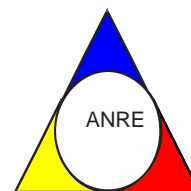

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE
REGLEMENTARE
ÎN DOMENIUL ENERGIEI**

RAPORT 2011
privind activitatea
Autorității Naționale de Reglementare
în domeniul Energiei ANRE

CUPRINS

CUVÂNT DE DESCHIDERE

I. STATUTUL ȘI ROLUL ANRE

II. EVOLUȚII ALE PIETELOR DE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI GAZE NATURALE, PREȚURI ȘI TARIFE

III. PROMOVAREA ENERGIEI ELECTRICE PRODUSE DIN SURSE REGENERABILE DE ENERGIE ȘI ÎN COGENERARE DE ÎNALTĂ EFICIENȚĂ

IV. REGLEMENTAREA ACCESULUI LA REȚEA, LICENȚE ȘI AUTORIZAȚII

V. EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

VI. CONTROL ȘI PROTECȚIA CONSUMATORILOR

VII. COOPERARE, PROGRAME ȘI COMUNICARE

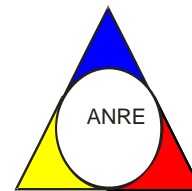
VIII. RESPONSABILITATEA ACTULUI DE REGLEMENTARE

IX. BUGET SI SURSE DE FINANȚARE

ANEXE

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

CUVÂNT DE DESCHIDERE

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei – ANRE și-a desfășurat activitatea în baza atribuțiilor stabilite de Legea nr. 13/2007 privind energia electrică cu modificările și completările ulterioare, de Legea gazelor nr. 351/2004, cu modificările și completările ulterioare, a Ordonanței Guvernului nr.22/2008 privind eficiența energetică și promovarea la consumatorii finali a surselor regenerabile de energie, precum și a Regulamentului de organizare și funcționare a instituției, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1428/2009.

În concordanță cu reglementările celui de al treilea pachet energetic al Uniunii Europene, România trebuie să întreprindă o serie de acțiuni menite să asigure sustenabilitatea, competitivitatea și securitatea energetică a țării, în acest context, din prisma activității Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE), obiectivele prioritare pentru anul 2011 au fost:

- elaborarea legislației specifice în scopul transunerii Pachetului trei legislativ-energie al Comunității Europene (CE) cu privire la piața de energie electrică și la piața de gaze naturale precum și în vederea respectării cerințelor Regulamentelor CE privitoare la aceste piețe,
- continuarea procesului de îmbunătățire a cadrului de reglementare în domeniul energiei electrice și în domeniul gazelor naturale precum și în scopul creșterii eficienței energetice,
- promovarea producției de energie din surse regenerabile și din cogenerare de înaltă eficiență,
- îmbunătățirea sistemului de acordare de autorizații, atestate și/sau licențe persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități în

- domeniul energiei electrice, în domeniul gazelor naturale și al eficienței energetice,
- asigurarea funcționării sectorului energetic în condiții de eficiență și siguranță prindezvoltarea activităților de control și protecție a consumatorilor de energie.

Pentru crearea unui sector energetic modern, corespunzător principiilor Uniunii Europene de liberalizare a piețelor de energie electrică și gaze naturale capabil să satisfacă cererea consumatorilor, au fost elaborate în această perioadă, o serie de reglementări care s-au centrat în principal pe promovarea producerii de energie electrică produse din surse regenerabile, promovarea producerii de energie electrică produsă în capacități noi de cogenerare și creșterea transparenței piețelor de energie electrică și gaze naturale.

Activitatea de monitorizare a piețelor de energie și gaze naturale, asigurarea de servicii la prețuri accesibile și informarea consumatorilor au constitui de asemenea priorități ale activității de reglementare.

În anul 2011 au fost emise 56 de acte administrative, publicate în Monitorul Oficial al României, aferente sectorului gazelor naturale, energiei electrice și eficienței energetice.

Prin Deciziile și Ordinele emise de ANRE în anul 2011, s-a avut în vedere asigurarea funcționării sectorului energiei și piețelor energiei electrice și gazelor naturale în condiții de concurență, transparență, eficiență și protecție a consumatorilor, precum și asigurarea eficienței energetice și promovării utilizării surselor regenerabile de energie la consumatorii finali.

PREȘEDINTE

Niculae HAVRILEȚ

I. STATUTUL ȘI ROLUL ANRE

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) are rolul de a **reglementa, monitoriza și controla funcționarea sectorului energiei și piețelor energiei electrice și gazelor naturale** în condiții de concurență, transparență, eficiență și protecție a consumatorilor, precum și **de a implementa și monitoriza măsurile de eficiență energetică la nivel național și de a promova utilizarea la consumatorii finali a surselor regenerabile de energie.**

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei – ANRE și-a desfășurat activitatea în anul 2011 în baza atribuțiilor stabilite de **Legea nr. 13/2007 privind energia electrică** cu modificările și completările ulterioare, de **Legea gazelor nr. 351/2004**, cu modificările și completările ulterioare, a **Ordonanței Guvernului nr.22/2008 privind eficiența energetică și promovarea la consumatorii finali a surselor regenerabile de energie**, precum și a **Regulamentului de organizare și funcționare a instituției, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1428/2009.**

Principalele atribuții și competențe ale ANRE în sectorul energiei electrice sunt următoarele:

- stabilește reglementări cu caracter obligatoriu pentru operatorii economici din sectorul energiei electrice;
- acordă, modifică, suspendă sau retrage autorizațiile și licențele pentru operatorii economici din sectorul energiei electrice, inclusiv pentru producătorii de energie termică produsă în cogenerare;
- monitorizează piața de energie electrică în vederea evaluării nivelului de eficiență, transparență și concurență a acesteia pe bază de reglementări proprii;
- elaborează și aprobă metodologiile de calcul necesare stabilirii prețurilor și tarifelor reglementate;
- aprobă prețurile și tarifele practicate între operatorii economici din cadrul sectorului energiei electrice pe piața reglementată de energie electrică, tarifele pentru serviciile de sistem, de transport și de distribuție a energiei electrice, prețurile și tarifele practicate pentru activitățile și serviciile aferente producerii energiei termice în cogenerare destinate populației, pe bază de consultări, în scopul asigurării protecției consumatorului final;

- stabilește contractele-cadru de furnizare, pe cele dintre operatorii economici privind vânzarea, achiziția, transportul, serviciul de sistem și distribuția energiei electrice, precum și pe cele de vânzare a energiei termice produse în cogenerare;
- aprobă reglementări tehnice și comerciale pentru operatorii economici din sector;
- exercita controlul cu privire la respectarea de către operatorii economici din sectorul energiei electrice a reglementărilor emise, a sistemului de prețuri și tarife în vigoare și aplică sancțiuni în cazul nerespectării acestora;
- mediază neînțelegerile precontractuale în sectorul energiei electrice, conform procedurilor proprii.

Principalele atribuții și competențe ale ANRE în sectorul gazelor naturale sunt următoarele:

- elaborează, aprobă și aplică reglementări pentru organizarea și funcționarea pieței de gaze naturale, privind asigurarea continuității și siguranței alimentării cu gaze naturale a consumatorilor;
- aprobă regulamentele de programare, funcționare și dispecerizare a SNT și a depozitelor de înmagazinare a gazelor naturale, la propunerea operatorilor din sector;
- elaborează, aprobă și aplică criterii și metode pentru aprobarea prețurilor și pentru stabilirea tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale;
- elaborează și aprobă contractele-cadru pentru furnizarea gazelor naturale, contractele-cadru pentru prestarea serviciilor de înmagazinare, de transport și de distribuție, precum și contractele-cadru pentru activitățile conexe, desfășurate în baza unor tarife reglementate;
- elaborează și aprobă reglementări și norme tehnice la nivel național care stabilesc criteriile de siguranță tehnică, cerințele tehnice minime de proiectare, execuție și exploatare, necesare pentru funcționarea în condiții de eficiență și siguranță a obiectivelor din domeniul gazelor naturale;
- avizează, în condițiile legii, clauzele și condițiile specifice din contractele de concesiune a bunurilor, activităților și serviciilor din sectorul gazelor naturale;
- monitorizează respectarea reglementărilor privind organizarea și funcționarea pieței de gaze naturale; respectarea reglementărilor privind accesul la conductele din amonte, depozitele de înmagazinare și la sistemele de transport și de distribuție; aplicarea regulilor privind gestionarea și alocarea capacităților de interconectare, împreună cu autoritatea sau cu autoritățile de reglementare din statele cu care există interconectare; modul de rezolvare a problemei capacității supraaglomerate a SNT al gazelor naturale; separarea efectivă a conturilor pentru activitățile de înmagazinare, transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale

- și GNL - gaz natural lichefiat, GPL - gaz petrolier lichefiat, GNCV - gaz natural comprimat pentru vehicule, pentru evitarea subvențiilor încrucisate între acestea;
- mediază neînțelegerile precontractuale în sectorul gazelor naturale, conform procedurilor proprii.

Principalele atribuții și competențe ale ANRE în domeniul eficienței energetice sunt următoarele:

- implementarea și monitorizarea aplicării politicii naționale de eficiență energetică,
- monitorizarea programelor de utilizare eficientă a energiei și a economiilor de energie rezultate,
- evaluarea tehnică a proiectelor de investiții în domeniul eficienței energetice pentru care se solicită finanțare,
- autorizarea auditorilor energetici și atestarea managerilor energetici,
- promovarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie și în cogenerare de înaltă eficiență,
- elaborarea cadrului de reglementare necesar organizării, funcționării și monitorizării pieței de certificate verzi, precum și a celui necesar certificării originii energiei electrice produse din surse regenerabile de energie, precum și emiterea și monitorizarea garanțiilor de origine,
- elaborarea cadrului de reglementare necesar pentru promovarea producerii energiei electrice în cogenerare, pe baza cererii de energie termică utilă, precum și pentru calificarea/certificarea energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență,
- monitorizarea modului în care sunt aplicate reglementările în domeniul stabilirii schemelor de sprijin pentru energia produsă în cogenerare de înaltă eficiență și pentru energia din surse regenerabile.

În concordanță cu reglementările celui de al treilea pachet legislativ în domeniul energiei al Uniunii Europene, aceste competențe și atribuții vor fi completate prin noua legislație ce va fi aprobată.

În îndeplinirea atribuțiilor sale, ANRE colaborează cu Consiliul Concurenței, cu Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, cu ministerele și cu alte organe de specialitate ale administrației publice centrale sau locale interesate, cu asociațiile consumatorilor de energie electrică și de gaze naturale, cu operatorii economici specializați care prestează servicii pentru sector, cu asociațiile profesionale

din domeniul energiei și cu asociațiile patronale și sindicale, cu autorități de reglementare din alte state.

În anul 2011 au fost emise 56 de acte administrative, publicate în Monitorul Oficial al României, aferente sectorului gazelor naturale, energiei electrice și eficienței energetice, 25 Ordine - Gaze naturale și 31 Ordine - Energie electrică și eficiență energetică (Anexa nr.1)

Comparativ în anul 2010 au fost emise 35 de acte administrative, publicate în Monitorul Oficial al României, aferente sectorului gazelor naturale, energiei electrice și eficienței energetice, astfel: 14 Ordine - Gaze naturale și 21 Ordine - Energie electrică și eficiență energetică.

In funcție de **indicatorii de performanță propuși de Consiliul Reglementatorilor Europeni în Domeniul Energiei – CEER**, în martie 2011 pentru autoritățile naționale de reglementare din UE, prezentăm o evaluare a modului de îndeplinire a acestor indicatori la nivelul ANRE în anexa nr. 2.

II. EVOLUȚII ALE PIETELOR DE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI GAZE NATURALE, PREȚURI ȘI TARIFE

A. PIAȚA DE ENERGIE ELECTRICĂ, PREȚURI ȘI TARIFE

Dezvoltarea cadrului de reglementare aferent pieței de energie electrică

În cursul anului 2011 a continuat procesul de elaborare, completare și dezvoltare a cadrului de reglementare necesar funcționării și dezvoltării pieței de energie electrică, ca o consecință a rezultatelor de aplicare obținute până la data respectivă și a solicitărilor operatorilor economici din sector. Dintre reglementările aferente **pieței angro de energie electrică**, supuse procesului de consultare publică, aprobate sau analizate/avizate de ANRE în cursul anului 2011, menționăm:

Ordinul nr. 6/2011 pentru aprobarea *Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare a contractelor bilaterale de energie electrică* (abrogă **Ordinul nr. 42/2005**). Elaborarea unui nou regulament privind cadrul organizat de tranzacționare a contractelor bilaterale de energie electrică s-a impus ca urmare a îmbunătățirii instrumentelor de tranzacționare pe piața centralizată a contractelor bilaterale, dar și a necesității completării acestora (prevederea explicită a tranzacționării prin negociere continuă, obligativitatea utilizării contractului standard de vânzare-cumpărare a energiei electrice pe piața centralizată a contractelor bilaterale cu negociere continuă).

În noul Regulament au fost introduse prevederi referitoare la:

- 1) Abordarea unitară a celor două modalități de tranzacționare PCCB și PCCB-NC, considerate ca făcând parte dintr-o piață centralizată unică de contracte bilaterale; pe cale de consecință, pentru participarea la piața centralizată se încheie o singură Convenție de participare, iar înscrierea, suspendarea și revocarea participanților la această piață se face după un set unitar de reguli;
- 2) Completarea explicită cu definiția și cadrul de organizare corespunzător PCCB-NC;
- 3) Utilizarea obligatorie a contractului standard de vânzare-cumpărare a energiei electrice pentru PCCB-NC, respectivul contract făcând parte integrantă din Regulament; ANRE recomandă utilizarea acestui contract și pentru PCCB;

- 4) Modificarea prevederilor referitoare la garanții, în sensul executării garanției de participare la licitație în cazul retragerii ofertelor inițiale înainte de organizarea licitației sau în cazul refuzului de semnare a contractului de către una din părți;
- 5) S-au introdus:
 - a. interdicția clauzelor de modificare în contractele propuse pentru PCCB;
 - b. păstrarea ca oferte posibile pe PCCB doar a celor de tip bandă, gol, vârf și două benzi.

Ordinul nr. 7/2011 privind *reguli pentru decontarea preliminară în Piața de Echilibrare și a dezechilibrelor Părților responsabile cu echilibrarea* (abrogă **Ordinul nr. 124/2008**). Deși, în general, producătorii au apreciat ca pozitive efectele implementării mecanismului de decontare parțială pe PE și pentru dezechilibrele PRE, totuși, C.N. Transelectrica S.A a reclamat în cursul anului 2009 disfuncționalități în procesul de facturare, ca rezultat al aplicării prevederilor Ordinului nr. 124/2008, determinate de necorelarea termenelor de emitere a notelor de decontare și implicit a facturilor pentru /de la părțile responsabile cu echilibrarea (PRE) și participanții la piața de echilibrare (PPE).

Principalele modificări aduse de ordinul 7/2011 sunt următoarele:

1. Sincronizarea termenelor de emitere a facturilor care ar elimina disfuncționalitatea reclamată de C.N. Transelectrica S.A.;
2. Scurtarea procesului de decontare parțială, prin reducerea termenului de realizare a unor operațiuni și prin relaționarea acestora, astfel încât realizarea unor operații înainte de termen să permită decalarea corespunzătoare pentru operațiile următoare;
3. Responsabilizarea tuturor părților implicate, prin introducerea unor penalizări pentru depășirea termenelor prevăzute în ordin și compensarea celor afectați, urmărindu-se, astfel, reducerea frecvenței erorilor și întârzierilor intervenite în proces, ca și eliminarea blocajelor în cash-flowul PPE și PRE, prin circulația defectuoasă a banilor și a situațiilor în care se impune refacerea decontării.

Ordinul nr. 31/2011 pentru *modificarea anexei la Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare a contractelor bilaterale de energie electrică*. Prin noul Regulament (aprobat prin Ordinul nr. 6/2011) s-a extins domeniul de aplicare a acestei piețe centralizate pentru ambele modalități de tranzacționare (PCCB și PCCB-NC), acordându-se acces la această piață și operatorilor de rețea (OTS și operatorii principali de distribuție); deoarece Contractul standard de vânzare-cumpărare a energiei electrice, inițiat de AFEER și finalizat în cadrul grupului de lucru organizat

de SC Opcom SA, prezentat în anexa la Regulament și obligatoriu de utilizat pe PCCB-NC, nu includea și operatorii de rețea ca părți contractante, pentru a asigura accesul acestora la PCCB-NC, a fost necesară precizarea explicită a operatorilor de rețea în cadrul părților contractante ale Contractului standard de vânzare-cumpărare a energiei electrice.

Ordinul nr. 32/2011 pentru aprobarea *Regulamentului de organizare și funcționare a pieței intra-zilnice de energie electrică*. Prin implementarea Pieței intra-zilnice de energie electrică (PI), se creează un cadru centralizat și transparent pentru vânzarea și cumpărarea energiei electrice de către participanții la piața angro de energie electrică, necesar pentru facilitarea echilibrării portofoliului zilnic de tranzacții ulterior PZU, dar înainte de închiderea PE. Regulamentul a fost inițiat de Asociația Producătorilor de Energie Eoliană din România și supus dezbaterii participanților la Grupul de lucru pentru dezvoltarea PZU. Urmare a dezbaterilor avute în cursul anului 2010, documentul a fost aprobat în 2011, împreună cu un plan de implementare etapizată a sesiunilor de tranzacționare pe piața intrazilnică de energie electrică. Planul de implementare a fost structurat în patru etape, prima etapă fiind funcțională o dată cu aprobarea Ordinului. Următoarele etape de implementare prevăd dezvoltarea și multiplicarea sesiunilor de tranzacționare, până la o desfășurare continuă a tranzacțiilor, atât în ziua anterioară, cât și în ziua de tranzacționare, în scopul ajustării continue a pozițiilor contractuale ale participanților, diminuării volumului pieței de echilibrare și exploatarea oportunităților oferite de licitațiile explicite de capacitate intra-zilnică desfășurate de CN Transelectrica SA zilnic și intra-zilnic.

Ordinul nr. 40/2011 pentru *modificarea și completarea Contractului-cadru de vânzare-cumpărare a serviciilor tehnologice de sistem între [furnizorul de servicii tehnologice de sistem] și operatorul de transport și de sistem*, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 21/2007.

Urmare a corespondenței purtate cu furnizorii de STS pe perioada de aplicare a ordinului 21/2007 cu modificările și completările ulterioare, a rezultat că aceștia au întâmpinat dificultăți în îndeplinirea obligațiilor contractuale, în condițiile apariției unor evenimente/fenomene care nu pot fi prevăzute cu suficient timp în avans. Astfel, în condiții de îngheț, inundații, declanșări/avarii ale grupurilor energetice calificate pentru realizarea STS sau reducerea cantităților de gaze naturale asigurate de furnizorii de gaze, furnizorii de STS se aflau în imposibilitatea de a respecta termenul de notificare a cesionării drepturilor și obligațiilor vânzătorului către un alt furnizor de STS, de minim 10 zile înainte de luna de contract.

Drept urmare, Ordinul 40/2011 a avut în vedere actualizarea cadrului de reglementare în sensul scurtării termenului de notificare a OTS cu privire la intenția de cesiune a executării contractului de STS, pe o anumită perioadă de timp, către un alt furnizor de STS, în condițiile apariției unor evenimente neprevăzute, de la 10 zile *înainte de luna de contract*, cum era precizat la art.14, lit. d) din Anexa la ordinul presedintelui ANRE nr. 21/2007, *la mai puțin de o zi*.

Aceasta are ca efect reducerea costurilor globale de operare a SEN și eliminarea efectelor negative asupra producătorilor furnizori de STS, ca urmare a aplicării unor penalități generate de neîndeplinirea integrală a obligațiilor contractuale față de OTS.

Ordinul nr. 53/2011 privind *stabilirea termenului limită de transmitere a ofertelor în ziua de tranzacționare anterioară zilei de livrare, pe PZU*. Scopul Ordinului a fost actualizarea cadrului de reglementare în vederea creșterii gradului de utilizare a capacității alocate pe liniile de interconexiune, în sensul decalării termenului de închidere a porților pentru transmiterea ofertelor pe PZU cu cel puțin 15 minute. Ca urmare, la solicitarea OTS, Ordinul aprobat prevede decalarea termenului de transmitere a ofertelor pentru PZU, de la 11.00 la 11.15, fiind astfel majorat cu o jumătate de oră intervalul de tranzacționare pe piața ATC, în vederea utilizării capacităților câștigate la alocarea zilnică.

Avizul nr. 24/2011, prin care se avizează *procedurile specifice necesare organizării și funcționării Pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică*, cuprinzând:

1. Procedura privind înregistrarea participanților la Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică;
2. Procedura privind modalitatea de tranzacționare pe Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică conform căreia contractele sunt atribuite prin licitație publică;
3. Procedura privind modalitatea de tranzacționare pe Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică conform căreia contractele sunt atribuite prin negociere continuă;
4. Convenția de participare la Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică.

Avizul nr. 28/2011, prin care se avizează *procedurile specifice necesare organizării și funcționării Pieței intra-zilnice de energie electrică*, cuprinzând:

1. Procedura privind funcționarea Pieței intra-zilnice de energie electrică;
2. Convenția de participare la Piața intra-zilnică de energie electrică;

3. Procedura privind decontarea tranzacțiilor pe Piața intra-zilnică de energie electrică;

4. Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața intra-zilnică de energie electrică.

În anul 2011 a continuat procesul de actualizare a prevederilor Codului comercial al pieței angro de energie electrică în cadrul GL constituit în anul 2010 în acest scop. Dezbaterile s-au concentrat pe evaluarea stadiului și implicațiilor determinate de implementarea noilor platforme informatice de tranzacționare pe piețele centralizate de energie electrică administrate de SC Opcom SA și CN Transelectrica SA și au determinat ANRE să solicite Operatorului de Transport și Sistem să analizeze pe baza datelor reale, în diverse ipoteze și cu utilizarea mai multor seturi de formule, efectele schimbării regulilor actuale. S-a urmărit, în special, efectul schimbării regulilor corespunzătoare stabilirii prețurilor/costurilor aferente componentei de reglaj secundar a PE, asupra Participanților la PE și asupra PRE. Activitatea respectivă s-a dovedit a fi una laborioasă, iar rezultatele parțiale furnizate de OTS au impus extinderea analizei și pentru lunile când funcționarea PE a fost perturbată de aplicarea “forței majore” solicitate de Hidroelectrică.

De asemenea, a fost elaborată și supusă dezbaterii publice propunerea de *Ordin privind instituirea unor reguli pe piața de echilibrare aplicabile producției care beneficiază de sisteme de promovare*. Propunerea stabilește unele reguli de funcționare a PE, care completează cadrul de reglementare în vigoare și au ca scop principal clarificarea modului de participare la PE a unităților de producție dispecerizabile (UD) aparținând producătorilor ce beneficiază de sisteme de promovare și cărora ar urma să li se aplice prevederile legislației primare în vigoare referitoare la dispecerizarea cu prioritate.

Propunerea acestor reguli a devenit necesară ca urmare a obținerii licenței de producere de unii producători de energie electrică deținători de centrale electrice eoliene dispecerizabile (CEED), ca și de completările/ modificările legislative aplicabile.

În vederea stabilirii acestui ordin, ANRE a inițiat un grup de lucru alcătuit din reprezentanți ai C.N. Transelectrica S.A., S.C. OPCOM S.A., AFEER, ai operatorilor de distribuție, ai titularilor de licență de producere care dețineau la data respectivă CEED, precum și reprezentanți ai principalelor categorii de producători deținători de unități dispecerizabile clasice.

Inițial, au fost înaintate participanților la GL două propuneri de ordin, una dintre acestea (bazată pe propunerea OTS), fiind dezvoltată ca document de discuție. Acesta a fost publicat pe pagina de internet a ANRE și în același timp, dezbătut în cadrul

grupului de lucru. Astfel, operatorii economici și-au prezentat și argumentat punctele de vedere referitoare la modalitățile de integrare a producției care beneficiază de aplicarea unor sisteme de promovare în PE.

Principial, documentul de discuție prevedea implementarea priorității în dispecerizare pentru UD din surse regenerabile de energie (SRE), cogenerare de înaltă eficiență (CogenÎEf) și UD hidro în condiții de hidraulicitate ridicată, prin prevederea unui preț minim de ofertare pe care îl pot utiliza doar aceste tipuri de UD.

Cu acest prilej se propune și modificarea prevederilor *ordinului ANRE nr. 119 din 2008 privind reguli de ofertare pe PE*, în sensul creșterii valorilor limită precizate de respectivul ordin, inclusiv modificarea diferenței între cel mai mare preț din oferta zilnică pe perioada unei zile și cel mai mic preț din oferta zilnică pe perioada aceleiași zile de livrare, pentru fiecare UD/CD, luând în considerare și tipul producției căreia i se aplică. Modificarea este necesară ca urmare a solicitărilor repetate ale producătorilor termo și în special a celor în cogenerare, de creștere a limitelor în vigoare, pentru acoperirea integrală a costurilor induse de funcționarea acestora pe PE în diverse regimuri de funcționare și este confirmată de analizele ANRE privind rezultatele contabile slabe înregistrate de producătorii termo pe parcursul mai multor ani.

Propunerea de ordin are în vedere și creșterea transparenței PE, prin publicarea ofertelor și tranzacțiilor participantului dominant pe PE de către OTS, pe o anumită perioadă de timp. Clauzele propuse au ca scop descurajarea oricăror eventuale încercări de influențare a prețului pe cele trei tipuri de reglaje tranzacționate pe PE și creșterea încrederii participanților la piață în corectitudinea funcționării PE, având în vedere suspiciunile manifestate adesea de participanți.

În urma publicării documentului au fost transmise observații de către participanți, cele pertinente fiind luate în considerare la modificarea/completarea Ordinului, propus a fi aprobat în cursul anului 2012.

În urma aprobării Ordinului nr. 35/2010 privind stabilirea unor reguli referitoare la piața de echilibrare de energie electrică, precum și a Ordinului nr. 7/2011 privind Regulile pentru decontarea preliminară în Piața de Echilibrare și a dezechilibrelor Părților responsabile cu echilibrarea, CN Transelectrica SA–DM OMEPA a actualizat procedurile operaționale *“Întocmirea, validarea, actualizarea și încetarea Convenției dintre Transelectrica și o PRE privind măsurarea și agregarea valorilor măsurate aprobate pe piața angro de energie electrică”* și *“Agregarea și comunicarea valorilor măsurate și agregate părților interesate”*. Procedurile au urmat un proces de consultare publică, dar nu au fost avizate de ANRE până la finele anului 2011, deoarece unele dintre solicitările ANRE (ca de ex. cele referitoare la cerințele de

introducere a unui mecanism de verificare a datelor de către DM OMEPA sau la concepția sistemului de măsurare, colectare, transmitere și agregare date pentru a răspunde integral prevederilor Codului Comercial), nu au fost încă îndeplinite.

Procedura operațională *“Constituirea, actualizarea și executarea garanțiilor financiare pentru clienții serviciului de transport, ai serviciilor de sistem și ai serviciilor prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică”* a fost propusă de CN Transelectrica SA, în urma constatării întârzierilor relativ mari la plata facturilor aferente serviciului de transport al energiei electrice. Astfel, pentru asigurarea bunei funcționări a pieței de energie electrică, pentru disciplinarea financiară a participanților la piață și pentru eliminarea pierderilor generate de participanții care nu își îndeplinesc obligațiile contractuale de plată, OTS a propus introducerea obligației de constituire a garanțiilor financiare, de către beneficiarii serviciilor prestate de OTS, în contractul cadru menționat. În cursul anului 2011 procedura operațională s-a aflat în proces de consultare publică, urmând ca după actualizarea acesteia în conformitate cu observațiile primite să fie supusă analizei Comitetului de reglementare ANRE.

În anul 2011 a continuat alocarea explicită coordonată a capacităților de interconexiune pe granițele cu Ungaria și Bulgaria, în baza acordurilor de cooperare încheiate de operatorul de transport, C.N. Transelectrica S.A., cu operatorii de transport corespondenți din Ungaria și Bulgaria. Memorandumurile încheiate, împreună cu regulile de alocare aferente au fost publicate pe paginile de web ale operatorilor de transport. Acordurile vor fi revăzute la sfârșitul fiecărui an calendaristic, astfel încât să fie în permanență actualizate cu legislația europeană și națională în vigoare.

Pe granița România-Serbia, alocarea explicită a capacității de interconexiune s-a realizat anual și lunar, licitațiile fiind organizate pentru alocarea capacității de interconexiune în cote egale (procent 50%-50% pe fiecare graniță), în baza unui nou memorandum încheiat între CN Transelectrica SA și operatorul de transport și sistem din Serbia, la sfârșitul anului 2010.

În ceea ce privește celelalte două granițe (cu Moldova și Ucraina), ANRE a solicitat OTS să ia măsuri pentru încheierea de Acorduri de cooperare și cu operatorii de transport ai acestor țări vecine, care să stabilească în mod transparent modul în care se efectuează licitațiile explicite pentru alocarea ATC.

Ca urmare a intrării în vigoare a Ordinului nr. 6/2011 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare a contractelor bilaterale de energie electrică, operatorul pieței centralizate a contractelor bilaterale a avut obligația constituirii unui grup de lucru care să stabilească extinderea utilizării

produselor standard și pentru PCCB. Activitatea Grupului Tehnic constituit a demarat în a doua jumătate a anului 2011 și continuă și în 2012.

Potrivit discuțiilor din cadrul Grupului Tehnic, participanții, împreună cu S.C. OPCOM S.A., au solicitat ca propunerile de produse standardizate pentru PCCB să fie supuse dezbaterii publice. De altfel, în vederea formulării unui punct de vedere relevant, organizatorul Grupului Tehnic a realizat un chestionar, publicat la începutul discuțiilor și reluat după stabilirea clară a unor tipuri de produse considerate a fi standardizate. S.C. OPCOM S.A. continuă discuțiile și pentru definitivarea formatului de contract /contracte standard.

În domeniul **pieță cu amănuntul - PAM**, în anul 2011 au fost elaborate, supuse procesului de consultare publică, aprobate sau analizate/avizate de ANRE următoarele reglementări:

1. Ordinul 14/2011 pentru modificarea și completarea Procedurii privind schimbarea furnizorului de energie electrică, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 88/2009.

Procedura privind schimbarea furnizorului de energie electrică, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 88/2009, prevede o serie de obligații ale operatorilor de rețea, referitoare la realizarea unui sistem de codificare unică la nivel național pentru toate punctele de măsurare aferente locurilor de consum. În vederea realizării acestui sistem de codificare a punctelor de măsurare s-a constituit un grup de lucru, format din reprezentanții operatorilor de distribuție, ai OTS și ai ANRE, care a ajuns la următoarele concluzii:

a) la momentul respectiv, toți operatorii de rețea aveau implementate sau erau în curs de implementare a unor sisteme de codificare a punctelor de măsurare, diferite între ele, după cum urmează: sistem SAP IS-U la E-ON, CEZ și filialele de distribuție ale SC Electrica SA (Muntenia Nord, Transilvania Nord și Transilvania Sud); ORACLE la distribuitorii aparținând Enel (Dobrogea, Banat și Muntenia Sud) și ETSO la Transelectrica;

b) realizarea unui sistem de codificare unic la nivel național ar fi necesitat costuri de implementare care ar fi influențat nivelul tarifelor de distribuție;

c) termenele pentru implementarea sistemului de codificare unică a punctelor de măsurare prevăzute în ordinul ANRE 88/2009 nu mai erau realizabile.

Ca urmare, s-a emis o propunere de modificare a Procedurii privind schimbarea furnizorului de energie electrică, astfel încât:

a) fiecare operator de rețea să-și poată implementa propriul sistem de codificare a punctelor de măsurare;

b) să se decalaze termenele de realizare a sistemelor de codificare a punctelor de măsurare, astfel încât acestea să fie compatibile cu stadiul de realizare a acestor sisteme;

c) s-au introdus unele măsuri pentru a preveni neplata datoriilor acumulate de către unii consumatori, pornind de la situațiile concrete identificate în funcționarea PAM;

d) s-a introdus obligația operatorilor de distribuție de a elabora o metodologie de repartizare lunară a consumurilor măsurate la intervale mai mari de o lună;

e) s-a introdus o prevedere care să simplifice procesul de schimbare a furnizorului în cazul trecerii la/de la furnizorul de ultimă opțiune (FUO).

Documentul a fost supus dezbaterii publice, prin afișarea pe pagina de internet a ANRE, iar în urma analizării observațiilor primite a fost elaborată forma finală ale documentului, care a fost aprobată prin Ordinul nr. 14/25.02.2011.

2. Procedura pentru elaborarea și aplicarea profilurilor specifice de consum pentru zona de licență a SC FDEE Electrica Distribuție Transilvania Nord SA, aprobată prin Decizia nr. 1182/29.04.2011.

ANRE a elaborat și publicat pe pagina de Internet un model de procedură, care a fost utilizată de operatorii de distribuție ca ghid pentru elaborarea procedurilor proprii. În cursul anului 2011 a fost primită pentru aprobare *Procedura pentru elaborarea și aplicarea profilurilor specifice de consum* de la operatorul de distribuție SC FDEE Electrica Distribuție Transilvania Nord SA. Documentul a fost supus dezbaterii publice, prin afișarea pe pagina de Internet a ANRE, iar în urma analizării observațiilor primite a fost elaborată forma finală a documentului, care a fost aprobat prin decizia menționată mai sus.

3. Profiluri specifice de consum pentru zona de licență a SC FDEE Electrica Distribuție Transilvania Sud SA, aprobate prin Deciziile nr. 1361/26.05.2011 (Spații comerciale mici fără instalații de producere a frigului), nr. 2030/12.08.2011 (Unități de învățământ – cod UINV), nr. 2031/12.08.2011 (Locații operatori GSM - cod profil GSM) și nr. 2991/09.12.2010 (profil tip GSM002 – pentru antene GSM).

Profilurile au fost elaborate de operatorul de distribuție FDEE Electrica Distribuție Transilvania Sud, în conformitate cu prevederile *Procedurii proprii pentru elaborarea și aplicarea profilurilor specifice de consum*, aprobată prin Decizia nr. 2686/28.10.2010. La elaborarea acestora au fost utilizate înregistrări ale consumurilor orare la locuri de consum din categoriile respective, înregistrări existente în baza de date măsurate ale operatorului de distribuție. Propunerile de profiluri au fost analizate de ANRE și aprobate prin deciziile menționate.

4. Proceduri operaționale privind asigurarea accesului la baza de date cu informații referitoare la locurile de consum (7 documente).

Procedurile operaționale privind asigurarea accesului la baza de date pentru locurile de consum din zonele de licență ale SC FDEE Electrica Distribuție Transilvania Sud SA, SC FDEE Electrica Distribuție Transilvania Nord SA, SC FDEE Electrica Distribuție Muntenia Nord SA, SC Enel Distribuție Banat SA, SC ENEL Distribuție Dobrogea SA, SC FDEE Electrica Distribuție Muntenia SA și SC E.ON Moldova Distribuție SA, au fost elaborate de operatorii de distribuție în baza prevederilor “Procedurii privind schimbarea furnizorului de energie electrică”, aprobată prin Ordinul nr. 88/2009 și modificată prin Ordinul nr. 14/2011, care, la alin. (3) al art. 8, stipulează: “accesul la informațiile din baza de date referitoare la un anumit consumator de energie electrică va fi permis furnizorilor, pe baza acceptului scris al consumatorului sau pe baza contractului de furnizare, conform unei proceduri specifice elaborate de operatorul de rețea și transmise către ANRE, în vederea avizării, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei proceduri.”

Procedurile detaliază modul de acces la baza de date, stabilit de către operatorii de distribuție, pentru consumatorii și furnizorii licențiați, în conformitate cu prevederile cuprinse la art. 7 alin. (2) din Ordinul ANRE nr. 88/2009. Accesul consumatorilor la baza de date este nerestricționat, gratuit și garantat de prevederile legale pentru punctul/punctele de măsură care îi aparțin.

Procedurile operaționale au fost publicate pe pagina de Internet a ANRE ca documente de discuție, iar în urma analizării observațiilor primite au fost elaborate formele finale ale documentelor; procesul de avizare a procedurilor urmând a continua pe parcursul anului 2012.

5. Sistemele de codificare a punctelor de măsurare (9 documente).

Documentele au fost elaborate de SC FDEE Electrica Distribuție Transilvania Sud SA, SC FDEE Electrica Distribuție Transilvania Nord SA, SC FDEE Electrica Distribuție Muntenia Nord SA, SC Enel Distribuție Banat SA, SC ENEL Distribuție Dobrogea SA, SC FDEE Electrica Distribuție Muntenia SA, SC E.ON Moldova Distribuție SA, CN Transelectrica SA și SC CEZ Distribuție SA, ca urmare a prevederilor “Procedurii privind schimbarea furnizorului de energie electrică”, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 88/2009, cu completările și modificările ulterioare, care, la alin. (3) al art. 7, menționează: “fiecare operator de rețea elaborează un sistem de codificare pentru punctele de măsurare aferente locurilor de consum din zona proprie de licență. Documentul cu descrierea sistemului va fi transmis la ANRE în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului Ordin, în vederea avizării”.

Documentele au fost publicate pe pagina de Internet a ANRE ca documente de discuție, urmând a fi avizate pe parcursul anului 2012, după analizarea punctelor de vedere exprimate de participanții la piața de energie electrică, în urma procesului de consultare publică.

Evoluția piețelor de energie electrică

Structura pieței de energie electrică din România

Pe piața de energie electrică tranzacțiile se desfășoară angro sau cu amănuntul.

Piața angro (PAN) cuprinde totalitatea tranzacțiilor desfășurate între participanți, cu excepția celor către consumatorii finali de energie electrică, care se desfășoară pe piața cu amănuntul (PAM).

Modelul **pieței angro de energie electrică** este structurat în următoarele componente:

- **contracte bilaterale** (reglementate, negociate sau încheiate prin licitații pe piețele centralizate de contracte),
- tranzacții încheiate pe **pieța pentru ziua următoare**, PZU, în care participanții își ajustează poziția contractuală sau pentru a obține profit din diferența între prețurile de contract și prețul spot.
- **pieța de echilibrare (PE)**, care asigură acoperirea diferențelor dintre producția notificată și consumul prognozat. Pentru dezechilibrele înregistrate participanții își asumă responsabilitatea financiară.

Pentru tranzacționarea prin mecanisme transparente a contractelor pe piața concurențială, a fost organizată **Piața centralizată a contractelor bilaterale**, ce include două modalități de tranzacționare, respectiv modalitatea de tranzacționare conform căreia contractele sunt atribuite prin licitație publică (**PCCB**) și modalitatea de tranzacționare conform căreia contractele sunt atribuite printr-un proces combinat de licitații și negociere (**PCCB-NC**).

Tot în piața angro sunt incluse și tranzacțiile realizate pe piața serviciilor de sistem tehnologice (STS) și piața capacităților de interconexiune cu sistemele electroenergetice ale țărilor vecine (ATC).

Piața de servicii tehnologice de sistem este piața pe care se încheie contracte între producătorii calificați pentru furnizarea fiecărui tip de serviciu tehnologic și OTS, având ca obiect punerea la dispoziția SEN, contra plată, a unor capacități de producție

care să poată fi mobilizate la cererea DEN, în condiții determinate de capacitățile tehnice ale respectivelor unități de producție (conform tipurilor de servicii de sistem pentru care au fost calificate); contractele se concretizează în obligația ofertării capacităților respective pe piața de echilibrare, urmând ca eventualele cantități de energie produse/reduce să facă obiectul decontării pe PE.

Volumul de energie tranzacționat pe PAN depășește cantitatea transmisă fizic de la producere către consum, deoarece totalitatea tranzacțiilor include *revânzările* realizate de participanți în scopul ajustării poziției contractuale și obținerii de beneficii financiare.

Începând cu 25 iulie 2011 funcționează o nouă piață, și anume **piața intra-zilnică de energie electrică (PI)**, ce urmează a fi dezvoltată etapizat, pe baza unui plan de acțiune aprobat de către ANRE. Planul de acțiune prevede dezvoltarea PI pe parcursul a patru etape de implementare, prima dintre acestea devenind funcțională odată cu aprobarea Ordinului nr. 32/2011 care reglementează organizarea și funcționarea PI.

Introducerea pe piața de energie electrică din România a acestui nou mecanism de tranzacționare va permite participanților la piață o echilibrare a portofoliului mai aproape de momentul livrării. Aceasta va contribui la reducerea dezechilibrelor, chiar dacă pentru început implementarea mecanismului se realizează în variantă simplificată, constând în deschiderea unei singure sesiuni de tranzacționare imediat după închiderea sesiunii de tranzacționare din PZU.

Monitorizarea funcționării pieței de energie electrică

Activitatea de monitorizare a funcționării pieței de energie electrică s-a desfășurat în conformitate cu prevederile Metodologiilor de monitorizare aprobate prin Ordinele nr. 35/2006 și respectiv nr. 60/2008, cu modificările și completările ulterioare și a condus la obținerea următoarelor rezultate:

- publicarea de rapoarte lunare cu privire la funcționarea piețelor supravegheate. Rapoartele conțin informații cu privire la regulile de funcționare a pieței, date agregate privind funcționarea sistemului electroenergetic și a pieței, care fac posibile evaluări ale nivelului concurenței și analize specifice ale părților interesate. La realizarea acestor rapoarte, ANRE ia în considerare principiile general acceptate la nivelul Uniunii Europene cu privire la publicarea datelor și respectarea echilibrului necesar în vederea evitării înțelegerilor tacite;
- efectuarea unor aprecieri periodice cuprinse în rapoartele interne sau prin informări directe adresate conducerii instituției cu privire la: eficiența funcționării

piețelor angro și cu amănuntul de energie electrică, eficiența cadrului de reglementare, comportamentul participanților la piețele respective și semnalarea abaterilor constatate.

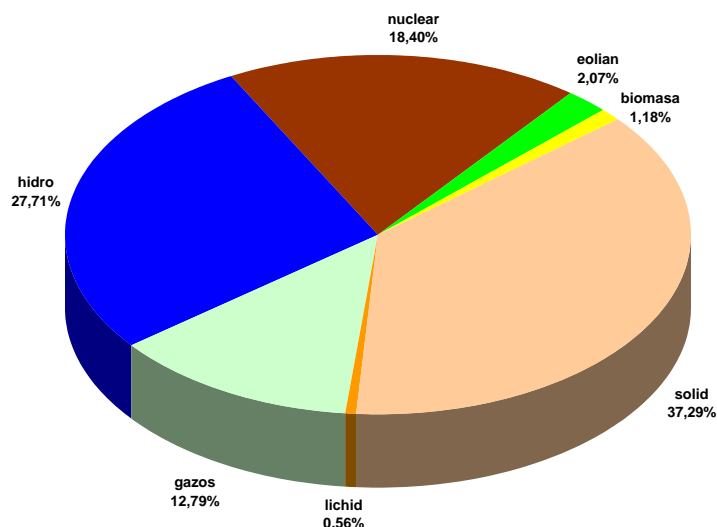
Structura sectorului de producere a energiei electrice

Structura prezentă a sectorului de producere a energiei electrice reflectă reorganizările succesive care au avut loc în perioada 2000-2004 și care au condus la reducerea concentrării pe piața angro. Ca element de noutate, în anul 2011, au fost monitorizați din punct de vedere al producției de energie electrică și producătorii deținători de centrale electrice eoliene care au îndeplinit cerințele tehnice de racordare la rețea și au primit licență de producere.

În anul 2011, producția de energie electrică a crescut cu cca. 2,1% față de anul 2010, iar energia electrică livrată în rețele de principalii producători (cei deținători de UD), a crescut cu cca. 1,3%, ajungând la cca 55,64 TWh.

În vederea realizării etichetei de energie electrică aferente anului 2011, pe lângă datele transmise lunar de producătorii dispecerizabili, au fost colectate și date referitoare la producția anuală de energie eoliană, biomasă, solară și din alte surse neconvenționale, obținută de producătorii nedispecerizabili care au introdus în SEN energie electrică produsă din respectivele surse primare. Astfel, structura energiei electrice livrate în 2011 pe tipuri de resurse convenționale și neconvenționale este prezentată în graficul următor (producția de energie electrică din sursă solară a fost de doar 1,6 GWh):

Structura pe tipuri de resurse a energiei electrice livrate
în rețele de producătorii cu unitati dispecerizabile si nedispecerizabile
- 2011 -

Anul 2011 a fost caracterizat de o perioadă de secetă majoră, începând chiar din primele luni ale anului.. Astfel, încă de la începutul anului analizat, s-a constatat un deficit hidrologic sever, care a afectat râurile interioare și în special fluviul Dunărea. Situația hidrologică existentă a condus la diminuarea rezervelor de apă în acumulările cu regularizare sezonieră și a producției de energie electrică din resurse hidroelectrice pe Dunăre și râurile interioare. Din cauza problemelor apărute, Hidroelectrica a parcurs în toamna anului 2011 etapele necesare activării clauzei de forță majoră în cadrul contractelor comerciale de vânzare a energiei electrice aflate în derulare, astfel încât să poată reduce livrările de energie, proporțional cu reducerea producției cauzate de seceta severă. În urma obținerii certificatului de forță majoră emis de Camera de Comerț și Industrie a României, aceasta a fost declarată în data de 30 septembrie 2011, cu aplicare din 04 octombrie 2011. Potrivit comunicatului de presă al Hidroelectrica din 27.09.2011, prin aplicarea clauzei de forță majoră, producătorul hidro și-a restrâns livrările la energia produsă în unitățile proprii, repartizată proporțional cu obligațiile de vânzare pe fiecare contract aflat în derulare.

Față de anul 2010, în 2011 s-au înregistrat scăderi în special ale energiei livrate pe bază de combustibil lichid (cu 16%) și sursă hidro (cu cca. 19%), în timp ce energia pe bază de combustibil nuclear a rămas aproximativ constantă. Resursa care a asigurat creșterea energiei totale livrate a fost cea pe bază de combustibil solid (cu 20%) și gaz (cca. 26%). Cea mai mare creștere a înregistrat-o energia livrată în rețele provenită din sursă eoliană (de cca. 3 ori mai mare față de anul trecut). Pe total, s-a înregistrat o

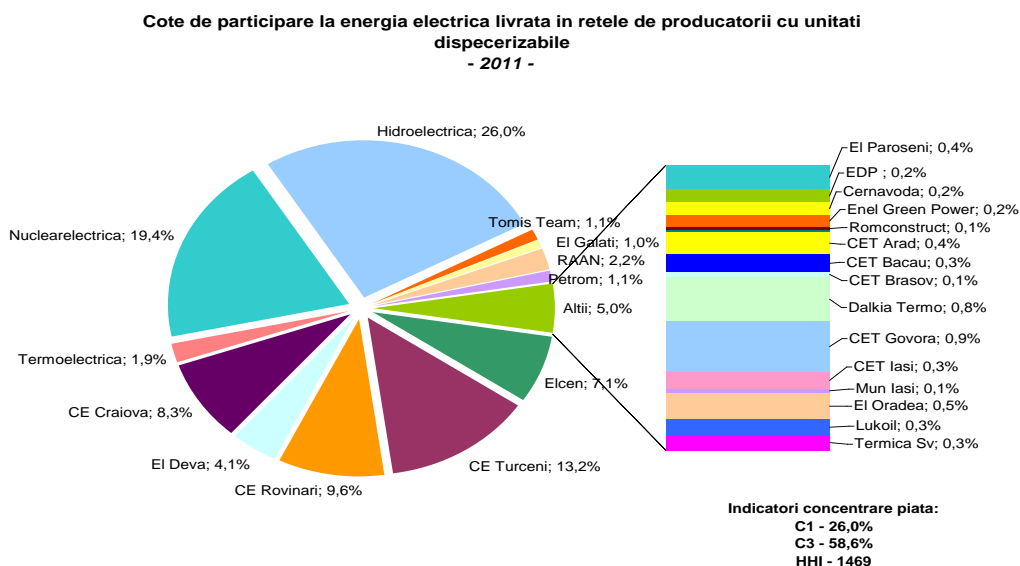
creștere cu cca. 5% a energiei electrice injectate în rețele și produse atât din surse convenționale, cât și din cele neconvenționale, din unități dispecerizabile și nedispecerizabile.

Structura pe participanți a producției de energie electrică în anul 2011 este prezentată în tabelul de mai jos; se precizează că au fost considerați doar producătorii cu unități dispecerizabile (care fac obiectul monitorizării pieței). Din comparația cu datele anului 2010 referitoare la energia electrică produsă, se poate constata că, exceptând producătorul SC Hidroelectrica SA, care în 2011 s-a confruntat cu o situație hidrologică dificilă fără precedent, producătorii mari de energie electrică au produs mai mult.

Producție energie electrică 2011

Producător	Energie electrică produsă	
	TJ	GWh
S.C. Hidroelectrica S.A.	4086	14710
S.N. Nuclearelectrica S.A.	3263	11747
S.C. CE Turceni S.A.	2212	7963
S.C. CE Rovinari S.A.	1595	5741
S.C. CE Craiova S.A.	1428	5140
S.C. Electrocentrale București S.A.	1243	4476
S.C. Electrocentrale Deva S.A.	706	2541
R.A.A.N.	410	1476
S.C. Termoelectrica S.A.	329	1185
S.C. Electrocentrale Paroșeni S.A.	74	267
Alți producători dispecerizabili (inclusiv eolieni)	1428	5139
TOTAL	16774	60385

În figura următoare sunt prezentate cotele de piață ale producătorilor deținători de UD în anul 2011:

În anul 2011 s-a importat o cantitate de cca 1036 GWh și s-au exportat 2942 GWh; valorile nu reprezintă fluxuri fizice, ci sunt rezultatul schimburilor comerciale, conform rapoartelor realizate de operatorul de transport și sistem (OTS). Comparativ cu anul 2010, importul a crescut cu cca 10%, în timp ce exportul a scăzut cu cca. 24%. Consumul intern calculat pe baza acestor date (fără considerarea energiei livrate de producătorii deținători de unități mici, nedispecerizabile) a fost de cca 53,74 TWh, cu cca 3% mai mare decât cel din 2010; cu excepția lunilor octombrie și decembrie, când nivelele consumului intern calculat în modul descris mai sus a fost mai scăzut decât în lunile corespunzătoare anului 2010, consumul intern a înregistrat lunar creșteri procentuale de o cifră, cea mai mică dintre ele fiind cea din luna august (0,26%) și cea mai mare, cea din luna noiembrie (8,57%). În tabelul următor sunt prezentate valorile medii anuale ale indicatorilor de structură C1 (cota de piață a celui mai mare producător participant la piață, exprimată în procente) și HHI determinate pe baza energiei livrate în rețele de producători, în anii 2004 – 2011.

Valori medii ale C1 și HHI

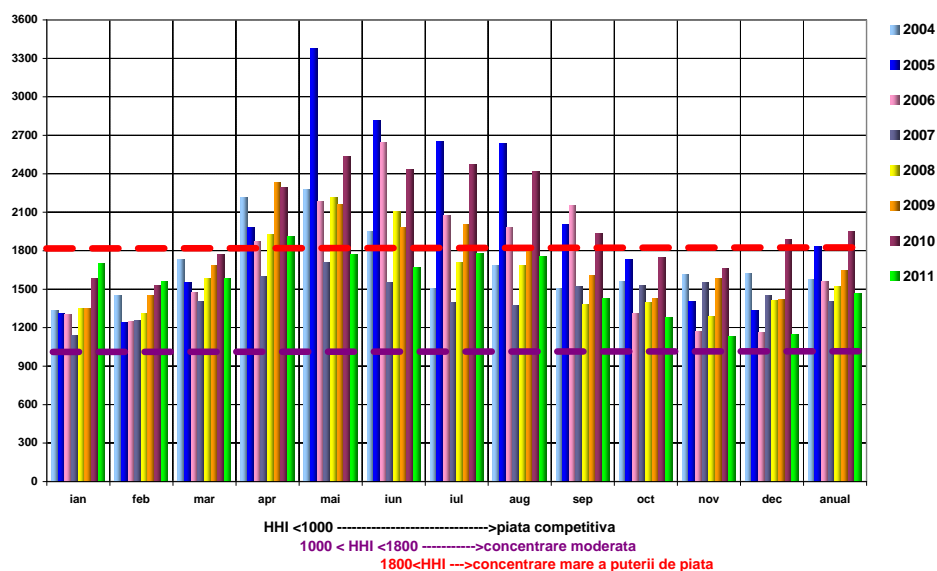
Anul	C1	HHI
2004	32%	1573
2005	37%	1831
2006	31%	1562
2007	28%	1404
2008	28%	1523
2009	29%	1641
2010	36%	1947
2011	26%	1469

Valorile indicatorilor de concentrare prezentați iau în considerare structura existentă la nivel de societăți cu personalitate juridică distinctă, neținând seama de participațiile deținute de unii operatori în acționariatul altora.

Valoarea indicelui HHI pentru anul 2011, determinată în funcție de energia anuală livrată în rețele a fost de 1469, sub pragul de 1800, care delimitează piețele cu concentrare moderată a puterii de piață de cele cu concentrare excesivă. De asemenea, cota de piață a celui mai important producător a cunoscut o scădere semnificativă față de anul trecut, cauza fiind situația hidrologică dificilă și modul de contractare a producătorului hidro, necorelat cu scenariile rezultate din prognoza hidrologică a anului 2011.

În graficul următor, este prezentată evoluția lunară a HHI la producere, calculat pe baza energiei livrate, comparativ pentru anii 2004-2011.

Evoluția lunară a indicelui Herfindahl-Hirschman pe piața angro de energie electrică în 2004 - 2011, calculat pe baza energiei electrice livrate

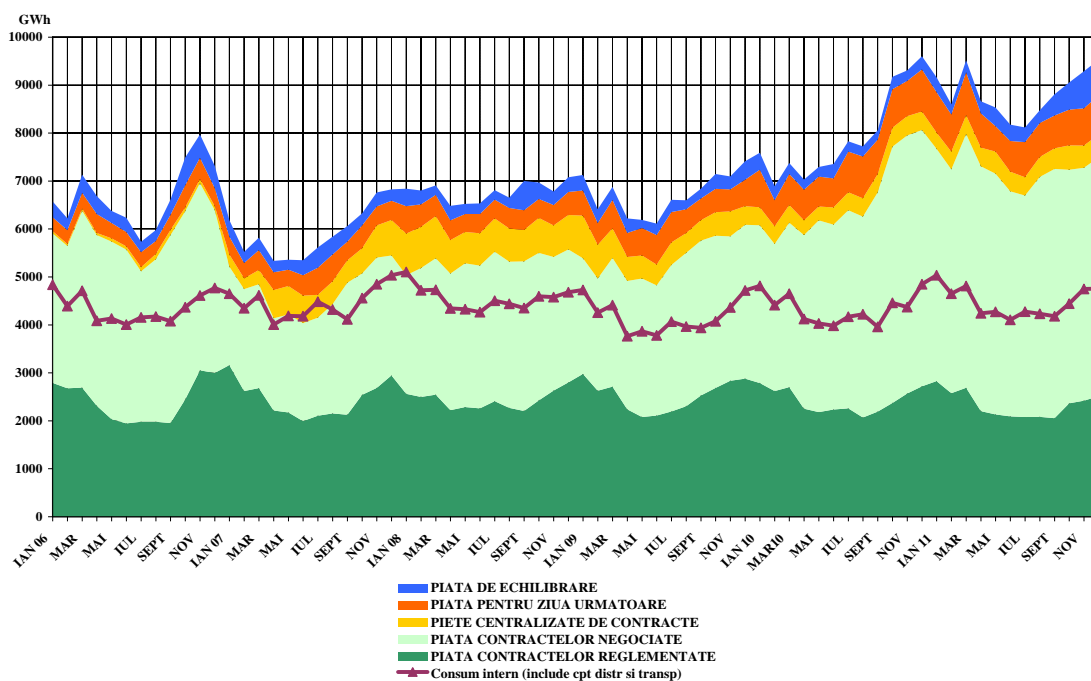
Spre deosebire de anii precedenți, anul 2011 a fost caracterizat de valori ale indicatorilor de concentrare situate în domeniul pieței moderat concentrate spre neconcentrate, în lunile de la sfârșitul anului înregistrându-se cele mai scăzute nivele din întreaga perioadă de analiză. Acest fapt s-a datorat secetei prelungite din primăvara-vara anului 2011, care a condus la situația hidrologică extrem de defavorabilă și declanșarea forței majore pentru producătorul Hidroelectrică. Dacă în primele 8 luni ale anului, producătorul hidro și-a menținut supremația în producerea de energie electrică, începând cu luna septembrie 2011 și până la sfârșitul anului, situația s-a inversat, producătorul nuclear preluând supremația. La nivelul anului, însă, Hidroelectrică rămâne cel mai important producător, cu o cotă anuală de piață de 26%, urmat de Nuclearelectrică cu 19% și producătorul termo SC CE Turceni SA cu 13%.

Comparativ cu majoritatea piețelor europene de energie electrică, valorile precizate arată că pe piața din România (la producere) există un nivel mediu de concentrare.

Piața angro de energie electrică

În graficul următor este prezentată evoluția lunară a volumelor tranzacționate pe principalele componente ale pieței angro de energie electrică în perioada 2006-2011, comparativ cu consumul intern.

Evoluția lunară a volumelor tranzacționate pe piața angro comparativ cu consumul intern

Ca și în anii trecuți, în anul 2011 predominantă pe ansamblul pieței angro a fost tranzacționarea pe contracte bilaterale (negociate bilateral, reglementate), al căror volum a reprezentat cca. 162% din consumul intern, mai mult cu 10 puncte procentuale comparativ cu anul precedent.

În primele 4 luni din 2011, volumele tranzacționate negociate bilateral au fost mai mari cu aproape jumătate față de cele din aceeași perioadă a anului 2010, atingându-se nivele de peste 5 TWh lunar; în perioada mai-septembrie 2011, creșterile lunare s-au situat în intervalul 12%-26%, în timp ce în ultimile 3 luni volumele pe aceste tipuri de contracte au scăzut cu procente între 7%-10%. La nivel de an, contractele negociate au reprezentat cca. 110% din consumul intern total al anului. În condițiile creșterii cu cca. 3% a consumului intern, cantitățile vehiculate succesiv între furnizorii de energie electrică de pe piața angro, pe contracte negociate au crescut cu 26% față de 2010, determinate și de existența unor marje suficiente permise de prețurile de achiziție inițiale. Dacă în 2010 volumele cumpărate și revândute de furnizorii de energie electrică au reprezentat 65% din consumul intern, în anul 2011 acestea au constituit cca. 80% din consumul intern pentru 2011. Având în vedere faptul că acestea reprezintă contracte încheiate direct, în afara piețelor centralizate de contracte atribuite prin licitație, evoluția menționată reprezintă un motiv de îngrijorare cu privire la gradul de transparență și eficiență ale pieței de energie electrică, precum și în ceea ce privește modul de reflectare în prețul la consumatorul final.

Datorită caracterului concurențial și transparent al piețelor organizate centralizat, creșterile volumelor tranzacționate pe PZU (deși cu un procent mic), pe piața centralizată a contractelor bilaterale (care a înregistrat o creștere importantă) și volumele tranzacționate (chiar dacă nesemnificative) pe nou apăruta piață intra-zilnică sunt considerate ca evoluții pozitive ale acestor segmente de piață angro.

Componente piața angro	Volum tranzacționat în anul 2011 - GWh -	Evoluție față de anul 2010 - % -	Pondere din consumul intern din 2011 - % -
Piața contracte bilaterale negociate direct	59147	▲ 17,8	110,1
Export	2942	▼ 23,7	5,5
Piața contracte bilaterale reglementate	28021	▼ 3,2	52,1
Piața centralizată a contractelor bilaterale	5031	▲ 14,7	9,4
Piața pentru Ziua Următoare	8870	▲ 2,0	16,5
Piața intrazilnică	4,5	-	0,009
Piața de Echilibrare	4837	▲ 63,1	9,0

Referitor la prețurile medii pe piața angro de energie electrică (PAN) prezentate în continuare, facem următoarele precizări:

- i. prețurile medii nu conțin TVA, accize sau alte taxe și s-au determinat prin ponderarea prețurilor cu cantitățile corespunzătoare tranzacțiilor de vânzare raportate lunar de către participanții la piață;
- ii. toate prețurile includ componenta TG a tarifului de transport (pentru piețele centralizate aceasta este înglobată, de ofertanți, în preț).

Analiza comparativă a prețurilor medii anuale rezultate din tranzacțiile încheiate pe componente ale pieței angro în anul 2011, față de 2010, indică următoarele:

- o creștere a prețurilor medii anuale pe toate tipurile de contracte, cu excepția contractelor reglementate, al căror preț mediu anual a scăzut ușor;
- creșterea foarte mare a prețului mediu de pe PZU față de anul 2010, cu un

maxim mediu lunar de 273 lei/MWh, în noiembrie 2011;

- prețul mediu pe contractele negociate direct (cu prețuri pe contracte variind în intervalul 138-410 lei/MWh) l-a depășit cu 3,5% pe cel al PCC (cu tranzacții încheiate la prețuri de atribuire situate în gama 143-252 lei/MWh);
- prețul la export a tins către 200 lei/MWh, în special pe seama prețurilor mari practicate de furnizorii de energie electrică. Prețul mediu pe contractele de export ale furnizorilor au fost cu 58% mai mari față de cele practicate de Hidroelectrică, singurul producător exportator.

Prețuri medii pe componente ale pieței angro*	2011 - lei/MWh -	2010 - lei/MWh -	Evoluție 2011 față de 2010 - % -
Piața contracte bilaterale negociate direct	177,88	158,89	12,0 ▲
Export	192,78	170,90	12,8 ▲
Piața contracte bilaterale reglementate	164,29	166,35	1,2 ▼
Piața centralizată a contractelor bilaterale	171,78	157,01	9,4 ▲
Piața pentru Ziua Următoare*	221,20	153,39	44,2 ▲
Piața intrazilnică**	281,71	-	-
Piața de Echilibrare***	283,13	232,20	22,0 ▲

* prețul mediu anual publicat de SC Opcom SA și calculat ca medie aritmetică simplă

** prețul mediu anual calculat pe baza volumului și valorii tranzacționate anuale publicate de SC Opcom SA

*** prețul mediu anual calculat ca medie aritmetică a prețurilor medii lunare de deficit

Pe parcursul anului 2011 Direcția Piață de Energie Electrică (DPE) a realizat analize referitoare la:

1. Marjele de furnizare ale furnizorilor cu activitate exclusivă pe piața angro de energie electrică (trading) în 2011. Cca. 90% din acești furnizori au înregistrat valori pozitive ale marjei de furnizare, valoarea medie a acesteia în 2011 fiind

- de 3,15 lei/MWh, în creștere semnificativă față de anul 2010. Costurile/veniturile înregistrate din decontarea dezechilibrelor PRE de furnizorii cu activitate exclusivă pe piața angro au condus la scăderea valorii medii a marjei de furnizare până la valoarea de 2,01 lei/MWh, valoare comparabilă cu cea realizată în anul 2010. Totuși, aproape jumătate dintre respectivii furnizori au obținut marje de furnizare mai mari de 5 lei/MWh, în pofida creșterii generale a prețurilor constatate pe PAN. Aceasta poate sugera, printre altele că, în România, este posibilă și necesară o îmbunătățire a concurenței, câștigurile realizate din activitatea de trading fiind mari în raport cu dimensiunea activității desfășurate;
2. Marjele de furnizare ale furnizorilor activi și pe piața cu amănuntul (PAM) în 2011. Jumătate dintre furnizorii concurențiali activi pe PAM a înregistrat valori pozitive ale marjei de furnizare, valoarea medie a acesteia în 2011 fiind de 5,43 lei/MWh, iar prin considerarea costurilor cu dezechilibrele PRE, marja medie de furnizare este de 2,27 lei/MWh. Cca. 40% dintre furnizorii concurențiali au înregistrat valori mai mari de 5 lei/MWh, iar primii clasați au avut rezultate spectaculoase, explicabile prin prețul de vânzare mult peste media înregistrată pe categoria de consumatori corespunzătoare. S-a remarcat lipsa activității de intermediere a energiei electrice pentru furnizorii concurențiali care au realizat marje de furnizare foarte mari.
 3. Situația operatorilor economici care desfășoară activități reglementate (producătorii dispecerizabili, OTS, furnizorii implicați, operatorii de distribuție), din punct de vedere al rezultatelor contabile finale pentru anul 2010. Din analiza efectuată a rezultat faptul că, în condițiile economice dificile, jumătate dintre producători au încheiat anul pe profit, valorile înregistrate de aceștia situându-se peste nivelul celor din 2009. Dintre producătorii cu pierderi (în general producătorii în cogenerare), se remarcă un producător termo mare, care nu a reușit să depășească situația din anul precedent, când de asemenea a încheiat pe pierdere. OTS nu numai că s-a menținut pe profit, dar a și dublat valoarea acestuia din 2009, deși rata profitului brut a fost sub 1%. Se constată pierderi la 2 din cei 7 furnizori implicați și profit la toți operatorii de distribuție.
 4. Activitatea furnizorilor pe piața de energie electrică, pe baza bilanțului cantitativ pentru fiecare furnizor, având drept puncte de pornire raportările lunare transmise de furnizori, operatorul pieței și respectiv PRE; în urma analizei au fost identificate o serie de cauze care determină pentru unii dintre furnizori neînchiderile respectivelor bilanțuri cantitative: existența unor clauze speciale în unele contracte de achiziție a energiei care prevăd și asigurarea echilibrării pentru o parte a consumului aferent consumatorilor alimentați

- concurențial, diferențe legate de raportarea cantităților în ore CET sau ore RO, efectuarea de tranzacții cu cel puțin o altă societate care face parte din același grup/holding, modul de alocare a dezechilibrelor în cadrul PRE-urilor;
5. Evoluția PZU, în vederea identificării cauzelor care au condus la creșterea semnificativă a prețului spot în perioada mai-octombrie 2011; dintre factorii identificați, menționăm: diminuarea resurselor hidro, creșterea numărului indisponibilităților accidentale ale unor grupuri energetice, suprapuse cu programele de mentenanță ale unor producători importanți, lipsa abilității participanților la PZU în a construi strategii de ofertare la cumpărare. În aceste condiții s-au propus mai multe măsuri corective, inclusiv atenționarea unor producători privind managementul defectuos al resurselor primare;
 6. Evoluția pieței de echilibrare în anul 2011, în scopul determinării cauzelor care au condus la creșterea cantităților de energie electrică tranzacționate, a prețului de deficit și a prețului de excedent pentru decontarea dezechilibrelor. Analiza detaliată a identificat ca principale cauze ale evoluției constatate, următoarele:
 - deficitul de energie electrică din SEN, determinat în special de diminuarea resurselor hidro, cu efect în politica de ofertare a participanților atât pe PZU, cât și pe PE,
 - contractele de vânzare negociată a energiei electrice încheiate de producători cu un furnizor în vederea creării unui coș de achiziție care să fie destinat revânzării către un alt furnizor, iar acesta a exportat sau a revândut pe PZU, obținând o maximizare a marjei de furnizare,
 - faptul că o parte dintre producătorii principali participanți la PE au încheiat contracte comerciale până la limita disponibilului, iar surplus de energie electrică a fost înregistrat doar la producătorii dispecerizabili în cogenerare, care nu au ofertat pe PZU, etc.;
 7. Cauzele neînchiderilor bilanțului cantitativ al pieței de echilibrare, care se constată chiar și după corectarea acestuia cu dezechilibrele PPN exceptate de la plată. Valorile neînchiderilor sunt mai mari în anul 2010 decât în 2011, cu toate că în anul 2011 dezechilibrele PPN au atins valori record de -20 GWh (în lunile martie și iunie), respectiv -23 GWh (în luna mai). Valorile neînchiderilor după aplicarea corecției cu dezechilibrele PPN au atins 1,9 GWh în luna mai și 2,3 GWh în luna aprilie. În perioada precedentă de analiză (2008-2009), printre cauzele acestor neînchideri a fost identificat (ca urmare a analizelor efectuate în comun de ANRE și OTS), și faptul că OTS nu a luat în considerare, în unele luni, toate datele de operare SEN (import în insulă din Serbia). Deocamdată, nu s-a reușit explicarea completă a acestor neînchideri din perioada 2010 - 2011, în

pofida solicitărilor repetate ale DPE către OTS de analizare în detaliu, pe baza datelor deținute în calitate de administrator al PE și operator de măsurare; OTS a motivat lipsa unor rezultate în sensul celor solicitate. prin problemele de colaborare internă UNO-DEN – OMEPA și a dificultății analizei propriu-zise. Au fost propuse măsuri corective și scrisori de solicitare de precizări, analiza urmând a continua și în anul 2012.

Piața contractelor bilaterale reglementate

Componenta reglementată a pieței angro a continuat să funcționeze și în anul 2011, în scopul alimentării la tarife reglementate a consumatorilor casnici și a consumatorilor necasnici care nu au uzat de dreptul de a-și alege furnizorul, precum și pentru acoperirea pierderilor în rețelele de transport și distribuție.

Din totalul tranzacțiilor pe piața reglementată producătorii termo au acoperit cca 54% (cca. 12% pentru consumul propriu tehnologic al rețelelor de distribuție și cca. 3% pentru consumul propriu tehnologic al rețelei de transport), producătorul nuclear cca 24% (cca 5% pentru cpt distribuție), iar cel hidro cca 14% (2% pentru cpt distribuție). Diferența de 8% au constituit-o contractele la prețuri reglementate de întraajutorare între producători (indiferent de combustibil).

Din totalul vânzărilor producătorilor, aproape jumătate din cantitate s-a tranzacționat pe piața reglementată (28048 GWh), în timp ce pe piața concurențială cantitatea vândută în decursul anului 2011 a fost de 29689 GWh (cotele sunt calculate fără considerarea tranzacțiilor realizate pe piața de echilibrare/dezechilibre).

În anul 2011, furnizorii implicați au achiziționat de pe piața angro o cantitate de energie electrică de 72353 TJ (20098 GWh) pentru acoperirea necesarului de energie al consumatorilor alimentați în regim reglementat; din aceasta cca 98% a fost achiziționată de pe piața reglementată, iar restul de pe piața concurențială. Prețul mediu de achiziție a energiei electrice a fost de 159,69 lei/MWh.

Pentru operatorii de distribuție achizițiile de pe piața reglementată au reprezentat în anul 2011 cca 88% din total, restul energiei electrice necesare pentru acoperirea consumului propriu al rețelelor de distribuție fiind achiziționată de pe piața concurențială. În total, operatorii de distribuție au achiziționat de pe piața angro o cantitate de energie electrică de 22727 TJ (6313 GWh). Prețul mediu de achiziție a fost de 174,40 lei/MWh.

Piața concurențială

În piața concurențială sunt cuprinse toate tranzacțiile realizate în urma contractelor negociate bilateral între diverși participanți (inclusiv revânzările succesive), precum și tranzacțiile încheiate pe piețele centralizate (PCCB, PCCB-NC, PZU, PI, ringul BRM pentru energie electrică, PE) care funcționează în baza unor mecanisme tip licitație. Volumul tranzacțiilor pe piața concurențială a crescut față de anul 2010 cu 15,3%, în principal din cauza creșterii volumelor tranzacțiilor pe contractele încheiate negociat, tranzacțiilor pe piața centralizată de contracte și piața de echilibrare; în timp ce volumul tranzacționat pe PZU a crescut foarte puțin, cel vândut la export a scăzut.

Privită din punctul de vedere al producătorilor, piața concurențială (fără luarea în considerare a volumelor de pe PE) a avut în componență vânzări în structura celor prezentate în tabelul următor:

Vânzări totale ale producătorilor pe piața concurențială			100% (29689 GWh)
A.	<i>Tranzacții realizate în urma contractelor negociate bilateral</i>		65,0%
	1.	Cu furnizori	45,3%
	2.	Cu parteneri externi (export)	2,8%
	3.	Cu alți producători	5,3%
	4.	Cu distribuitori	0,0%
	5.	Cu consumatori eligibili	11,6%
B.	<i>Tranzacții realizate prin mecanismele de tip licitație ale piețelor centralizate</i>		16,8%
	1.	Cu furnizori	14,4%
	2.	Cu distribuitori	0,0%
	3.	Cu alți producători	2,4%
	4.	Cu consumatori eligibili	0,0%
C.	<i>Tranzacții pe PZU</i>		18,3%

Prețurile medii de tranzacționare a energiei de către producători pe piața concurențială (care au fost aduse în valori comparabile prin includerea doar a componentei TG a tarifului de transport) au fost de 147,22 lei/MWh pentru vânzarea negociată la furnizorii concurențiali, 135,98 lei/MWh la export, 205,2 lei/MWh la alți producători.

Pentru livrările pe contractele încheiate pe piața centralizată de contracte de către producători au rezultat prețuri medii de cca. 171,28 lei/MWh pentru vânzarea la

furnizorii concurențiali și cca 170,73 lei/MWh pentru vânzările către alți producători; prețul mediu de vânzare al producătorilor pe PZU a fost de cca 225 lei/MWh, în timp ce pe contractele de export a fost de doar 135,98 lei/MWh. Din cauza condițiilor hidrologice deosebit de severe, producătorii termo au obținut venituri mari din vânzarea pe PZU, prețul mediu realizat de producători în 2011 fiind cu 44% mai mare față de cel din anul precedent.

Deși producătorii termo au vândut pe piața centralizată de contracte cu prețuri peste 190 lei/MWh, prețul mediu al producătorului Nuclearelectrica (172 lei/MWh) și prețul Hidroelectrică (139 lei/MWh pe contractul încheiat cu SC Arcelor Mittal Galați SA la sfârșitul anului 2010, pentru livrare în 2011) au condus la un preț mediu pe PCCB de cca 171 lei/MWh.

În urma identificării situației create pe PCCB în decembrie 2010, prin încheierea tranzacției de vânzare-cumpărare dintre SC Hidroelectrică SA și SC Arcelor Mittal Galați SA, la prețul de 139 lei/MWh (cu TG inclus), pentru livrarea unei cantități de 1,7 TWh în bandă pentru anul 2011, ANRE a demarat un proces de analiză/investigare, inclusiv prin consultarea participantului SC Hidroelectrică SA. Acest lucru a fost determinat de decizia SC Hidroelectrică SA de a vinde o cantitate de energie electrică corespunzând unui profil de livrare zilnic de 200 MW în bandă, pe o perioadă de 1 an, la un preț mult mai mic decât prețul pieței din perioada respectivă și mult mai mic decât cel pe care producătorul ar fi putut să-l obțină prin plasarea unei oferte proprii de vânzare a aceleiași cantități de energie electrică pe PCCB.

În cadrul analizei realizate s-au ridicat numeroase semne de întrebare privind respectarea condițiilor de ofertare nediscriminatorie de către producătorul hidro și influența negativă a acestei tranzacții asupra principiilor de egalitate de șanse și formare corectă a prețului pe PCCB. În urma unei corespondențe intense cu respectivul producător, DPE a finalizat analiza prin înaintarea unei note de sesizare cu propunerea de sancționare contravențională, conform prevederilor legale. Acest caz face în prezent și obiectul investigației demarate de Comisia Europeană - Directoratul General Competiție privind un posibil ajutor de stat sub forma unor prețuri preferențiale pentru furnizarea de energie electrică de către SC Hidroelectrică SA către Arcelor Mittal Galați SA în 2010 și în 2011.

Chiar dacă, față de anul 2010, se constată o creștere a prețului mediu practicat de producători la vânzarea negociată către furnizorii concurențiali, în anul 2011 acesta

s-a menținut la o valoare medie redusă (147 lei/MWh), determinată în special de vânzările unor cantități mari de către Hidroelectrică și Nuclearelectrică pe contracte încheiate cu furnizorii concurențiali, la prețuri mult mai mici decât cele la care ar fi putut fi încheiate prin participarea la piața centralizată de contracte. Aspectele respective au făcut obiectul analizelor de detaliu ale ANRE. A fost identificată, de asemenea, existența unui posibil comportament discriminatoriu al Nuclearelectrică prin încheierea unui contract negociat direct, în condiții netransparente, la un preț mult mai mic decât cel practicat în aceeași perioadă cu alți furnizori sau de cel pe care ar fi putut să-l obțină prin participarea la piața centralizată de contracte. Și această analiză a fost finalizată printr-o Notă de sesizare cu propunerea de sancționare contravențională a producătorului implicat.

În anul 2011 se menține diferența semnificativă între prețul mediu realizat pe contractele bilaterale negociate direct și prețul mediu realizat pe tranzacțiile pe piața centralizată de contracte, aspect de natură să ofere semnale producătorilor privind avantajele participării pe o piața centralizată cu reguli clare și transparente.

Privită din punctul de vedere al furnizorilor, piața concurențială a avut în componență vânzări în structura celor prezentate în tabelul următor:

Vânzări totale ale furnizorilor pe piața concurențială		100% (71512 GWh)
A.	<i>Tranzacții realizate în urma contractelor negociate bilateral</i>	95,5%
	1. Cu alți furnizori	59,3%
	2. Cu parteneri externi (export)	3,0%
	3. Cu producători	2,3%
	4. Cu operatori distribuție	0,0%
	5. Cu consumatori eligibili	30,9%
B.	<i>Tranzacții realizate prin mecanismele de tip licitație ale piețelor centralizate</i>	0,1%
	1. Cu alți furnizori	0,1%
	2. Cu producători	0,0 %
C.	<i>Tranzacții pe PZU</i>	4,4%

În cursul anului 2011, ANRE a fost informată neoficial cu privire la faptul că platformele de brokeraj internaționale și-au extins activitatea asupra pieței de energie electrică din România, contribuind astfel la majorarea cantităților de energie electrică tranzacționate pe contractele negociate bilateral de furnizori cu alți furnizori. Pentru a evalua dimensiunea acestor tranzacții, prin scrisoarea nr. 8123 din 21.02.2012, ANRE a solicitat unui număr de 85 participanți la piața de energie electrică transmiterea de informații cu privire la cantitățile de energie electrică vândute, respectiv cumpărate în anii 2010 și 2011 pe platformele de brokeraj, precum și nominalizarea platformelor respective.

Pe baza răspunsurilor complete transmise de 44 participanți, s-a constatat faptul că 20 de operatori economici au derulat o astfel de activitate, că sunt utilizate cel puțin 4 platforme, iar cantitățile cumpărate se situează între 1,14%-100% din totalul cantității tranzacționate în anul 2010, respectiv între 0,04%-89% din totalul cantității tranzacționate în anul 2011. Pentru vânzări, procentul comunicat este cuprins între 2,27%-100% pentru anul 2010, respectiv între 1,73%-83,19% pentru anul 2011.

Având în vedere valorile comunicate de operatorii economici, departamentul de specialitate a stabilit oportunitatea colectării separate a informațiilor privind tranzacțiile derulate pe platformele de brokeraj la o nouă categorie, „tranzacții derulate pe alte platforme”, prevăzută în machetele de monitorizare începând cu luna ianuarie 2012.

Prețurile medii de vânzare realizate de furnizori pe piața concurențială în 2011 (inclusiv componenta TG a tarifului de transport) au fost de 185,93 lei/MWh pentru vânzările negociate către alți furnizori, 214,64 lei/MWh la export, 193,25 lei/MWh pe contracte negociate către producători și de 257,11 lei/MWh către consumatorii finali, cu precizarea că acest ultim preț include toate costurile de rețea (transport, distribuție, servicii de sistem).

Pentru tranzacțiile pe PZU prețul mediu a fost de 218,38 lei/MWh, iar pentru livrările pe contracte încheiate pe piețele centralizate de către furnizori, acesta a fost de 223,94 lei/MWh, volumele tranzacționate fiind, însă, în continuare nesemnificative.

Piețele centralizate pentru contracte

În anul 2011, participanții la piața angro de energie electrică au fost activi pe piața centralizată a contractelor bilaterale (cu cele două modalități de tranzacționare PCCB și PCCB-NC), neraportând însă nicio tranzacție pe platforma Bursei Române de Mărfuri (BRM). Volumul tranzacțiilor aflate în livrare pe piața centralizată a

contractelor bilaterale de energie electrică a crescut cu 15% față de cel înregistrat în 2010, reprezentând 9,4% din consumul intern, dar fără a atinge nivelul din 2009, când a reprezentat 13% din consumul intern. Volumele în livrare considerate sunt cele cuprinse în raportările lunare de monitorizare ale participanților la piața angro.

Deși un an greu din punct de vedere al asigurării cu energie electrică din cauza situației hidrologice dificile, în special începând cu luna mai 2012, interesul participanților față de acest tip de tranzacții a crescut. Astfel, volumul tranzacțiilor încheiate în anul 2011 pe piața centralizată de contracte (pentru diferite perioade de livrare din anii 2011/2012) s-a apropiat de 6,2 TWh, demonstrând o creștere substanțială față de anul precedent, când s-a situat sub 4 TWh.

Dintre cei 93 participanți înregistrați la PCCB, 48 și-au manifestat interesul pentru utilizarea produselor oferite de această piață. În urma inițierii unui număr de 260 de oferte pe PCCB, cantitatea tranzacționată în anul 2011 pentru livrare în 2011/2012 a totalizat cca. 5,6 TWh, din care livrări pentru 2011 în volum de cca. 4,7 TWh.

Tranzacțiile cu livrare pe termen scurt și mediu (prin modalitatea de tranzacționare cu negociere continuă) s-au intensificat, ajungându-se la 2798 contracte standard pe termene de livrare de o săptămână, o lună, un trimestru și însumând un volum de 0,456 TWh.

În ceea ce privește ofertele de vânzare cu preț minim introduse și câștigate, cu perioade de livrare 2011/2012, cei mai activi participanți pe tot parcursul anului au fost cele 3 complexe energetice și Nuclearelectrica. Deși au fost introduse numeroase oferte de cumpărare cu preț maxim de către mai mulți furnizori concurențiali și un consumator industrial, acestea nu au fost adjudecate. Priviți prin prisma volumelor aflate în livrare, vânzătorii cu cele mai importante cote de piață au fost Hidroelectrică, Nuclearelectrică și CE Rovinari, iar cel mai important cumpărător a fost ArcelorMittal Galați, ca urmare a ofertei de cumpărare de 1,752 TWh cu 130 lei/MWh (fără TG) la care a răspuns Hidroelectrică, în decembrie 2010. Principalul participant care a introdus oferte inițiatore pentru tranzacționarea prin modalitatea cu negociere continuă în 2011 a fost CE Turceni, cu pachete de contracte standard de tip săptămânal și lunar, pentru livrare în bandă și gol.

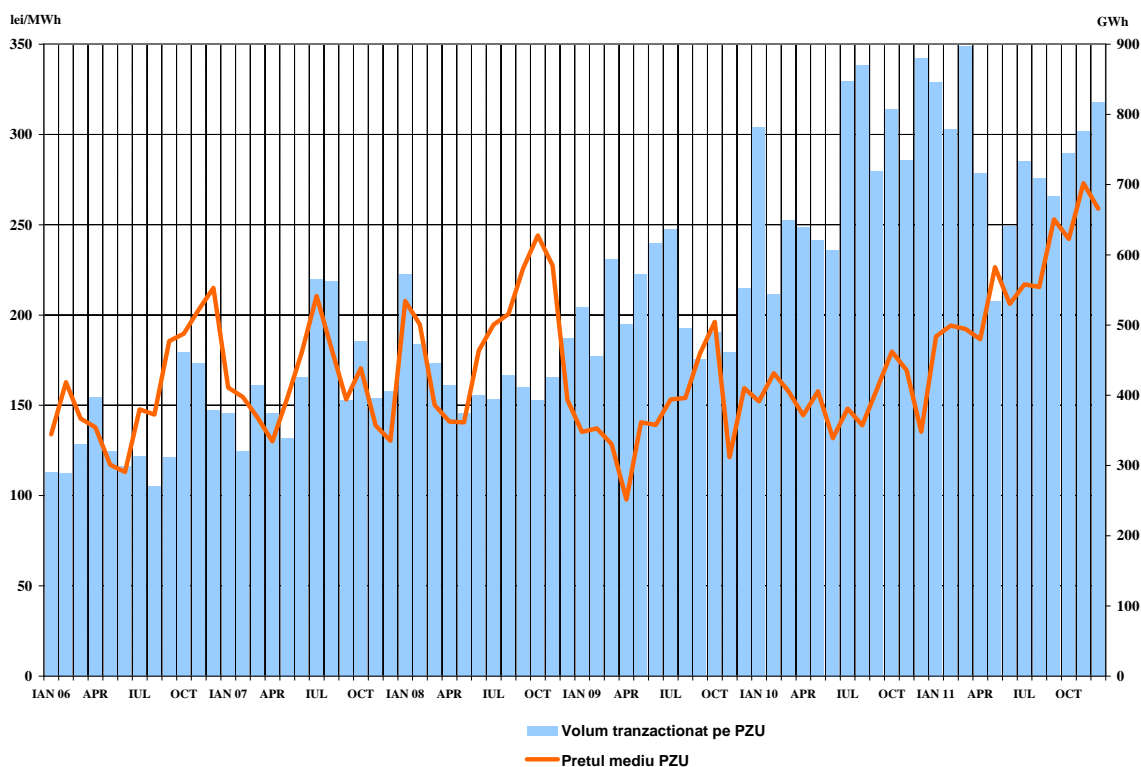
Prețul mediu ponderat al livrărilor din 2011 pe contractele de pe piața centralizată a contractelor bilaterale a fost de cca. 171,78 lei/MWh, în creștere cu cca 9% față de media similară din 2010 și cu cca. 22% mai mic decât prețul mediu anual pe PZU din 2011.

Piața pentru ziua următoare – PZU

Volumul de energie electrică tranzacționat pe PZU în 2011 s-a menținut în tendința continuu crescătoare a cantităților tranzacționate pe această piață, fiind cu cca. 2% mai mare decât cel tranzacționat în anul 2010. Cota de 16,5% din consumul intern, înregistrată de PZU, în 2011, a avut o valoare similară celei din 2010, când a reprezentat 16,7% .

Prețul mediu de închidere a PZU (calculat ca medie aritmetică a prețurilor lunare de închidere a pieței) a crescut cu cca. 44,2% față de media anului 2010. În graficul următor este prezentată evoluția lunară a prețului mediu și a volumului tranzacționat pe PZU în perioada 2006–2011.

Evoluția lunară a prețului mediu și a volumului tranzacționat pe PZU

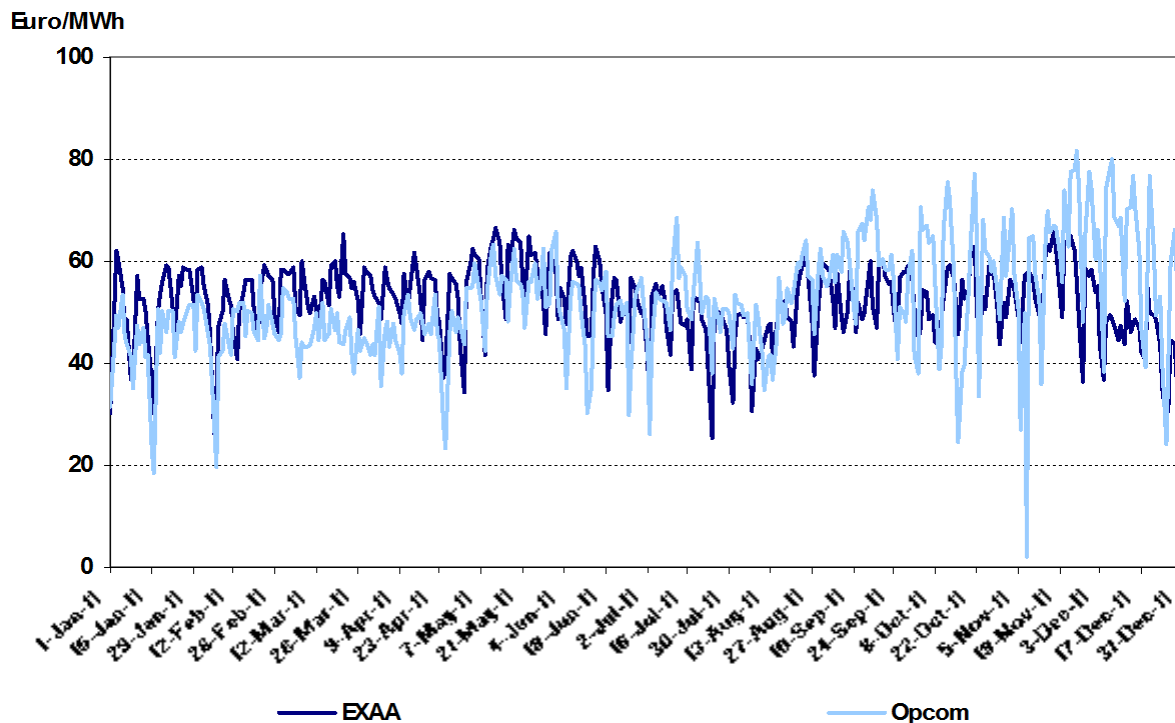
Variațiile de la o lună la alta ale prețului mediu lunar stabilit pe PZU au existat în ambele sensuri, având însă un trend crescător și valori mai mari față de valorile lunare din 2010. Minimul perioadei a fost atins în luna aprilie 2011 (cca. 186,55 lei/MWh), în timp ce maximul -în luna noiembrie (cca. 273 lei/MWh). Prețul mediu anual calculat ca medie ponderată a prețurilor medii lunare și cantităților lunare tranzacționate a fost în 2011 de 220,55 lei/MWh.

Se apreciază că și în acest an s-a dovedit că prețul de pe PZU încorporează cu suficientă acuratețe informațiile disponibile privind nivelul resurselor și al necesarului de energie electrică, prezentând, totodată, volatilitatea ridicată specifică.

Indicatorul de concentrare HHI pe PZU a avut valori care, în general, indică lipsa de concentrare la cumpărare (valori lunare în domeniul 587-835), cu singura excepție, luna septembrie 2011 în care indicatorul a atins valoarea 1108; pe partea de vânzare, se constată o piață cu concentrare mai mică decât cea din anul 2010, cu valori lunare în domeniul 570-1141, cu un vârf de 1279 în luna iulie 2011.

Din comparația prețului de închidere a PZU organizată de OPCOM cu prețurile spot stabilite de alte burse de energie europene în 2011, se remarcă faptul că valorile prețurilor înregistrate de Opcom au fost, în prima jumătate a anului, mai mici decât cele de pe EXAA, iar în partea a doua a anului semnificativ mai mari.

PRETURI SPOT MEDII ZILNICE
2011

Piața de echilibrare – PE

În luna decembrie 2011 pe această piață operau 19 producători, care dețineau un număr total de 137 unități dispecerizabile și erau înregistrate 126 PRE.

În tabelul următor sunt prezentate valorile comparative pentru anii 2006, 2007, 2008, 2009, 2010 și 2011 ale indicatorilor de concentrare determinate pe baza energiei efectiv livrate de producători pe PE pentru fiecare tip de reglaj și sens.

Valorile indicatorilor de concentrare a pieței de echilibrare

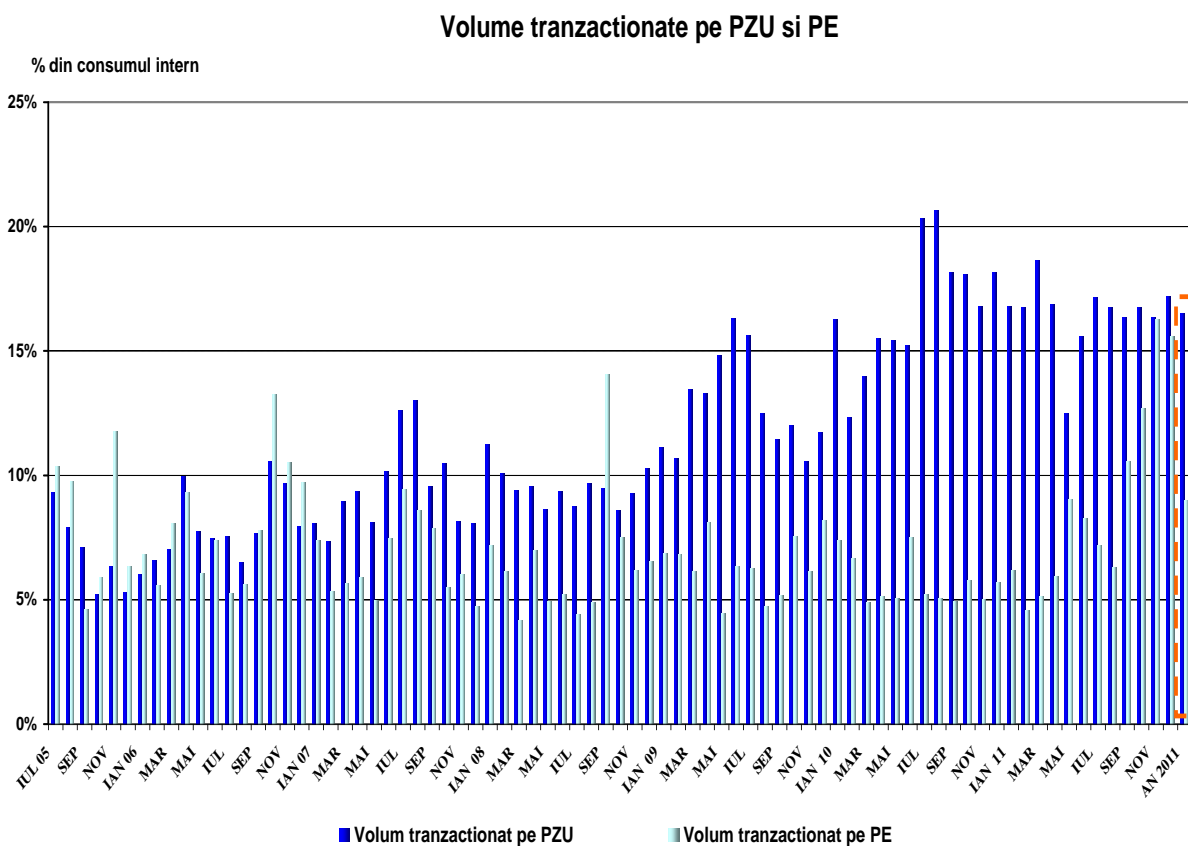
Anul	Tip reglaj	Sens reglaj	2006	2007	2008	2009	2010	2011
C1	Reglaj secundar	Crestere	80%	60%	71%	64%	68%	59%
		Scădere	80%	56%	71%	64%	67%	56%
	Reglaj terțiar rapid	Crestere	69%	51%	70%	55%	53%	75%
		Scădere	53%	30%	38%	47%	62%	46%
	Reglaj terțiar lent	Crestere	29%	29%	27%	39%	45%	30%
		Scădere	31%	19%	27%	32%	34%	42%
HHI	Reglaj secundar	Crestere	6510	3915	5438	4526	5067	3986
		Scădere	6612	3538	5367	4501	4943	3703
	Reglaj terțiar rapid	Crestere	5061	2979	5065	3543	3320	5729
		Scădere	3452	1590	2319	2843	4204	2868
	Reglaj terțiar lent	Crestere	2203	1769	2021	2478	2749	1679
		Scădere	2582	1276	1838	2017	2089	2563

Valorile indicatorilor de concentrare pentru anul 2011 arată existența unui participant dominant și o concentrare excesivă a pieței de echilibrare pentru toate categoriile de reglaj, cu excepția reglajului terțiar lent de creștere, unde indicatorii arată o piață cu concentrare moderată. Având în vedere nivelul mare de concentrare înregistrat în mod constant pe piața de echilibrare, ANRE a menținut și în anul 2011 limitarea superioară a prețurilor de ofertare pe această piață, cu propunerea de revizuire a valorii maxime de 400 lei/MWh.

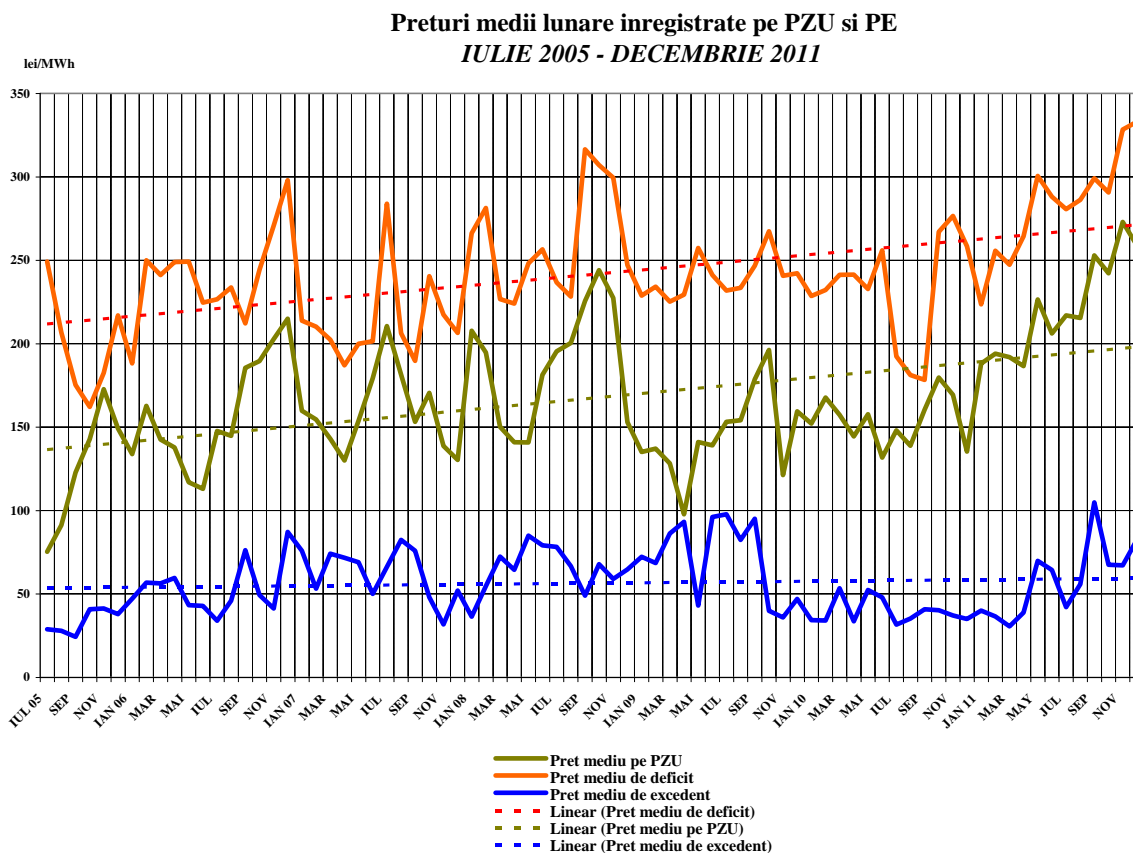
Volumul total tranzacționat pe PE în anul 2011 a crescut cu 63% față de anul 2010, iar valoarea lunară s-a situat constant sub cea tranzacționată pe PZU, cu excepția lunii noiembrie, când sunt sensibil egale, așa cum rezultă din graficul următor; relaționarea celor două piețe (PZU și PE) în anul 2011 este, în general, corectă, în condițiile în care Hidroelectrică a activat la începutul lunii octombrie 2011 „forța majoră”.

Dintre motivele creșterii volumelor tranzacționate pe PE, prezentate de OTS în rapoartele de monitorizare întocmite, menționăm: deficitul accentuat de energie electrică înregistrat în SEN, transmiterea de Notificări în dezechilibru de către unii

operatori economici/PRE-uri importanți/importante, creșterea diferenței dintre consum și producție în orele de vârf, funcționarea la capacitate maximă începând cu luna aprilie 2011, a complexurilor energetice Craiova, Rovinari și Turceni, ca urmare a obligațiilor contractuale de întrajutorare încheiate, având ca efect intrarea în ordinea de merit a unor UD aparținând unor producători care nu au putut respecta dispozițiile de dispecer din cauza lipsei contractelor de alimentare cu combustibil, considerente tehnice, etc. Cu toate acestea, contrar oricăror așteptări, diminuarea disponibilului de energie în rezervele hidro a accentuat utilizarea acestora și a condus la o diminuare și mai rapidă a rezervelor aflate la dispoziția OTS.

Graficul următor prezintă evoluțiile prețurilor medii lunare de decontare a dezechilibrelor înregistrate de PRE-uri (prețul de excedent și prețul de deficit) pentru perioada iulie 2005 - decembrie 2011. Valorile medii ale prețurilor de decontare pentru anul 2011 au fost de 283 lei/MWh prețul de deficit (cu cca 22% mai mare decât cel înregistrat în anul 2010) și 58 lei/MWh prețul de excedent (cu cca 47% mai mare comparativ cu 2010). Se menționează faptul că valorile precizate sunt calculate ca medie aritmetică a prețurilor orare înregistrate.

O caracteristică a anului 2011 o reprezintă faptul că valoarea suplimentară lunară rezultată din piața de echilibrare și decontarea dezechilibrelor PRE a reprezentat un cost, cu excepția lunii aprilie, valoarea cumulată pe întreaga perioadă fiind de 100,16 mil lei. Din rapoartele de monitorizare transmise de OTS rezultă că la acest rezultat au contribuit creșterea volumelor tranzacționate pe PE, care au făcut necesară participarea la echilibrarea SEN a producătorilor în cogenerare, cu costuri de pornire/operare mari.

Având în vedere atribuțiile C.N. Transelectrica S.A. în domeniul monitorizării piețelor centralizate pe care le administrează, ANRE a solicitat acesteia efectuarea unei analize specifice pentru a identifica și a evalua impactul principalelor cauze care au condus la înregistrarea de costuri suplimentare pe piața de echilibrare (pentru lunile în care s-au înregistrat costuri).

Ca urmare, OTS a identificat și cuantificat: efectele variațiilor momentane ale consumului, ordinele de oprire realizate cu altă unitate dispecerizabilă decât cea selectată pe piața de echilibrare, costurile cu pornirea grupurilor termo, necesitatea pornirii/mentinerii în funcțiune a unităților dispecerizabile termo pe durata întregii

zile, considerarea prețului de deficit egal cu prețul de închidere al PZU în cazul în care nu există selecții la creștere pe piața de echilibrare, modificarea în platforma de tranzacționare a notificărilor fizice ale PRE-urilor după ziua de livrare.

Se remarcă faptul că, prin corectarea rezultatelor suplimentare ale PE, cu costurile estimate de OTS pentru fiecare factor de influență identificat, nu s-a obținut transformarea costurilor în venituri pentru fiecare lună analizată. O explicație posibilă a menținerii costurilor chiar și după corectarea acestora, ar putea-o constitui faptul că bilanțul cantitativ al PE, în lunile respective, prezintă neînchideri.

Piața serviciilor tehnologice de sistem

Piața de servicii tehnologice de sistem funcționează pe tipuri de rezerve: secundară, terțiară rapidă și terțiară lentă. Întrucât pe piața de servicii de sistem există în mod constant o concentrare ridicată (producătorul hidro fiind capabil să realizeze cea mai mare parte a acestora, la o calitate superioară), asigurarea rezervelor se realizează, de regulă, prin contracte reglementate, încheiate între producători și OTS (Operatorul de transport și de sistem) pentru o parte din cantitatea necesară, restul fiind asigurat prin contracte încheiate în sistem concurențial, în urma licitațiilor desfășurate de OTS.

În următorul tabel sunt prezentați indicatorii de concentrare pentru piața serviciilor tehnologice de sistem la nivelul anului 2011.

- Anul 2011 -		Rezerva reglaj secundar	Rezerva terțiară rapidă	Rezerva terțiară lentă
componenta reglementată	Cantitate contractată (h*MW)	3.505.000	5.851.320	4.550.120
	C1 (%)	56,1	80,2	40,2
	C3 (%)	83,5	88,3	84,7
componenta concurențială	Cantitate contractată (h*MW)	0	373.846	1.216.950
	C1 (%)	-	77,0	63,4
	C3 (%)	-	93,3	96,5
	HHI	-	6089	4815

În anul 2011, asigurarea rezervelor de reglaj a fost realizată prin contracte încheiate între OTS și furnizorii de servicii tehnologice de sistem (producători calificați pentru acest tip de serviciu); în timp ce acoperirea în regim reglementat a necesarului solicitat de UNO-DEN pentru rezerva de reglaj secundar a fost de 100%, pentru acoperirea

într-o măsură cât mai mare a necesarului de rezerve pentru reglaj terțiar, pe lângă contractele reglementate, cu cantități aprobate prin Decizii ale ANRE, au fost organizate și licitații. Cantitățile realizate prin licitații au reprezentat cca. 15% din totalul celor destinate rezervei de reglaj terțiar (rapid și lent). Tarifele reglementate de achiziție a serviciilor tehnologice de sistem pentru 2011 au rămas la nivelul celor din 2009, fiind unice pentru toți furnizorii de STS. Pe parcursul anului, au avut loc unele cedări de obligații contractuale pentru rezervele de reglaj terțiar rapid și lent între respectivii furnizori de STS, în vederea îndeplinirii cantităților contractate

Alocarea capacităților de interconexiune

Alocarea capacităților de interconexiune pe liniile de interconexiune ale Sistemului Electroenergetic Național cu sistemele vecine, în vederea realizării tranzacțiilor de import/export și tranzit de energie electrică a continuat să se realizeze coordonat, prin licitații explicite, pe termen mediu (anuale și lunare) și pe termen scurt (zilnice și intra-day), pe granițele cu Ungaria și Bulgaria.

În anul 2011, în urma acordului încheiat de CN Transelectrica SA și MAVIR - operatorul de transport și sistem din Ungaria - capacitatea de transfer pe liniile de interconexiune pe granița cu **Ungaria** (import și export) a fost alocată bilateral coordonat ca rezultat al licitațiilor *anuale, lunare și intra-zilnice* (organizate de CN Transelectrica SA pentru 100% din capacitate) și *zilnice* (organizate de MAVIR). În mod similar, conform unui acord încheiat între CN Transelectrica SA și ESO-EAD - operatorul de transport și sistem din Bulgaria -, licitațiile pe termen mediu (*anual și lunare*) pe granița cu **Bulgaria**, pe ambele sensuri sunt organizate de partea bulgară pentru 100% din capacitate, în timp ce organizarea licitațiilor pentru alocarea *zilnică și intra-zilnică* se află în responsabilitatea CN Transelectrica SA, pentru întreaga capacitate. Moneda de tranzacționare este euro.

Stabilirea valorii ATC disponibile pentru licitațiile zilnice și intra-zilnice utilizează principiul netuirii, iar participanții sunt obligați să respecte principiul parteneriatului exclusiv (1:1). Capacitatea câștigată în urma desfășurării acestui tip de licitații nu poate fi transferată către un alt participant.

Pe granița cu Serbia, alocarea capacității de interconexiune s-a realizat anual și lunar, licitațiile fiind organizate pentru alocare în ambele direcții în procent 50%-50%, în baza unui nou memorandum încheiat între CN Transelectrica SA și operatorul de transport și sistem din Serbia, la sfârșitul anului 2010. Pe granița cu Ucraina, utilizarea capacității a fost condiționată, și în 2011, de acordul scris al operatorul de transport și sistem din țara respectivă.

Anul 2011 este caracterizat în primul rând de creșterea interesului participanților pentru rezervarea de capacitate pe granițele cu Ungaria și Serbia pe direcția export, fapt care a condus la creșterea prețului la licitația anuală de la cca. 6 lei/MWh în cazul Ungariei, în 2010, la 13-14 lei/MWh în 2011; similar, pe granița cu Serbia, prețul la același tip de licitație a crescut de la 4 lei/MWh în 2010, la mai mult de dublu (cca. 9-11 lei/MWh). La licitația anuală pentru 2011, prețurile pentru rezervarea capacității la import au rămas aproximativ aceleași ca în 2010, mult mai mici decât cele la export (prețuri care nu depășesc 3 lei/MWh pe niciuna din granițe).

La licitațiile lunare, pe direcția export, prețurile au fost în general mai mici decât la licitația anuală, indiferent de graniță, în timp ce pe direcția import, începând cu luna septembrie 2011, prețul pe granița cu Bulgaria a ieșit din tiparele de până atunci, variind în intervalul 27-63 lei/MWh (maximul atins în luna decembrie 2011).

La licitațiile zilnice, în special în ultimile 4 luni ale anului 2011, pentru majoritatea intervalelor orare, la import din Bulgaria și export către Ungaria au existat prețuri diferite de zero, cu maxime pe unele intervale orare care au depășit pe Bulgaria prețul de 22 euro/MWh, demonstrând faptul că participanții au sesizat oportunitatea aducerii de energie electrică în țară, în condițiile unui deficit generat de situația energiei hidro.

Cel mai ridicat grad de utilizare a capacității totale alocate în urma licitațiilor a fost cel de pe granița cu Bulgaria pe direcția import, urmat de granița cu Serbia pe direcția export și Ungaria direcția export. În fiecare lună au existat participanți care și-au transferat capacitatea câștigată la licitațiile anuale și lunare către alți participanți.

Cea mai mare parte a veniturilor obținute de CN Transelectrica SA în urma procesului de alocare a capacității de interconexiune (peste 90%) a provenit din licitațiile pe termen lung, restul veniturilor provenind din licitațiile zilnice. Deși pe unele intervale orare au existat solicitări de capacitate la licitațiile intra-zilnice, nu au existat venituri din respectivele capacități alocate, interesul participanților fiind în continuare scăzut.

Numeroși participanți au rezervat simultan capacitate de schimb în ambele sensuri ale unei granițe, în scopul creării oportunităților de a transfera energie în oricare din sensuri, funcție de nivelul prețurilor pe piețele corespunzătoare.

Piața cu amănuntul de energie electrică

În anul 2011 pe piața cu amănuntul au activat 61 de furnizori, dintre care 10 dețin și licență de producere, iar 7 sunt furnizori implicați. Pe **piața reglementată** au acționat 7 furnizori implicați – 3 proprietate de stat și 4 cu acționariat majoritar privat, cu mențiunea că începând cu luna septembrie cei 3 proprietate de stat au fuzionat.

Numărul total de consumatori alimentați în regim reglementat la 31 decembrie 2011 a fost de **8944092**, din care consumatori casnici **8381062** și consumatori non casnici **563030**. Energia furnizată acestora a fost de aproximativ 20289 GWh, înregistrând o scădere de cca 5% față de anul 2010, în condițiile unei creșteri a consumului final total de cca 5%.

În ceea ce privește analiza evoluției structurii consumului de energie electrică la consumatorii finali, pe baza datelor prelucrate de ANRE pentru anul 2011, din datele prezentate în tabelul următor se constată următoarele:

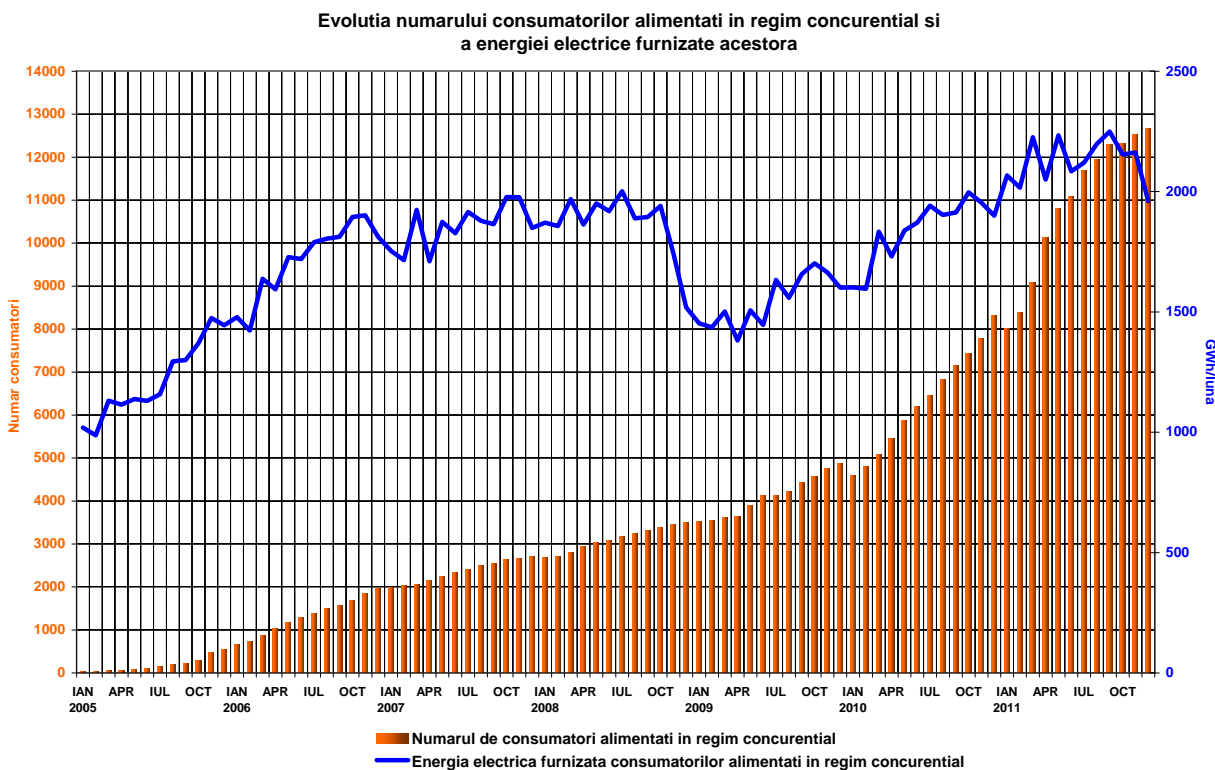
	2008		2009		2010		2011		Evoluție 2011 față 2008	Evoluție 2011 față 2009	Evoluție 2011 față 2010	Evoluție 2010 față de 2008	Evoluție 2010 față de 2009
	GWh	%	GWh	%	GWh	%	GWh	%				%	%
Consumatori alimentați în regim reglementat	23416	51%	23046	55%	21365	49%	20289	44%	87%	88%	95%	91%	93%
Casnici	10376	23%	10990	26%	11246	26%	11590	25%	112%	105%	103%	108%	102%
Necasnici	13040	28%	12057	29%	10119	23%	8699	19%	67%	72%	86%	78%	84%
Consumatori alimentați în regim concurențial	22414	49%	18536	45%	22075	51%	25525	56%	114%	138%	116%	98%	119%
Casnici		0%		0%		0%		0%					
Necasnici	22414	49%	18536	45%	22075	51%	25525	56%	114%	138%	116%	98%	119%
Consum final total	45830	100%	41583	100%	43440	100%	45814	100%	100%	110%	105%	95%	104%

- consumul final de energie electrică înregistrat în anul 2011 a crescut cu cca. 5% față de cel înregistrat în anul 2010, respectiv cu 10% față de anul 2009 și s-a atins valoarea înregistrată în anul 2008;
- creșterea cantității și menținerea ponderii consumului casnic în consumul final cu cca. 12% în anul 2011, față de anul 2008, cu 5% față de anul 2009, respectiv cu 3% față de anul 2010;
- creșterea consumului consumatorilor necasnici alimentați concurențial și a ponderii acestuia în consumul final cu cca 16% în anul 2011 față de anul 2010, cu 38% față de anul 2009, respectiv cu 14% față de anul 2008;
- scăderea consumului consumatorilor necasnici alimentați în regim reglementat cu cca. 14% în anul 2011 față de anul 2010, simultan cu scăderea ponderii acestuia în consumul final.

În decembrie 2011, pe **piața concurențială** erau prezenți **12675** consumatori eligibili, energia electrică furnizată acestei categorii de consumatori în anul 2011 fiind de 25525 GWh, cu o creștere față de perioada similară a anului anterior de cca 16%.

Începând cu luna ianuarie 2011, energia electrică furnizată pe piața cu amănuntul include și informații referitoare la energia electrică autofurnizată la alte locuri de consum de către 3 dintre producătorii dispeceerizabili de energie electrică ale căror cantități autofurnizate au depășit 200 GWh în 2010 (CE Turceni, CE Rovinari, RAAN și OMV Petrom).

Numărul consumatorilor cărora li se furnizează energie în regim concurențial este prezentat grafic ca valoare cumulată de la începutul procesului de deschidere a pieței. După cum se constată, numărul de consumatori care și-au exercitat dreptul de alegere a furnizorului de energie electrică a crescut în mod constant. Energia electrică furnizată consumatorilor în regim concurențial a crescut în prima parte a anului și a scăzut în lunile iunie, octombrie, respectiv decembrie, înregistrând în luna decembrie valori mai mici decât în luna ianuarie 2011. Începând cu datele lunii ianuarie 2011, energia electrică furnizată include.

Valorile indicatorilor de concentrare a pieței concurențiale cu amănuntul în perioada 2004-2011, prezentați în tabelul următor evidențiază evoluția pozitivă a acestora (în sensul scăderii concentrării). Anul 2011 se caracterizează printr-o piață neconcentrată, determinată de numărul mare de furnizori care au concurat pe acest segment de piață și de divizarea acestora ca putere de piață.

Valorile indicatorilor de concentrare a pieței concurențiale cu amănuntul

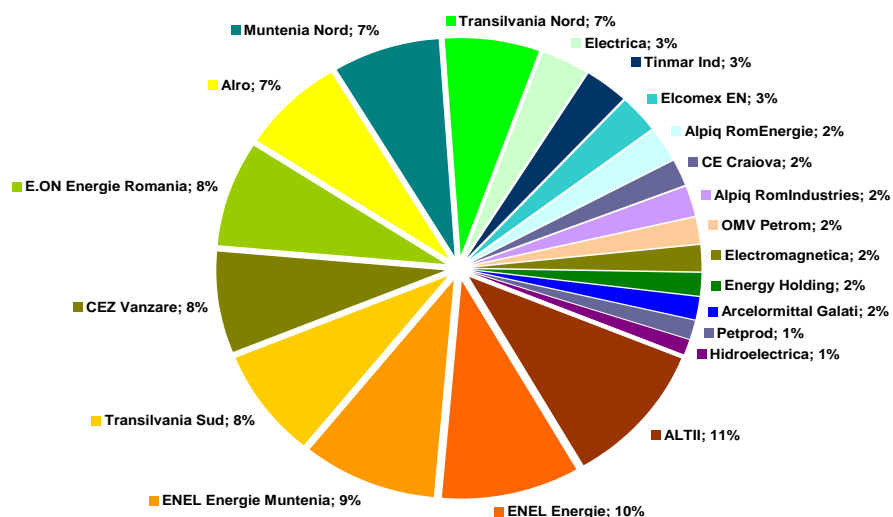
Anul	C1	HHI
2004	62%	4323
2005	39%	1930
2006	20%	885
2007	19%	904
2008	17%	659
2009	16%	669
2010	14%	562
2011	13%	467

Deși pe ansamblul PAM indicatorii arată o piață neconcentrată, la nivelul segmentelor pieței concurențiale cu amănuntul pe categorii de consum se constată o piață neconcentrată numai pentru categoriile IC, ID și IE; categoriile IB, IF și alții au un nivel moderat de concentrare, iar categoria IA un grad ridicat de concentrare.

Indicatori - an 2011	Categorie consumator							Total PAM conc
	IA	IB	IC	ID	IE	IF	Altii	
C1 - % -	46	19	22	16	11	19	30	13
C3 - % -	85	48	39	33	29	52	50	25
HHI	3048	1065	895	674	581	1199	1310	467
Consum - GWh -	258.5	1317	2275	4999	3102	2463	11110	25525
NR. FURNIZORI	24.0	47	49	46	30	16	20	61
nr. furnizori impliciti	7	7	7	7	7	4	1	7
nr. furnizori concurentiali	12	34	34	34	21	11	11	44
nr. producatori	5	6	8	5	2	1	8	10

În graficele următoare sunt prezentate cotele de piață ale furnizorilor pe total piață cu amănuntul de energie electrică (primul grafic) și respectiv pe piața concurențială cu amănuntul (cel de-al doilea grafic), corespunzătoare anului 2011.

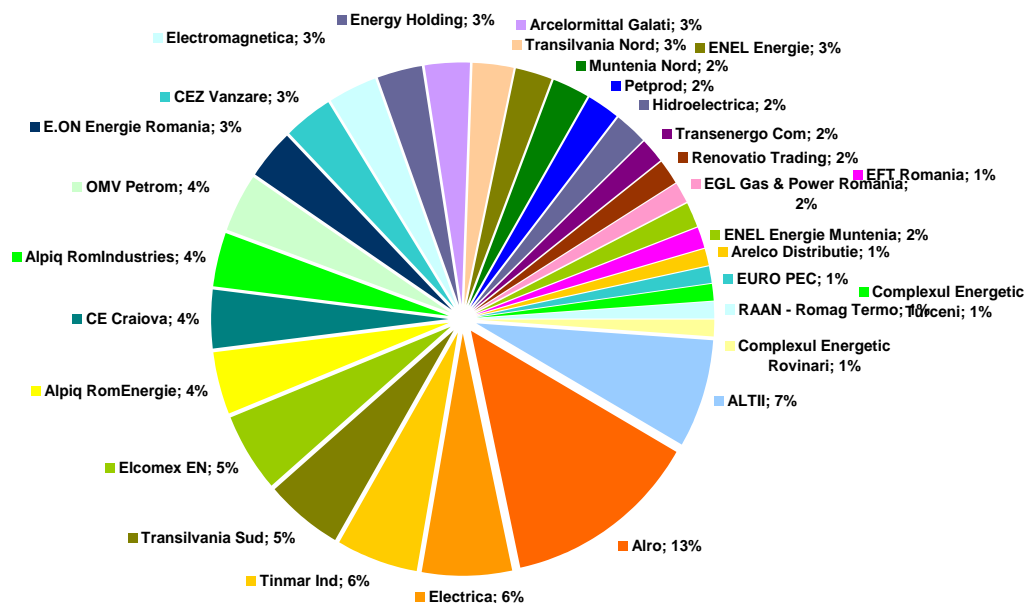
Cote de piata ale furnizorilor de energie electrica pentru consumatorii finali
- IANUARIE - DECEMBRIE 2011 -

Consum final: 45814 GWh

Categoria "Altii" include 41 de furnizori ale caror cote de piata individuale sunt sub 1%

Cote de piata ale furnizorilor pe piata concurentiala
- IANUARIE - DECEMBER 2011 -

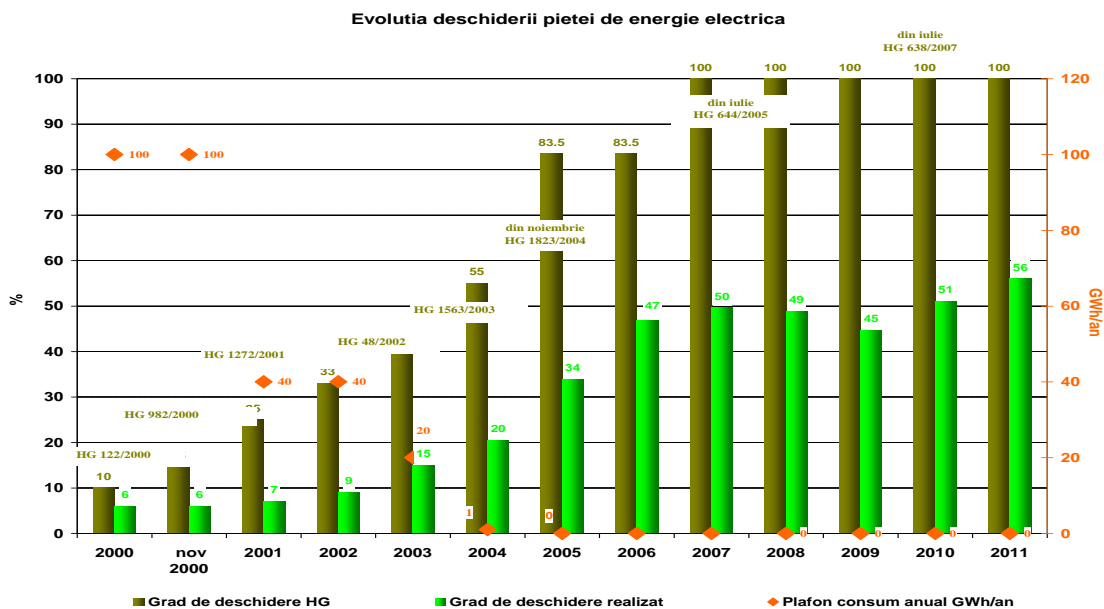
Consum consumatori alimentati in regim concurential: 25525 GWh

Indicatori concentrare piata:
HHI - 467 C3 - 25%; C1 - 13%

Categoria "Altii" include 32 de furnizori ale caror cote de piata individuale sunt sub 1%

În anul 2011 se remarcă o creștere cu cinci puncte procentuale a gradului real de deschidere a pieței de energie electrică comparativ cu anul 2010, reprezentând cca 56% din consumul final total.

Evoluția anuală a gradului de deschidere a pieței cu amănuntul este reprezentată în graficul următor.

Tabelul următor prezintă prețurile medii de vânzare realizate pentru fiecare categorie de consumatori necasnici alimentați în regim concurențial. Se constată că prețul mediu a crescut față de anul 2010, când avea valoarea de 243,54 lei/MWh, înregistrându-se variații pozitive pe fiecare categorie.

Categorie consumatori	Consum (MWh)	Pret mediu (lei/MWh)
IA	258,546	381.24
IB	1,316,673	358.56
IC	2,275,073	319.63
ID	4,999,285	289.09
IE	3,102,360	266.67
IF	2,462,966	253.77
Alții	11,110,341	213.07
Total	25,525,245	257.11

Prețul mediu de vânzare a rezultat din împărțirea valorii totale a veniturilor furnizorului din vânzările către o anumită categorie de consumatori (inclusiv contravaloarea serviciilor asigurate: transport TG, transport TL, servicii de sistem, distribuție, decontare piață, dezechilibre, taxe agregare PRE, măsurare), la cantitatea totală de energie electrică vândută respectivei categorii. Prețurile nu conțin TVA, accize sau alte taxe.

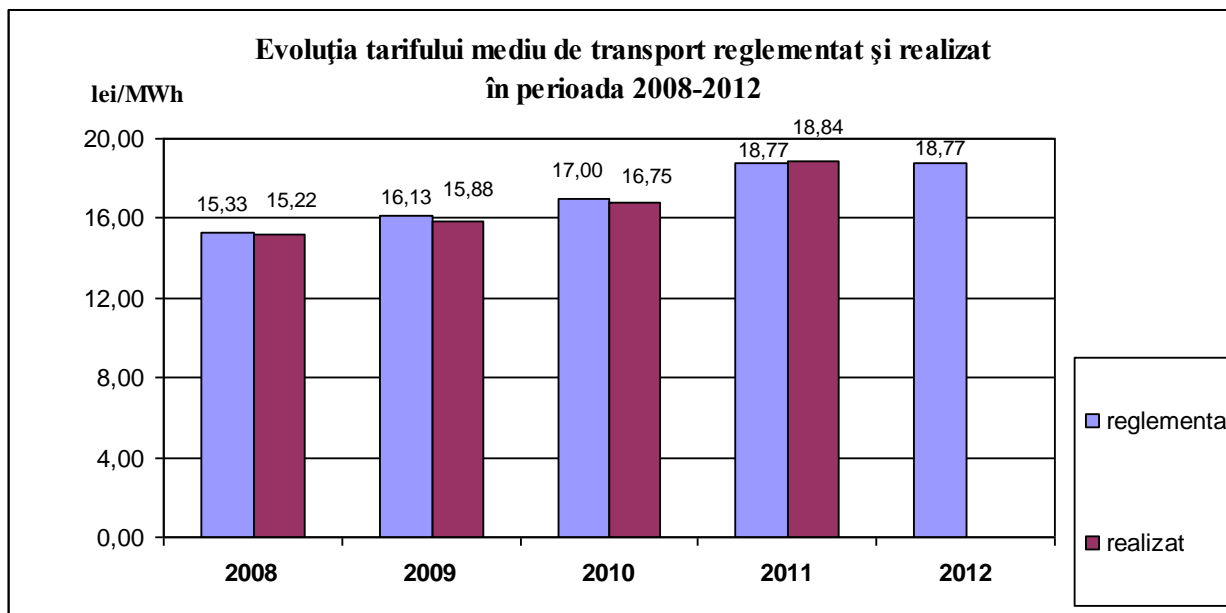
Încadrarea consumatorilor în categorii s-a realizat pe baza prognozei anuale de consum a acestora, în conformitate cu modificările aduse Directivei 377/90/EC prin Decizia 2007/394/EC, în luna iunie a anului 2007. Tabelul următor detaliază intervalele de consum corespunzătoare fiecărei categorii în parte.

Categorii consumatori necasnici	Consum anual cuprins in intervalul (MWh):	
Banda - IA		<20
Banda - IB	20	<500
Banda - IC	500	<2000
Banda - ID	2000	<20000
Banda - IE	20000	<70000
Banda - IF	70000	<=150000
Altii	>150000	

Evoluții ale tarifelor reglementate (distribuție, transport, furnizare)

Tariful mediu de transport, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 45/2010 a fost în anul 2011 de 18,77 lei/MWh, în creștere cu 10,4 % față de cel din anul 2010 (17 lei/MWh).

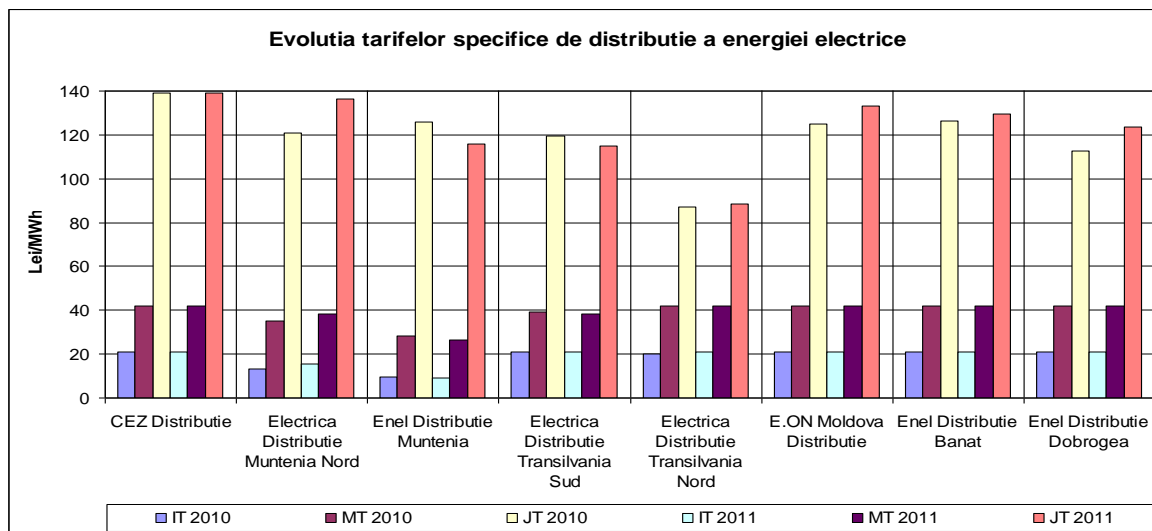
Evoluția tarifului mediu de transport în cea de-a doua perioadă de reglementare (2008-2011) este prezentată în graficul de mai jos:

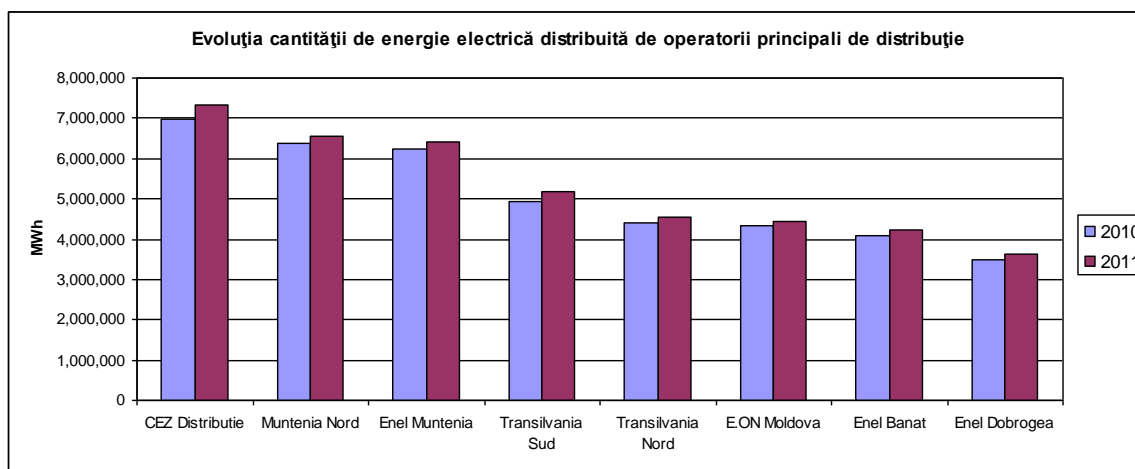
În conformitate cu prevederile Ordinului ANRE nr. 45/2010, în cursul anului 2011, tariful mediu de injecție (T_G) a fost de 8,6 lei/MWh, iar valoarea tarifului mediu de extragere (T_L) a fost de 10,18 lei/MWh.

Tarifele de distribuție sunt de tip monom (lei/MWh), fiind diferențiate pe trei niveluri de tensiune: înaltă tensiune (110 kV), medie tensiune, joasă tensiune, și pe operatori de distribuție. Tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice se calculează conform unei metode de tip „coș de tarife plafon”.

La calculul tarifelor de distribuție a energiei electrice se ia în considerare o prognoză anuală a investițiilor urmând ca, la sfârșitul perioadei de reglementare să se realizeze corecția acestora în funcție de investițiile efectiv realizate. Începând cu a doua perioadă de reglementare, operatorii principali de distribuție a energiei și-au asumat un program de reducere a consumului propriu tehnologic (pierderile în rețelele electrice), defalcat pe niveluri de tensiune, astfel încât, în anul 2012, pierderile în rețelele electrice să fie, de maxim, 9,5% (procent calculat la energia electrică intrată în conturul rețelei). Prin tarifele de distribuție se acoperă numai costul cu achiziția energiei electrice necesară pentru acoperirea CPT, în limita programului de reducere asumat de fiecare operator de distribuție.

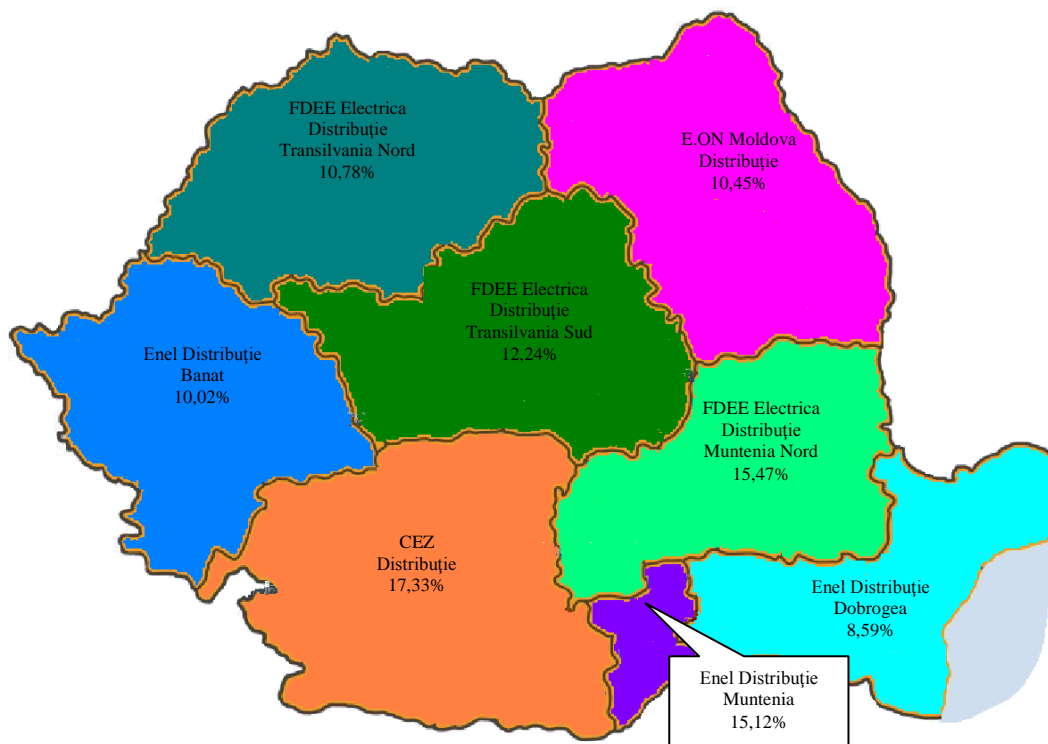

La nivelul anului 2011 a fost distribuită o cantitate de 42318 GWh energie electrică, în creștere cu circa 3,6% față de anul 2010, an în care s-a distribuit o cantitate de 40851 GWh.

Ponderea energiei electrice distribuite în 2011 de operatorii principali de distribuție este prezentată mai jos:

Pentru operatorii de distribuție a energiei electrice cu mai puțin de 100000 clienți, calculul tarifelor pentru serviciul de distribuție prestat se realizează în baza *Metodologiei de stabilire a tarifului pentru distribuția energiei electrice de către persoane juridice, altele decât operatorii principali de distribuție a energiei electrice, precum și a condițiilor pentru retransmiterea energiei*, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 3/2007. Metoda de reglementare adoptată este de tip „cost plus”; la total costuri considerate justificate se consideră o rată a profitului de maxim 5%.

Activitatea desfășurată de operatorii principali de distribuție a energiei electrice este monitorizată lunar, conform Deciziei ANRE nr. 1136/2010 pentru aprobarea machetelor de monitorizare a activității operatorilor principali de distribuție a energiei electrice și a ghidului de completare al machetelor.

B. PIAȚA DE GAZE NATURALE, PREȚURI ȘI TARIFE

Dezvoltarea cadrului de reglementare aferent pieței de gaze naturale

Metodologia de tarifare a gazelor naturale are la bază un ansamblu de reguli imperative care corespund atât prevederilor europene, cât și practicilor internaționale în domeniul stabilirii prețurilor și tarifelor. Determinarea și modificarea de către Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) a prețurilor finale reglementate se realizează în baza unor criterii și metodologii foarte clar stabilite prin Decizia președintelui ANRGN nr. 1078/2003 privind aprobarea Criteriilor și metodelor pentru aprobarea prețurilor și stabilirea tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare.

Patru operatori licențiați în domeniul gazelor naturale au înaintat ANRE documentele conținând datele de fundamentare și propunerile de prețuri și tarife reglementate, pentru a fi practicate în localitățile în care societățile dețin concesiunile serviciilor de distribuție și licențele de distribuție și furnizare a gazelor naturale. Astfel, au fost aprobate și publicate în Monitorul Oficial al României, următoarele Ordine ale președintelui ANRE:

- **Ordinul nr. 3/27.01.2011** privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție și aprobarea prețurilor pentru furnizarea reglementată a gazelor naturale realizate de S.C. AMARAD DISTRIBUȚIE S.R.L., publicat în Monitorul Oficial al României nr. 90/03.02.2011, Partea I;
- **Ordinul nr. 16/04.03.2011** privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție și aprobarea prețurilor pentru furnizarea reglementată a gazelor naturale realizate de S.C. MĂCIN GAZ S.R.L., publicat în Monitorul Oficial al României nr. 199/22.03.2011, Partea I;
- **Ordinul nr. 30/30.06.2011** privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție și aprobarea prețurilor pentru furnizarea reglementată a gazelor naturale realizate de S.C. TEHNOLOGICA RADION S.R.L., publicat în Monitorul Oficial al României nr. 525/26.07.2011, Partea I;

- **Ordinul nr. 35/19.08.2011** privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție și aprobarea prețurilor pentru furnizarea reglementată a gazelor naturale realizate de S.C. TEN GAZ S.R.L., publicat în Monitorul Oficial al României nr. 602/25.08.2011, Partea I.

La data de 17 iunie 2011 a intrat în vigoare Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 53/16.06.2011.

Prin Ordonanța de Urgență nr. 53/2011, pentru instituirea unor măsuri în domeniul gazelor naturale, s-a stabilit determinarea, începând cu data de 1 iulie 2011, **a două structuri distincte de amestec import/intern**, pentru:

- a) consumatorii casnici și producătorii de energie termică, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinată consumului populației;
- b) consumatorii noncasnici, cu excepția producătorilor de energie termică, pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice care este destinată consumului populației.

În vederea respectării prevederilor Ordonanței de Urgență nr. 53/16.06.2011, la data de 23 iunie 2011 a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440/23.06.2011, **Ordinul nr. 26/22.06.2011** pentru completarea anexei la Decizia nr. 1078/2003 privind aprobarea Criteriilor și metodelor pentru aprobarea prețurilor și stabilirea tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale, în scopul introducerii prevederii de *elaborare distinctă a prognozelor privind structura surselor de gaze naturale pentru consumatorii casnici și pentru consumatorii noncasnici*, prognoze care stau la baza estimării sumei fixe unitare pentru acoperirea costurilor legate de achiziția gazelor naturale.

Pe baza evaluărilor sumei fixe unitare pentru acoperirea costurilor de achiziție a gazelor naturale necesare pentru achiziția gazelor naturale destinate furnizării în regim reglementat, inclusiv pentru serviciile aferente, pentru cele două structuri de amestec import/intern, au fost aprobate și publicate în Monitorul Oficial al României ordinele care stabilesc prețurile finale reglementate calculate pe baza celor două valori ale sumei fixe unitare, respectiv:

- **Ordinul nr. 29/ 24.06.2011** pentru modificarea ordinelor ANRE privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție și aprobarea prețurilor

pentru furnizarea reglementată a gazelor naturale, valabil începând cu data de 1 iulie 2011.

- **Ordinul președintelui ANRE nr. 37/ 21.09.2011** pentru modificarea ordinelor ANRE privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție și aprobarea prețurilor pentru furnizarea reglementată a gazelor naturale, valabil începând cu data de 1 octombrie 2011.

- **Ordinul ANRE nr. 48/06.12.2011** pentru modificarea ordinelor ANRE privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție și aprobarea prețurilor pentru furnizarea reglementată a gazelor naturale, valabil începând cu data de 1 ianuarie 2012.

La data de 1 aprilie 2011, conform metodologiei de tarifare, s-a intrat în anul cinci al celei de-a doua perioade de reglementare 2007-2012, pentru **activitatea de înmagazinare subterană**. În acest sens, conform prevederilor metodologice a fost demarat procesul de ajustare a veniturilor reglementate pentru operatorii de înmagazinare, respectiv S.N.G.N. ROMGAZ S.A. – sucursala de înmagazinare Ploiești și S.C. DEPOMUREȘ SA. și au fost emise:

- **Ordinul ANRE nr. 22/2011** pentru prelungirea duratei de valabilitate a Ordinului ANRE nr. 63/2009 privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de înmagazinare subterană a gazelor naturale realizat de S.N.G.N. Romgaz S.A. – Mediaș

- **Ordinul ANRE nr. 21/2011** pentru prelungirea duratei de valabilitate a Ordinului ANRE nr. 81/2009 privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de înmagazinare subterană a gazelor naturale realizat de S.C. Depomureș S.A. - Târgu Mureș.

Ca urmare a intrării în procedură de insolvență a S.C. AURAPLAST S.R.L., la data de 11 octombrie 2011 a fost emis **Ordinul ANRE nr. 41/2011** pentru stabilirea prețurilor pentru furnizarea de ultimă instanță în satul Crizbav, aparținător comunei Crizbav, județul Brașov, realizată de furnizorul de ultima instanță S.C. GDF SUEZ ENERGY ROMANIA S.A., ordin publicat în Monitorul Oficial al României nr.731/18.10.2011, Partea I.

Având în vedere că prin **Ordinul ANRE nr. 48/06.12.2011** menționat mai sus s-au modificat prețurile finale reglementate practicate de S.C. GDF SUEZ ENERGY ROMÂNIA S.A., la data de 9 decembrie 2011 a fost aprobat și publicat în Monitorul Oficial al României nr. 890/15.12.2011, Partea I, **Ordinul ANRE nr. 50/2011** privind modificarea Ordinului 41/2011 privind stabilirea prețurilor pentru furnizarea de ultimă instanță în satul Crizbav, aparținător comunei Crizbav, județul Brașov, realizată de furnizorul de ultima instanță S.C. GDF SUEZ ENERGY ROMANIA S.A.

De asemenea, în cursul anului 2011 a fost efectuată analiza costurilor de achiziție efectiv înregistrate de către furnizorii de gaze naturale pe piața reglementată în trimestrul IV 2010 și anul 2011 pentru operatorii care desfășoară activitatea de furnizare reglementată, pe baza tuturor documentelor justificative prezentate de către aceștia, respectiv facturile de achiziție a gazelor naturale, facturile de import al gazelor naturale și facturile de prestări servicii de transport și înmagazinare.

Potrivit Deciziei ANRE nr.1139/2006 pentru aprobarea Regulamentului privind separarea contabilă, legală, funcțională și organizatorică a activităților reglementate din sectorul gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare, operatorii din domeniul gazelor naturale au obligația transmiterii evidențelor contabile reglementate până la data de 1 iulie (pentru activitățile de distribuție și furnizare) și respectiv, 31 august (pentru activitățile de înmagazinare și transport), ale anului de reglementare următor celui pentru care se efectuează raportarea.

Evidențele contabile reglementate analizate cuprind următoarele situații:

- situația veniturilor,
- situația cheltuielilor,
- situația imobilizărilor corporale și necorporale,
- situația obiectelor de inventar.

Analiza evidențelor contabile reglementate a avut în vedere un număr de 80 de operatori licențiați care desfășoară activitățile reglementate de furnizare, distribuție, înmagazinare și transport de gaze naturale, cât și activități pe piața liberă.

De asemenea, conform Deciziei ANRE nr.1139/2006, cu modificările și completările ulterioare, operatorii din domeniul gazelor naturale au obligația de a transmite la ANRE, spre analiză și avizare, rapoartele de separare, activitate ce presupune verificarea ipotezelor, criteriilor și regulilor care vor sta la baza întocmirii evidențelor contabile separate, care să permită obținerea informațiilor cu privire la cheltuielile, veniturile, imobilizările corporale și necorporale și obiectele de inventar aferente activităților reglementate desfășurate.

Astfel, a fost analizat și avizat:

- prin **Decizia ANRE nr. 1716/30.06.2011**, raportul de separare contabilă a activităților reglementate desfășurate în sectorul gazelor naturale transmis de noul operator S.C. TEHNOLOGICA RADION S.R.L.
- prin **Decizia ANRE nr. 2108/19.08.2011**, raportul de separare contabilă a activităților reglementate desfășurate în sectorul gazelor naturale transmis de noul operator S.C.TEN GAZ S.R.L.

Evoluția pieței de gaze naturale

Consumul de gaze naturale s-a menținut relativ constant în ultimii ani, la nivelul de 13-14 miliarde mc, cu o creștere de aproximativ 3% în anul 2011 față de anul 2010, pe fondul unei ușoare creșterii a consumului consumatorilor finali. Distribuirea consumului pe cele două mari categorii, casnic și noncasnic, precum și pe subcategoriile de consumatori noncasnici s-a menținut, de asemenea, constantă în ultimii ani.

În anul 2011, consumul total de gaze naturale a fost de 150.810.050,615 MWh, din care 119.606.448,333 MWh a reprezentat consumul noncasnic (79,31%) și 31.203.602,279 MWh a reprezentat consumul casnic (20,69%).

În anul 2011, numărul total de consumatori de gaze naturale a fost de 3.122.269, din care 179.947 consumatori noncasnici (5,76%) și 2.942.322 consumatori casnici (94,24%).

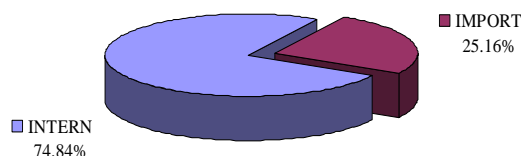
Consumul este acoperit atât din producție internă, cât și din import. În anul 2011, producția internă de gaze naturale a fost de 116.974.413,012 MWh, iar importul de 34.199.233,770 MWh.

Numărul de participanți pe piața gazelor naturale din România a crescut constant pe măsură ce piața a fost liberalizată, mai ales în sectorul distribuției și furnizării de gaze naturale, cuprinzând, în anul 2011:

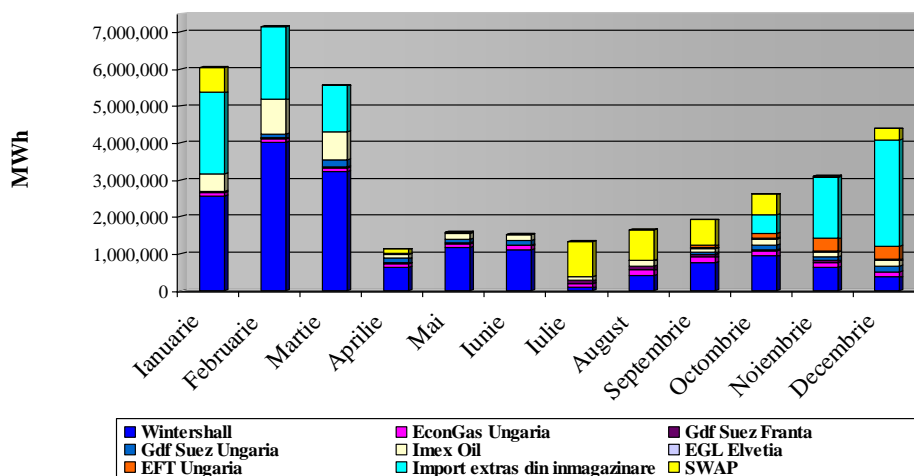
- un operator al Sistemului Național de Transport – SNTGN Transgaz S.A. Mediaș
- 8 producători: Romgaz, OMV Petrom, Amromco Ploiești, Raffles Energy Lotus Petrol, Foraj Sonde
- 3 operatori pentru depozitele de înmagazinare subterană: Romgaz, Depomureș
- 40 de societăți de distribuție și furnizare a gazelor naturale către consumatorii reglementați – cei mai mari fiind Distrigaz Sud Retele SRL și E.ON Gaz Distribuție
- 40 de furnizori care activează pe segmentul concurențial al pieței de gaze naturale.

Producția internă de gaze naturale în anul 2011, ce a intrat în consum a reprezentat 74,84% din totalul surselor. Primii doi producători (Romgaz și OMV Petrom) au acoperit 97,14% din această sursă.

Importul ce a intrat în consum în 2011, import curent și extras din înmagazinare, a reprezentat diferența, respectiv 25,16%. Primii patru importatori - furnizori interni - cu o cotă de piață a importului de peste 10% fiecare, au realizat împreună 69,44%.

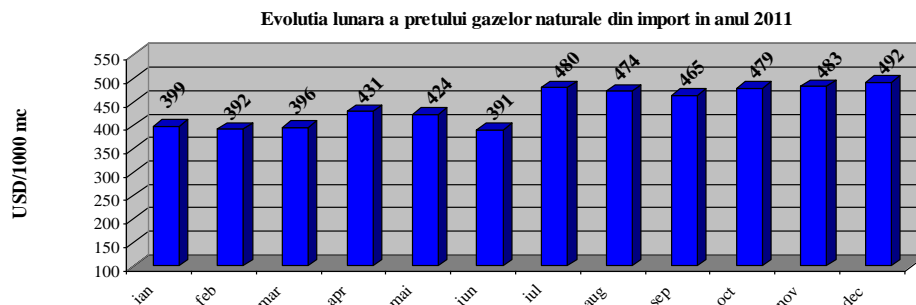
Structura lunara a consumului de gaze naturale din import in anul 2011

Preț import și cantitatea destinată consumului

Luna	Cantitate (MWh)	Pret (USD)/1000mc
Ianuarie	3,173,726.087	399
Februarie	5,174,143.008	392
Martie	4,366,040.249	396
Aprilie	2,657,805.557	431
Mai	6,326,212.417	424
Iunie	5,719,361.705	391
Iulie	436,183.384	480
August	843,422.121	474
Septembrie	1,347,602.778	465

Octombrie	1,553,518.994	479
Noiembrie	1,407,569.915	483
Decembrie	1,193,647.555	492
2011	34,199,233.770	419

Monitorizarea funcționării pieței de gaze naturale

În conformitate cu prevederile metodologiei de **monitorizare a pieței interne de gaze naturale** operatorii licențiați de ANRE au obligația raportării lunare a activității lor. **Activitatea de monitorizare realizată de ANRE** în perioada raportată a constat în următoarele:

- Supravegherea modului de funcționare a pieței interne de gaze naturale și respectarea prețurilor și tarifelor reglementate;
- Efectuarea de aprecieri periodice (lunar și anual) cuprinse în rapoarte interne cu privire la eficiența funcționării pieței de gaze naturale, precum și a comportamentului participanților la piață;
- Verificarea cantităților de gaze naturale raportate în baza de date a ANRE, proces necesar operatorilor licențiați pentru verificarea veniturilor reglementate realizate;
- Identificarea neregulilor în funcționarea pieței de gaze naturale și a cazurilor de încălcare de către operatorii economici din sector, a reglementărilor emise de către ANRE cu privire la organizarea și funcționarea pieței;
- Întocmirea de raportări anuale privind cantitățile de gaze naturale realizate de fiecare titular de licență (furnizare/ distribuție/ inmagazinare/ transport/ tranzit/ dispecerizare);
- Întocmirea de raportări statistice anuale privind piața de gaze naturale;
- Publicarea pe pagina de Internet a ANRE a rapoartelor lunare cu privire la funcționarea pieței de gaze naturale. Rapoartele conțin informații cu privire la

regulile de funcționare a pieței, date agregate privind funcționarea pieței, care fac posibile evaluări ale nivelului concurenței și analize specifice ale părților interesate;

- Monitorizarea contractelor de achiziție ale titularilor de licențe de furnizare gaze naturale.

Piața internă a gazelor naturale este formată din:

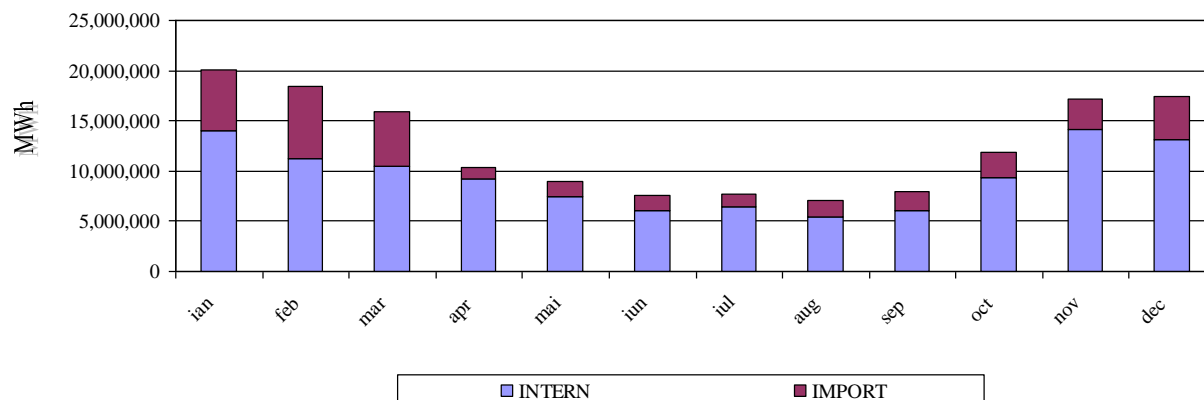
a) **segmentul concurențial** care cuprinde comercializarea gazelor naturale între furnizori (**piața en-gros**) și între furnizori și consumatorii eligibili (**piața liberă**). În segmentul concurențial, prețurile se formează liber pe baza cererii și a ofertei, ca rezultat al mecanismelor concurențiale și în baza unor contracte negociate;

b) **segmentul reglementat** care cuprinde activitățile cu caracter de monopol natural și furnizarea la preț reglementat (stabilit de ANRE și publicat în Monitorul Oficial al României, partea I) și în baza contractelor- cadru, elaborate de ANRE.

Prin Ordinul MECMA/ANRE/ANRM nr. 1254/27/160/2011 a fost abrogat Ordinul MEC/ANRGN/ANRM nr. 102.136/530/97/2006, cu modificările și completările ulterioare, și emis un nou ordin privind valorificarea cantităților de gaze naturale pe piața internă și măsuri pentru întărirea disciplinei în sectorul gazelor naturale. Acest ordin a avut la bază măsurile instituite prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 53/16.06.2011, respectiv crearea unei noi structuri de amestec gaze naturale import/intern exclusiv pentru consumatorii casnici și pentru producătorii de energie termică, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinate consumului populației. Astfel, ANRE avizează două structuri de amestec gaze naturale import/intern, una pentru consumatorii casnici și pentru producătorii de energie termică, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinate consumului populației, și una pentru consumatorii noncasnici, cu excepția producătorilor de energie termică, pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinată consumului populației.

În acest sens, orice furnizor care asigură cantitățile de gaze naturale ale unui consumator are obligația să respecte cele două structuri lunare de intern/import a livrărilor, determinate de SNTGN Transgaz și avizate de ANRE.

Consumul intern lunar si acoperirea cu gaze naturale (intern, import)

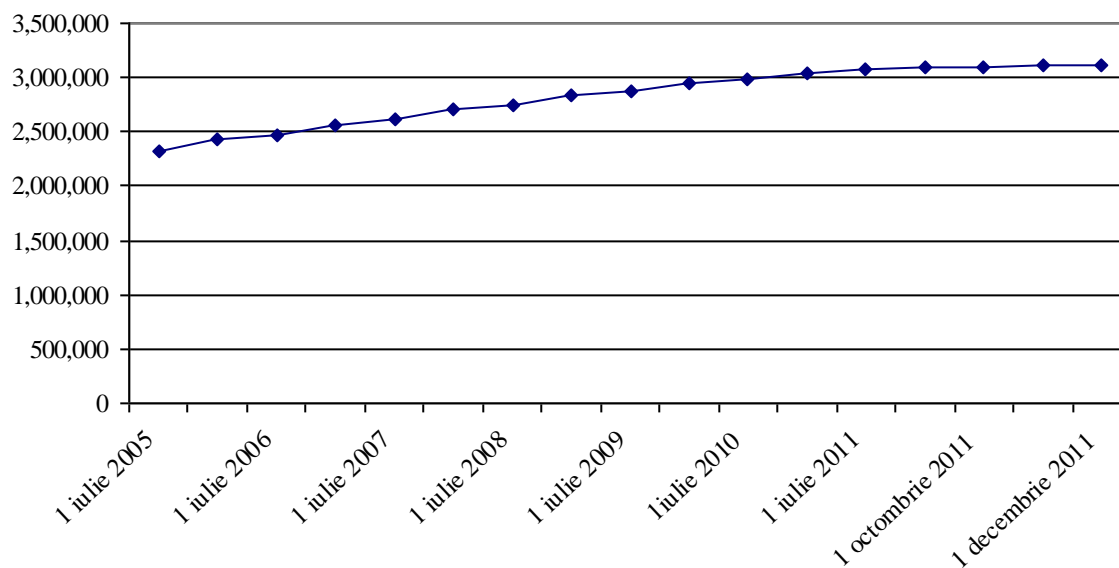

Evoluția numărului de consumatori

Luna	Nr. consumatori	Consum total (MWh)
Ianuarie	3,039,636	20,059,542.466
Februarie	3,049,094	18,423,056.734
Martie	3,052,015	15,971,001.995
Aprilie	3,054,838	10,391,372.014
Mai	3,059,624	9,007,973.078
Iunie	3,063,888	7,633,225.215
Iulie	3,070,125	7,742,977.422
August	3,077,168	7,047,507.494
Septembrie	3,085,735	7,931,813.606
Octombrie	3,097,153	11,931,111.052
Noiembrie	3,110,228	17,196,834.873
Decembrie	3,122,269	17,473,634.662
Total	-	150,810,050.611

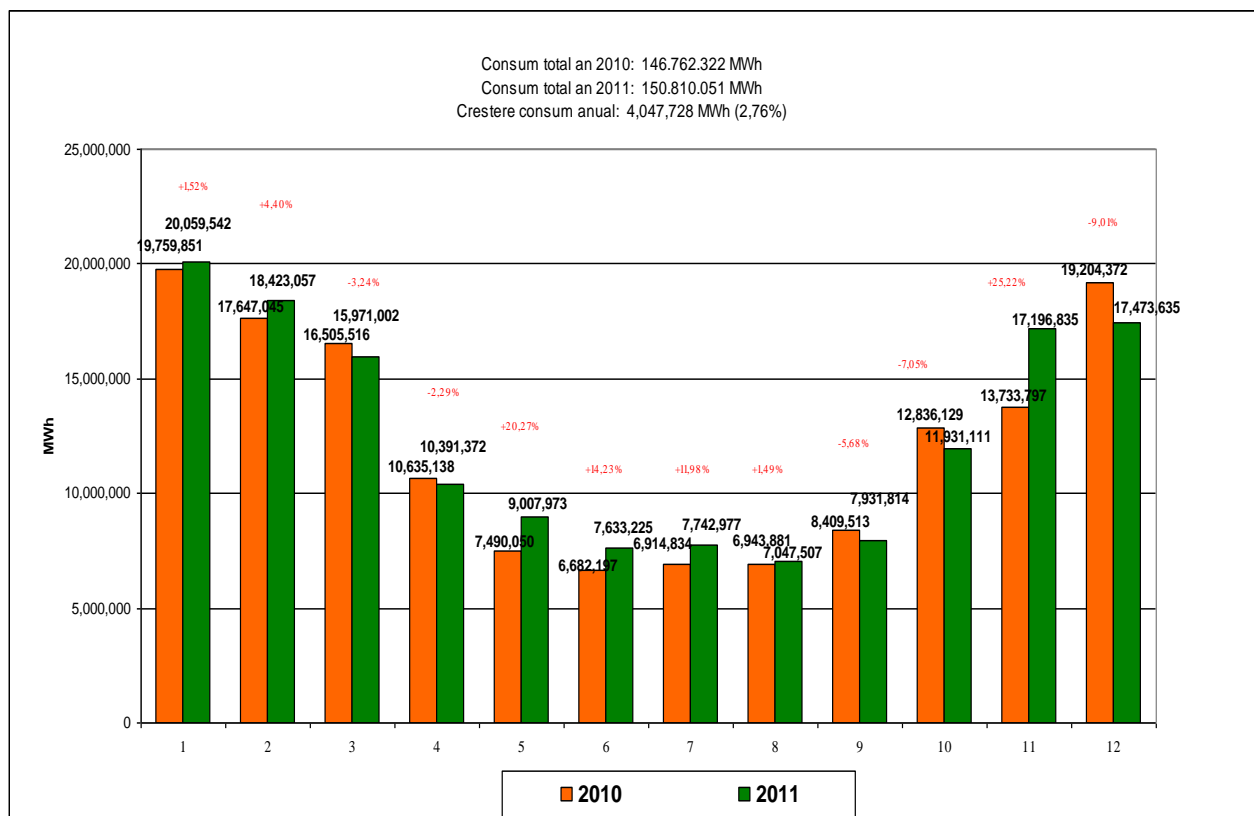
Din iulie 2005 până în prezent numărul consumatorilor racordați la conductele de gaze naturale (sistemul național de transport și sistemele de distribuție) a crescut cu aproximativ 25,58%.

Numărul consumatorilor racordați la rețeaua de gaze naturale

Bilanț fizic al gazelor naturale (comparativ cu anul precedent)

Luna	Consum total 2010 (MWh)	Consum total 2011 (MWh)	Diferenta	Crestere/ Scadere lunara	Crestere/ Scadere cumulata
Ianuarie	19,759,851.145	20,059,542.466	299,691.321	1.52%	1.52%
Februarie	17,647,044.840	18,423,056.734	776,011.894	4.40%	2.88%
Martie	16,505,516.058	15,971,001.995	-534,514.063	-3.24%	1.00%
Aprilie	10,635,138.033	10,391,372.015	-243,766.018	-2.29%	0.46%
Mai	7,490,049.510	9,007,973.078	1,517,923.568	20.27%	2.52%
Iunie	6,682,196.587	7,633,225.216	951,028.629	14.23%	3.51%
Iulie	6,914,834.429	7,742,977.422	828,142.993	11.98%	4.20%
August	6,943,880.993	7,047,507.494	103,626.501	1.49%	3.99%
Septembrie	8,409,512.889	7,931,813.606	-477,699.283	-5.68%	3.19%
Octombrie	12,836,129.214	11,931,111.053	-905,018.161	-7.05%	2.03%
Noiembrie	13,733,796.691	17,196,834.873	3,463,038.182	25.22%	4.53%
Decembrie	19,204,371.961	17,473,634.662	-1,730,737.299	-9.01%	2.76%
Total	146,762,322.350	150,810,050.614	4,047,728.264		2.76%

Număr de consumatori finali și structura consumului

Consumatori rezidențiali - consumatori care utilizează gazele naturale în scopul încălzirii spațiilor, producerii apei calde și pentru gătit, iar în particular termenul uz rezidențial face referire la consumul casnic în gospodării individuale, apartamente de bloc, spitale, creșe, grădinițe, servicii sociale, instituții și alte unități rezidențiale.

Consumatori rezidențiali		Consumatori*		Consum	
		Nr.	Pondere (%)	MWh	Pondere (%)
TOTAL		2,987,738	100.000	37,180,486.041	100.000
-conectati la SNT	casnici	3	0.001	734.745	0.002
	non-casnici	23	0.001	49,767.643	0.134
Total SNT		26	0.002	50,502.388	0.136
-conectati in sistemul de distributie	casnici	2,942,319	98.479	31,202,867.534	83.923
	non-casnici	45,393	1.519	5,927,116.119	15.941
Total distributie		2,987,712	99.998	37,129,983.653	99.864

Volu și nr. consumatori rezidențiali, pondere captivi și eligibili

Consumatori rezidențiali	Consumatori*		Consum	
	Nr.	Pondere (%)	MWh	Pondere (%)
TOTAL	2.987.738	100,00	37.180.486,041	100
-captivi	2.986.999	99,98	37.094.539,621	99,769
-eligibili	739	0,02	85.946,420	0,231

Consumatori ne-rezidențiali

Consumatori ne-rezidențiali	Consumatori*		Consum	
	Nr.	Pondere (%)	MWh	Pondere (%)
TOTAL	134,531	100,00	100,748,979,577	100
-conectați la SNT	220	0,16	64,404,768,404	63,926
-conectați în sistemul de distribuție	134,311	99,84	36,344,211,173	36,074

Volu și nr. consumatori ne-rezidențiali

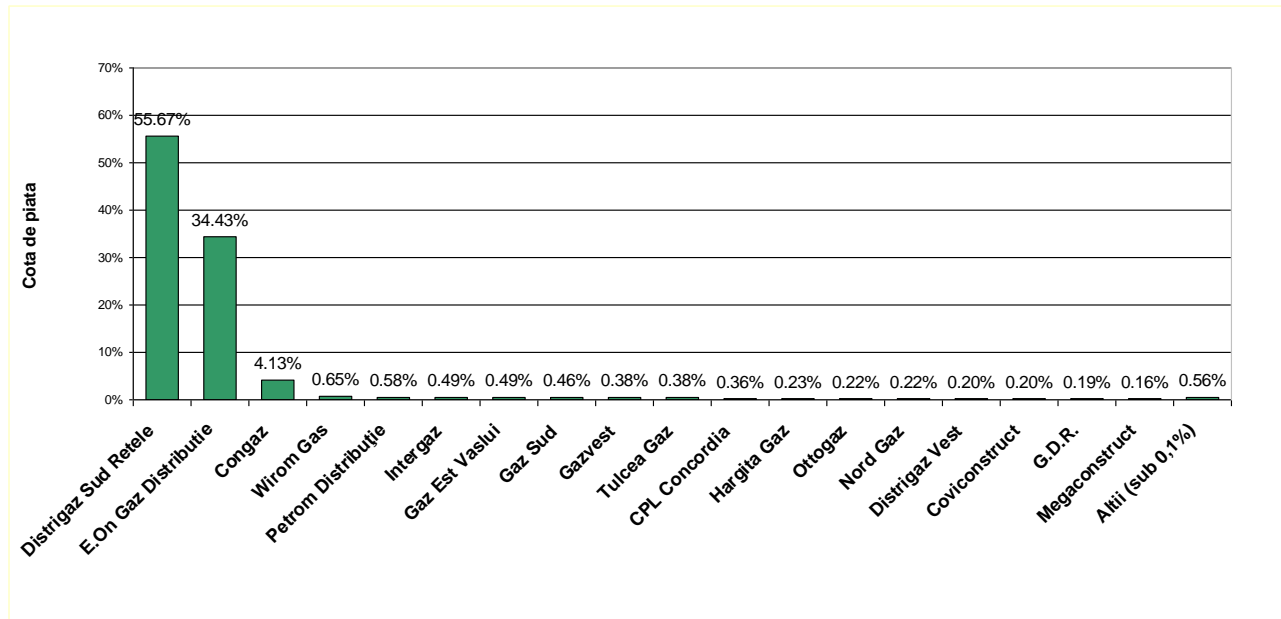
Consumatori ne-rezidențiali	Consumatori*		Consum	
	Nr.	Pondere (%)	MWh	Pondere (%)
TOTAL	134,531	100,00	100,748,979,577	100
-captivi	133,217	99,02	16,929,776,711	16,804
-eligibili	1,314	0,98	83,819,202,866	83,196

* număr consumatori la nivelul lunii decembrie 2011

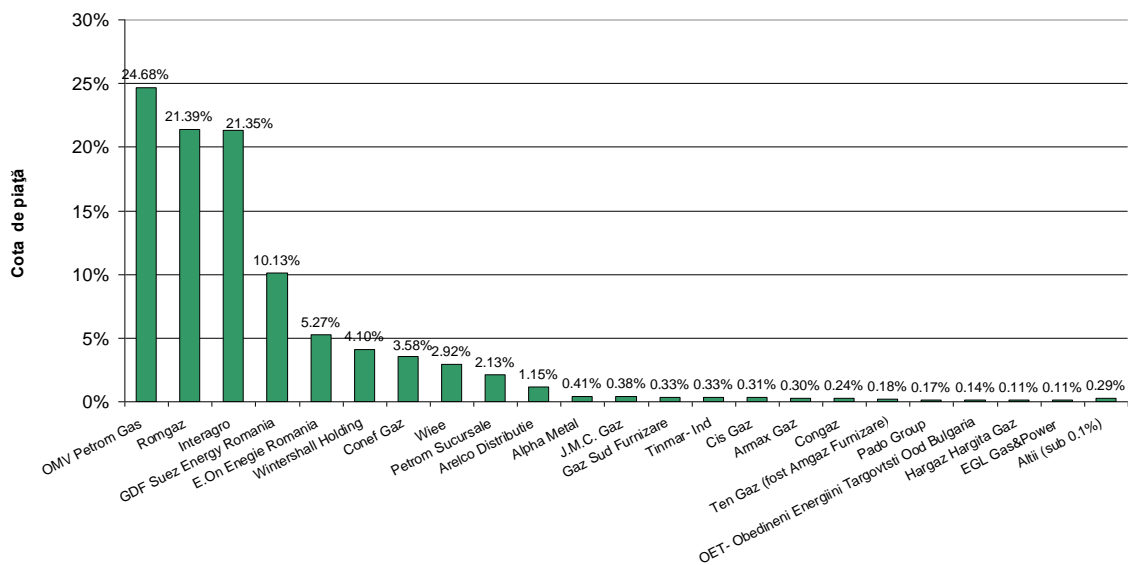
În anul 2011, ponderea cantităților consumate de **ne-rezidențiali** (consumatori care folosesc gazele naturale în activități economice, în urma cărora rezultă profit) **din totalul consumului este de 73,04%**, chiar dacă numărul acestor consumatori reprezintă doar **4,31% din totalul consumatorilor** racordați la rețelele de gaze naturale.

Astfel, **95,69% din totalul consumatorilor** racordați la rețelele de gaze naturale (SNT+Sistemele de distribuție) reușesc să consume doar **26,96% din consumul total**, aferent anului 2011, aceștia fiind **consumatori rezidențiali**.

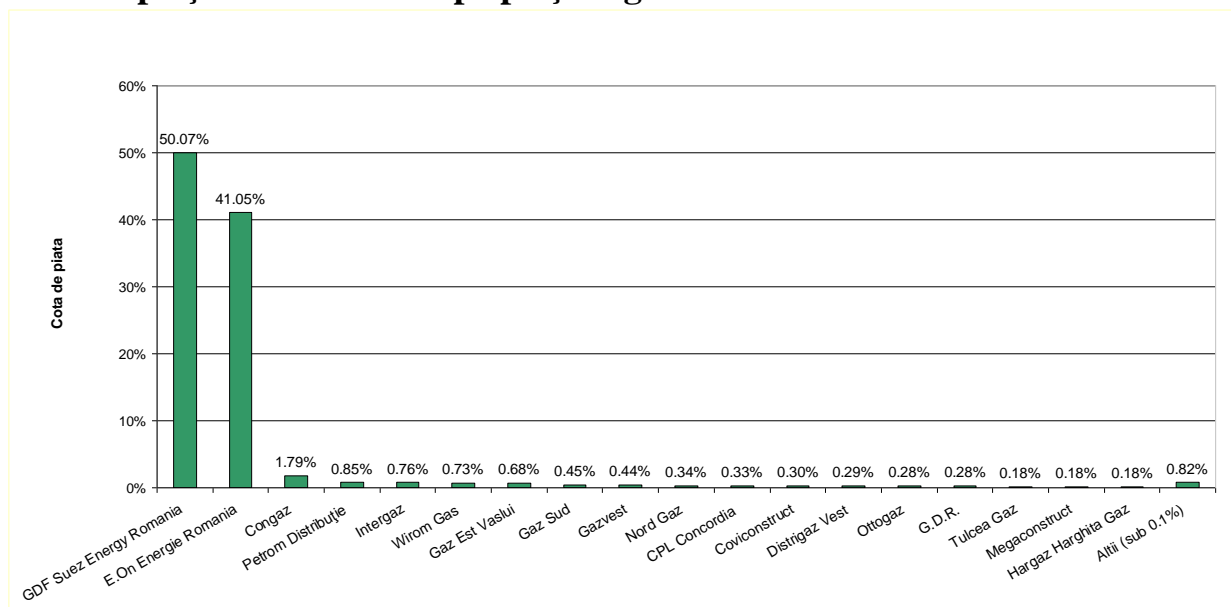
Distribuție și furnizare Cota de piață a distribuitorilor în anul 2011

Cota de piață a furnizorilor interni de gaze naturale pe piața liberă în anul 2011

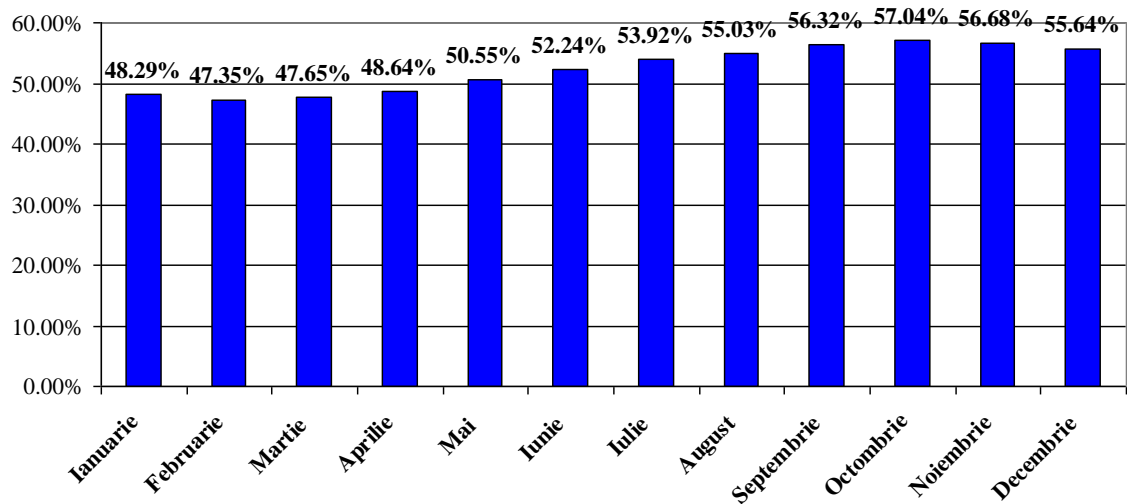

Cota de piață a furnizorilor pe piața reglementată în anul 2011

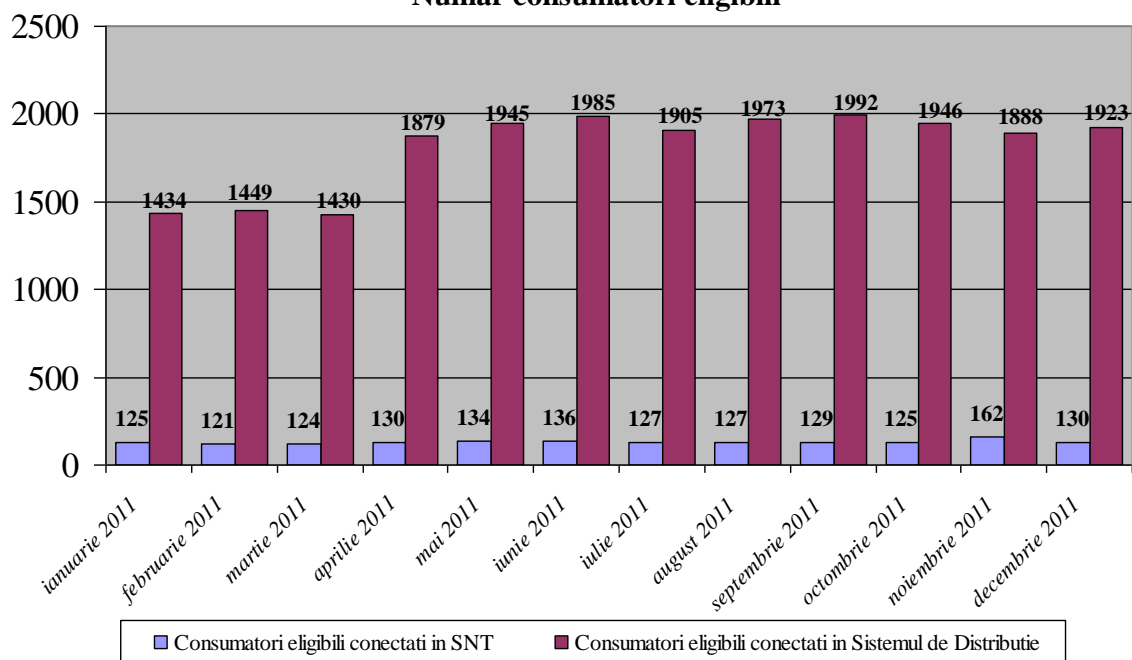

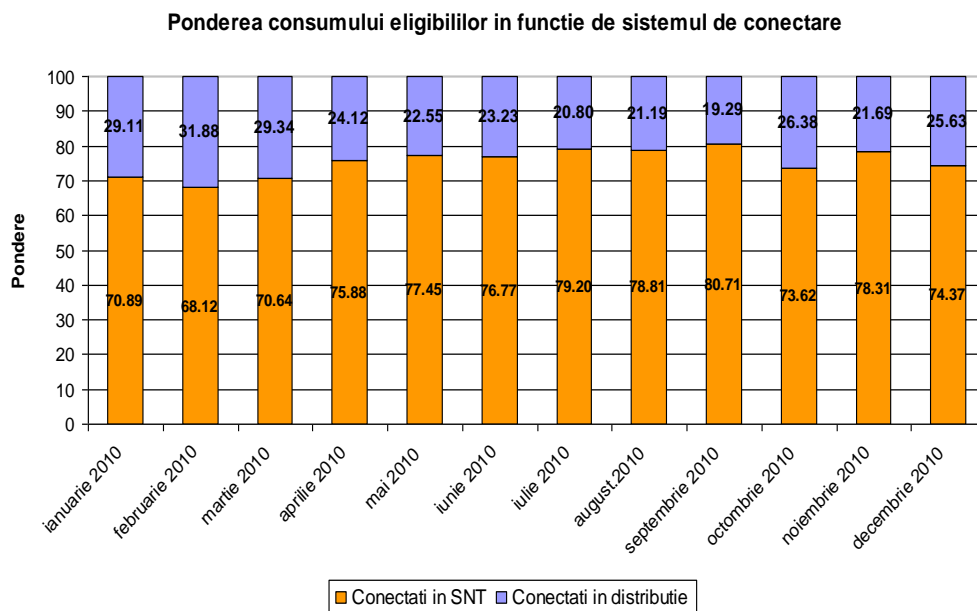
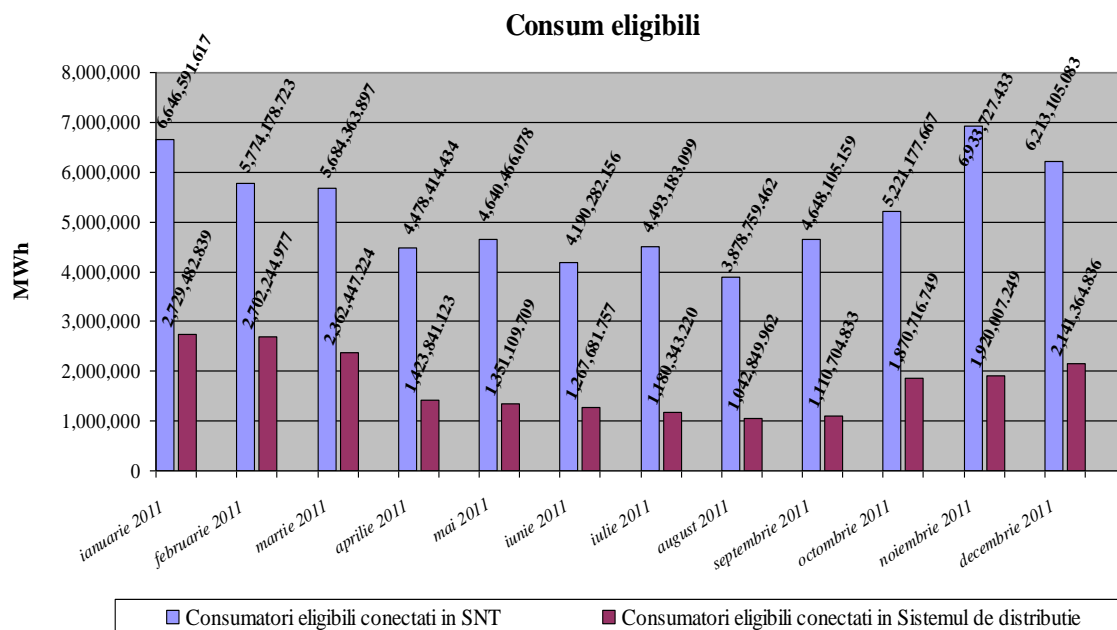
Piața gazelor naturale din România a fost deschisă gradual începând cu anul 2001. **La 1 ianuarie 2007, piața a fost deschisă integral pentru consumatorii noncasnici, iar la 1 iulie 2007 pentru toți consumatorii de gaze naturale.** Această măsură a conferit tuturor consumatorilor de gaze naturale posibilitatea de a-și exercita dreptul la eligibilitate și a-și alege furnizorul. În același timp a fost menținută, și după liberalizarea integrală a pieței, furnizarea în regim reglementat la prețuri finale reglementate și, implicit, posibilitatea consumatorilor, indiferent de consumul anual al acestora, de a opta pentru a rămâne în regim reglementat și de a nu-și exercita, prin urmare, dreptul la eligibilitate, sau de a se întoarce la furnizarea în regim reglementat după un contract de furnizare în regim negociat.

Gradul lunar de deschidere a pieței interne în anul 2011 (cumulat)

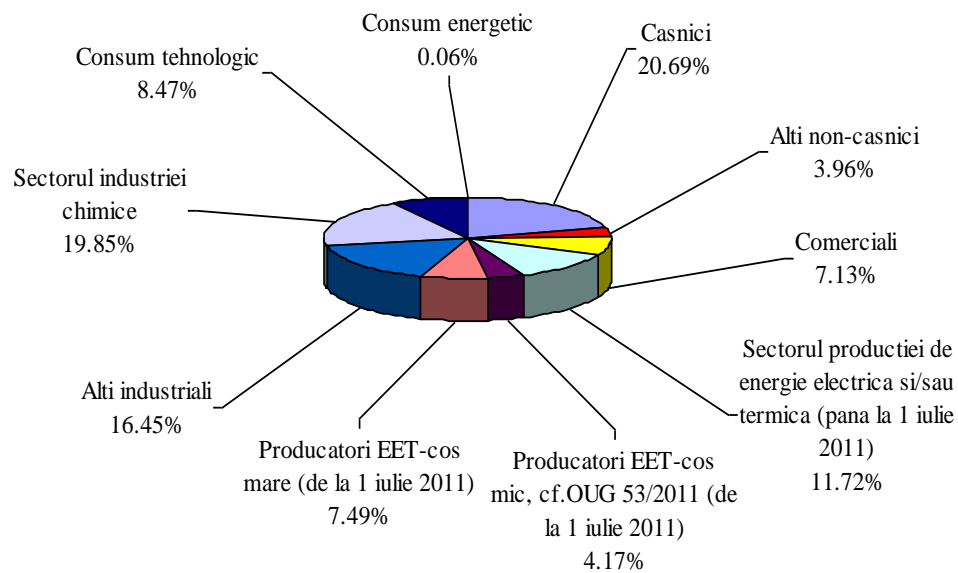

Numar consumatori eligibili

Structura cantităților de gaze naturale furnizate consumatorilor finali în anul 2011

Indicii de concentrare ai pieței

Structura pieței oferă o bază inițială privind analiza gradului de concurență a participanților pe fiecare din piețele analizate.

Indicatori de concentrare a pieței:

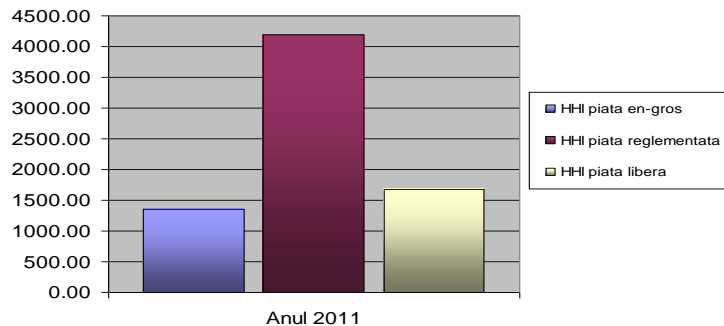
- **HHI, Indexul Herfindahl-Hirschman** = suma pătratelor cotelor de piață
Semnificația valorilor indicatorului este:

HHI < 1000	pieță neconcentrată;
1000 < HHI < 1800	concentrare moderată a puterii de piață;
HHI > 1800	concentrare ridicată a puterii de piață.

- **C3** = suma cotelor de piață ale celor mai mari trei participanți
Semnificația valorilor indicatorului este:

40% < C3 < 70%	concentrare moderată a puterii de piață;
C3 > 70%	concentrare ridicată a puterii de piață.

Indicii de concentrare ai pieței HHI, Indexul Herfindahl Hirschman

III. PROMOVAREA ENERGIEI ELECTRICE PRODUSE DIN SURSE REGENERABILE DE ENERGIE ȘI ÎN COGENERARE DE ÎNALTĂ EFICIENȚĂ

A. Promovarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie (E-SRE)

Valorificarea SRE reprezintă, un obiectiv major în cadrul politicii Uniunii Europene, înscriindu-se în contextul necesității renunțării treptate la folosirea combustibililor convenționali și obținerii independenței energetice a statelor membre față de sursele externe de energie.

Principalele direcții ale activității de reglementare în domeniul promovării energiei electrice produse din surse regenerabile de energie (E-SRE) pentru anul 2011 au fost următoarele:

- elaborarea documentației de notificare oficială a schemei de promovare a E-SRE prin certificate verzi prevăzută în Legea 220/2008 la Comisia Europeană, inclusiv clarificarea anumitor aspecte sesizate de Comisia Europeană;
- participarea la procesul legislativ de modificare a Legii nr. 220/2008 republicată cu modificările și completările ulterioare, concretizat în adoptarea OUG nr. 88/2011;
- elaborarea cadrului de reglementare aferent *Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a energiei din surse regenerabile*, cu modificările și completările ulterioare;
- urmărirea modului de funcționare a sistemului legislativ și de reglementare actual aferent domeniului de promovare a E-SRE și a comportamentului operatorilor economici implicați, în scopul:
 - evidențierii eventualelor disfuncționalități și îmbunătățirii cadrului de reglementare existent, atingerii obiectivului asumat de România de 35%, respectiv de 38% ponderea E-SRE în consumul național de energie electrică în anul 2015, respectiv anul 2020.

➤ Referitor la notificarea oficială a schemei de promovare a E-SRE prin certificate verzi prevăzută în *Legea 220/2008 republicată cu modificările și completările ulterioare* către Comisia Europeană

ANRE a elaborat documentația de notificare oficială a schemei de promovare a E-SRE prin certificate verzi prevăzută în Legea 220/2008, în luna iunie 2011, lună în care s-a încheiat și etapa de notificare oficială la Comisia Europeană a sistemului de promovare a energiei electrice produsă din surse regenerabile stabilit prin Legea nr. 220/2008, republicată cu modificările și completările ulterioare, de către autoritățile române (ANRE, MECMA, Consiliul Concurenței).

Sub acest aspect, ANRE a elaborat **modelul de calcul pentru evaluarea la nivel agregat a rentabilității** proiectelor de instalare de capacități de producere a energiei electrice pe bază de surse regenerabile pentru a se demonstra Comisiei îndeplinirea condițiilor de compatibilitate cu regulile comunitare privind ajutorul de stat.

În urma analizării documentației de notificare oficială, **Comisia Europeană a emis Decizia nr. 4938/13.07.2011** de autorizare a sistemului de promovare a energiei electrice produsă din surse regenerabile de energie stabilit prin Legea nr. 220/2008 republicată, cu modificările și completările ulterioare (Lege). Decizia Comisiei Europene a fost emisă în condițiile în care autoritățile române și-au luat angajamentul că vor realiza o serie de modificări și completări ale acestei Legi, pentru a asigura compatibilitatea sistemului de promovare cu legislația europeană existentă în domeniul ajutorului de stat. **Astfel, a rezultat un proiect de ordonanță de urgență (OUG) privind modificarea și completarea Legii, proiect aprobat prin OUG nr. 88/2011.**

➤ **Cu referire la reglementările ce decurg din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, în cursul anului 2011 au fost finalizate și aprobate următoarele reglementări:**

1. ***Regulamentul de acreditare a producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie pentru aplicarea schemei de sprijin***, aprobat prin **Ordinul ANRE nr. 42/2011;**
2. ***Regulamentul de emitere a certificatelor verzi de operatorul de transport și sistem***, aprobat prin **Ordinul ANRE nr. 43/2011;**
3. ***Regulamentul privind funcționarea pieței de certificate verzi***, aprobat prin **Ordinul ANRE nr. 44/2011;**
4. ***Metodologie de calcul a cotelor anuale de certificate verzi***, aprobată prin **Ordinul ANRE nr. 45/2011.**

Reglementările enunțate la poz 1-4 de mai sus au fost publicate în Monitorul Oficial al României Partea I, iar sistemul de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile prin certificate verzi aprobat prin *Legea nr. 220/2008 cu modificările și completările ulterioare* a devenit funcțional începând cu luna noiembrie 2011.

➤ **Elaborarea proiectului pentru *Metodologia de monitorizare a producției de energie electrică din surse regenerabile și a sistemului de promovare prin certificate verzi***

Obligația elaborării *Metodologiei* rezultă din dispozițiile art. 20 din Legea nr. 220/2008 *pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie*, potrivit căreia ANRE urmează să elaboreze metodologia de raportare și monitorizare privind implementarea prevederilor Legii nr. 220/2008,

precum și din necesitatea de a evalua efectele sistemului de promovare adoptat asupra producătorilor și consumatorilor de energie electrică.

Principalele obiective propuse ale monitorizării sunt:

- evaluarea funcționării corespunzătoare a schemei de sprijin prin certificate verzi și eficacitatea acesteia în îndeplinirea țintelor naționale stabilite prin lege privind ponderea E-SRE în consumul de energie electrică;
- evaluarea eficienței schemei de sprijin cu certificate verzi raportat la efortul financiar necesar și comparativ cu impactul său asupra prețurilor la consumatorii finali;
- evaluarea apariției supracompensării în urma aplicării schemei de sprijin prin certificate verzi pentru activitatea de producere a E-SRE și, în cazul în care aceasta se constată, reanalizarea schemei în vederea eliminării supracompensării și adaptării la noile condiții;
- evaluarea funcționării pieței de certificate verzi în condiții de concurență și nediscriminare.

➤ **Cu referire la calificarea capacităților de producție de E-SRE pentru producție prioritară și pentru schema de susținere prin certificate verzi, în perioada ianuarie – octombrie 2011 au fost emise 31 decizii, toate deciziile fiind pentru unități de producție noi.**

Principalele rezultate obținute în urma etapei de calificare pentru producție prioritară de E-SRE pentru anul 2011 se prezintă după cum urmează:

- **Capacitatea electrică instalată în unitățile de producție E-SRE calificate în perioada ianuarie – octombrie 2011 pentru producție prioritară este de 570 MW, din care 554 MW în centrale eoliene, 13 MW în centrale hidro cu puteri instalate de cel mult 10 MW, 1 MW în centrale fotovoltaice și 2 MW în centrale pe biomasă (gaz de fermentare a deșeurilor);**
- **Din capacitatea electrică totală calificată în perioada ianuarie – octombrie 2011, 70 MW sunt calificați pentru producție prioritară necontrolabilă și 499 MW pentru producție prioritară controlabilă.**

➤ **Cu referire la acreditarea capacităților de producție de E-SRE pentru schema de susținere prin certificate verzi aprobată prin Legea nr. 220/2008 cu modificările și completările ulterioare, în perioada noiembrie – decembrie 2011 au fost emise 85 de decizii.**

În urma etapei de acreditare a producătorilor de E-SRE, în anul 2011, pentru schema de susținere prin certificate verzi se constată că, puterea electrică total instalată în unitățile de producție E-SRE acreditate în anul 2011 pentru schema de susținere a E-SRE prin certificate verzi este de 1225,626 MW, din care 821,784 MW în centrale eoliene, 377,75 MW în centrale hidro cu puteri instalate de cel mult 10 MW, 25,082 MW în centrale pe biomasă, respectiv 1,01 MW în centrale fotovoltaice.

➤ **Cu referire la funcționarea pieței de certificate verzi în anul 2011, se menționează următoarele:**

În anul 2011 au fost emise 1 732 270 certificate verzi din care cca 77% pentru centrale eoliene, 10,8% pentru centrale hidro, 12,1% pentru centrale pe biomasă și 0,1% pentru centrale fotovoltaice.

În conformitate cu prevederile art. 4, alin. 9 din Legea nr. 220/2008 republicată cu modificările și completările ulterioare, până la data de 1 martie a anului în curs, ANRE ajustează cota anuală obligatorie de achiziție de CV, pe baza realizărilor efective și o publică pe pagina de Internet . In acest sens, cota obligatorie de achiziție CV de către furnizorii de energie electrică, pentru anul 2010, a fost modificată la 1,56689 % din energia electrică furnizată consumatorilor finali, prin Ordinul ANRE nr. 13/2011.

În conformitate cu prevederile art. 4, alin. 7 din Legea nr. 220/2008 republicată cu modificările și completările ulterioare, în prima decadă a lunii decembrie 2010 a fost stabilită inițial și apoi rectificată trimestrial în cursul anului 2011, cota estimată de achiziție de certificate verzi (CV) de către furnizorii consumatorilor finali pentru anul 2011, la valoarea de 0,037CV/MWh. Totodată, în prima decadă a lunii decembrie 2011 a fost stabilită publicată și cota estimată de achiziție de CV pentru anul 2012, la valoarea de 0,11 CV/MWh.

Începând cu anul 2011, ANRE, în conformitate cu prevederile art. 11, alin. (3) și (4) și ale art. 12, alin. (3) și (4) din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a indexat valorile limită de tranzacționare a certificatelor verzi, cât și contravaloarea unui certificat verde neachiziționat, funcție de indicele mediu de inflație înregistrat în luna decembrie a anului precedent, calculat la nivelul UE 27 și comunicat oficial de către EUROSTAT, prin **Ordinul ANRE nr. 8/2011.**

Totodată, prin **Decizia ANRE nr. 1069/2011**, a fost stabilit gradul de îndeplinire a cotelor obligatorii de achiziție de certificate verzi de către furnizorii de energie electrică pentru anul 2010.

Rezultatele privind modul de funcționare a pieței de certificate verzi sunt prezentate anual în raportul de monitorizare a pieței de certificate verzi făcute publice pe pagina de Internet a ANRE și în care se evidențiază indicatorii semnificativi necesari cuantificării:

- performanțele pieței de certificate verzi, eficacității sistemului aplicat pentru promovarea E-SRE, precum și a comportamentului participanților la această piață;
- impactului economic și de mediu datorat schemei de promovarea E-SRE.

B. Promovarea energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență

Principalele direcții ale activității de reglementare în domeniul promovării energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență pentru anul 2011 au fost următoarele:

- elaborarea de reglementari care să permita aplicarea schemei de promovare **de tip bonus** conform prevederilor **HG nr. 219/2007** privind promovarea cogenerării bazate pe cererea de energie termică utilă și **HG nr. 1215/2009** privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă.
- emiterea de *avize pentru acreditarea preliminară/finală* a proiectelor noi sau de rețehnologizare ale centralelor de cogenerare;
- emiterea deciziilor lunare de aprobare a cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus;
- elaborarea raportărilor privind rezultatele funcționării unităților de cogenerare în anul 2010 conform prevederilor din Anexa II din Directiva 2004/8/CE;
- demararea activității de monitorizare a aplicării schemei de sprijin de tip bonus

➤ Referitor la elaborarea de reglementari care să permită aplicarea schemei de promovare **de tip bonus**:

În condițiile implementării schemei de sprijin de tip bonus pentru cogenerare, începând cu anul 2011, cadrul de reglementare a fost consolidat prin emiterea reglementărilor prevăzute de HG nr. 1215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, și anume:

1. Revizuirea „Procedurii de avizare a proiectelor noi sau de rețehnologizare ale centralelor de cogenerare” aprobată prin Ordinul ANRE nr. 46 din 20 octombrie 2011

Revizuirea a fost necesară pentru a extinde prevederile Procedurii pentru situații care nu au fost prevăzute inițial astfel încât producătorii/autoproducătorii/capacitățile de cogenerare/proiectele investiționale să poată solicita și obține, în condițiile legii, dreptul de accesare a schemei de sprijin.

2. Elaborarea Metodologiei de monitorizare și raportare privind schema de sprijin pentru promovarea cogenerării bazate pe cererea de energie termică utilă, aprobată cu Ordinul ANRE nr. 33 din 8.07.2011 și publicată în Monitorul Oficial nr. 545/2011.

Metodologia instituie obligații de raportare de date pentru producători, administratorul schemei de sprijin, furnizori și distribuitori, cu frecvență lunară, trimestrială, semestrială sau anuală, în funcție de capacitatea administrativă a operatorilor economici și preia, pe cât posibil, raportările solicitate prin alte reglementări.

Indicatorii prevăzuți în *Metodologie* vor permite, în principal:

- evaluarea măsurii în care schema instituită conduce la **dezvoltarea capacităților de producere în cogenerare**: creșterea numărului acestora, a puterii instalate, a energiei electrice produse, a celei de cogenerare, din care de înaltă eficiență; tipul de tehnologii care cunosc cea mai mare dezvoltare, măsura în care se adoptă regimuri de funcționare eficiente etc.;
- evaluarea **economiilor de combustibil** rezultate din producerea în cogenerare și a efortului financiar implicat;
- evaluarea **impactului** acestei scheme **asupra prețului la fiecare categorie de consumatori finali**;
- evaluarea **încadrării în bugetul schemei** prevăzut la autorizarea acestuia de către CE.

Metodologia prevede realizarea de rapoarte trimestriale interne și stabilește totodată informațiile principale cuprinse în rapoartele trimestriale care vor fi publicate pe pagina de Internet a ANRE.

- Referitor la emiterea de *Avize pentru acreditarea preliminară / finală* a proiectelor noi sau de re tehnologizare ale centralelor de cogenerare

Pe baza documentației de acreditare transmise conform prevederilor *Procedurii de avizare*, aprobată prin ordinul nr. 26/2010, au fost emise 4 avize pentru acreditare și 6 decizii de modificare / completare și respectiv aprobare a „**Listei capacităților de producere a energiei electrice și termice în cogenerare, cu acreditare finală**”.

Referitor la emiterea **deciziilor lunare de aprobare a cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus**, în lunile aprilie – decembrie 2011 au fost emise 9 decizii de aprobare a cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus.

Deciziile sînt destinate beneficiarului C.N. Transelectrica S.A. în calitate de Administrator al schemei de sprijin de tip bonus și reprezintă temeiul de stabilire, de către acesta, a drepturilor lunare de încasare ale producătorilor de energie electrică și termică în cogenerare conform prevederilor art. 10 alin. (2) și art. 16 din HG nr. 1215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă.

Cantitățile lunare de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus sînt determinate conform prevederilor art. 31 - 34 din *Regulamentul de calificare*, aprobat prin ordinul nr. 23/2010.

Pentru cei 32 de producători vizați, cantitatea totală de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care a beneficiat de bonus în perioada aprilie – decembrie 2011 a fost de 3.408.049 MWh.

➤ Referitor la **activitatea de raportare** privind funcționarea unităților de cogenerare în anul 2010

Pe baza datelor de exploatare aferente anului 2010, transmise de producători în anul 2011, au fost evaluate conform prevederilor HG nr. 219/2007, *producțiile de energie electrică și termică* în cogenerare ale fiecărui producător de energie deținător de unități de cogenerare, pe baza metodei de calcul prevăzută în Anexa II din Directiva 2004/8/CE (Tabelul I),

- *Capacitățile (electric/ termic) de cogenerare* (Tabelul II),
- *cantitățile de combustibil* (Tabelul III) și
- *cantitățile de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și economiile de energie primară obținute prin utilizarea cogenerării*, determinate conform Anexei III din Directiva 2004/8/CE – (Tabelul IV):

Tabel I- Producția națională de energie electrică și termică în cogenerare

Anul	Energie electrica total produsa in unitati de cogenerare	Energie electrica produsa in cogenerare (Anexa II- Dir. 2004/8/EC)	din care:		Cota de energie electrică în cogenerare din total productie nationala	Energie termica utilă produsa in unități de cogenerare (Anexa II- Dir. 2004/8/EC)	din care:	
			Centrale electrice	Autoproducatori			Centrale electrice	Autoproducatori
	TWh	TWh	TWh	TWh	%	PJ	PJ	PJ
2007	14,23	6,62	5,65	0,97	10,7	73,2	61,7	11,6
2008	14,06	6,21	5,24	0,97	9,6	71,5	58,6	12,9
2009	12,33	6,26	5,40	0,86	10,8	66,3	54,7	11,6
2010	11,93	6,54	5,38	1,16	10,8	69,0	53,5	15,5

Tabel II- Capacitățile electrice și termice de cogenerare din România în anul 2010

Tehnologia de cogenerare	Capacitatea maxima	
	Electrică	Termică
	Brut	Net
	MW	MW
Ciclu combinat	185,60	187,83
TG cu recuperarea energiei termice	116,14	181,69
Motoare cu combustie interna	59,73	60,85
TA de contrapresiune	809,58	3308,06
TA de condensatie cu prize de termoficare	3411,00	7032,88
Total	4582,05	10771,31

Tabelul III- Cantitățile de combustibil utilizate pentru producerea de energie în cogenerare

Anul	Combustibil total utilizat de unitatile de cogenerare	Combustibil utilizat pentru cogenerare (Anexa II-Dir. 2004/8/EC)	din care:				
			Combustibil Fosil Solid	Pacura	Gaze Naturale	Regenerabile si deseuri	Alti combustibili
			%	%	%	%	%
	PJ	PJ	%	%	%	%	%
2007	221,4	122,8	38,2	8,3	52,8	0,0	0,7
2008	216,8	118,1	39,5	6,3	52,8	0,0	1,4
2009	188,6	112,4	39,8	6,9	49,7	0,5	3,1
2010	186,1	117,3	38,6	3,8	50,8	1,9	4,9

Tabel IV- Producția de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență și economiile de energie primară obținute prin utilizarea cogenerării

Anul	Energie electrica in cogenerare de inalta eficienta	Consum combustibil in cogenerare de inalta eficienta	PES *	PES*
	TWh	PJ	PJ	%
2007	4,4	67,9	10,5	13,4
2008	3,7	62,4	9,2	12,8
2009	3,5	49,6	8,2	14,2
2010	3,3	47,5	8,0	14,5

*PES – economia de energie primară față de producerea separată a energiei (Primary Energy Savings)

Din analiza acestor date s-au putut extrage urmatoarele constatari :

- a) Potențialul de cogenerare instalat la nivel național este în continuare subutilizat fiind destinat în majoritate doar cererii utile sezoniere de energie termică (pentru încălzire), agregatele/ tehnologiile de producere instalate
- b) înainte de anul 2000 nefiind adaptate noilor condiții ale pieței de energie termică (diminuarea cu cca. 90 % a pieței de energie termică sub formă de abur – consum industrial).
- c) Se continuă un trend ușor descendent al cererii de energie termică utilă pentru încălzire.
- d) Se observă începutul unui trend pozitiv (de creștere) a producției de energie electrică și energie termică utilă a autoproducătorilor (pentru consum industrial).
- e) Din punct de vedere al exploatării, a crescut preocuparea producătorilor pentru o funcționare eficientă a centralelor de cogenerare existente.

➤ Referitor la **activitatea de monitorizare a schemei de sprijin** de tip bonus

În urma aprobării *Metodologiei* a fost demarată **activitatea de monitorizare a funcționării schemei de sprijin pentru cogenerare**: au fost colectate date de la cca 70 de furnizori, 30 producători și de la administratorul schemei de sprijin;

acestea au fost coroborate și interpretate și a fost elaborat raportul public aferent trimestrelor II și III 2011 (tabelul V)

Tabelul V -Rezultatele aplicării schemei de sprijin în trimestrele II și III 2011

Indicatorul	UM	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
Valoarea totală a contribuției facturată consumatorilor și furnizorilor exportatori *	mii lei	197.257	218.462	630.931
Contravaloarea tarifului de administrare a schemei de sprijin				Costurile pentru administrarea schemei de sprijin au fost incluse în contribuția pentru cogenerare, nefiind aprobat un tarif distinct
Cantitatea de energie electrică facturată consumatorilor finali (inclusiv cea consumată de furnizori și producători în regim de autofurnizare/autoconsum) la care s-a aplicat contribuția de cogenerare	GWh	9801	11470	32.639
Cantitatea de energie electrică exportată la care s-a aplicat contribuția de cogenerare	GWh	861	339	1.465
Cantitatea de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care a beneficiat de schema de sprijin (estimări lunare)	GWh	939	520	3.407/ 3.491
Valoarea totală a bonusurilor datorate producătorilor în cogenerare beneficiari ai schemei tip bonus	mii lei	159.504	89.017	579.943/ 594.473
Cantitatea de energie electrică produsă în cogenerare de către configurațiile beneficiare de bonus	GWh	1274	802	4.308/ 3.543
Cantitatea de energie electrică importată cu garanții de origine pentru producția de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență, pentru care s-a solicitat returnarea contribuției	GWh	0	0	0
Economia de combustibil realizată în procesele de cogenerare de înaltă eficiență beneficiare de bonus, estimată lunar în conformitate cu prevederile <i>Regulamentului de calificare (2)</i>	GWh	607	353	2.172/ 2.131

* Valoarea unitară a contribuției a fost de **0,0185 lei/kWh**, exclusiv TVA.

IV. REGLEMENTAREA ACCESULUI LA REȚEA, LICENȚE ȘI AUTORIZAȚII

A. Acces la rețea și autorizare în domeniul energiei electrice

Principalele activități desfășurate în anul 2011 au avut ca obiect:

- a) elaborarea de reglementări tehnice în sectorul energiei electrice și energiei termice produse în cogenerare, cu caracter obligatoriu în domeniul producerii energiei electrice și a energiei termice în cogenerare, transportului și distribuției energiei electrice;
- b) elaborarea de reglementări privind acordarea licențelor, autorizațiilor de înființare, atestatelor și autorizarea persoanelor fizice;
- c) acordarea de licențe, autorizații și atestate operatorilor economici și persoanelor fizice care desfășoară activități reglementate în sectorul energiei electrice.

Dezvoltarea cadrului de reglementare

- 1. Normă tehnică privind stabilirea cerințelor pentru executarea lucrărilor sub tensiune în instalațiile electrice ale SEN, elaborată de C.N. TRANSELECTRICA S.A. și aprobată prin Ordinul ANRE nr.23/ 2011.**
- 2. Procedura Operațională privind stabilirea accesului direct la datele de măsurare din contoare sau concentratoare PO TEL 09.11 – Revizia 2, elaborată de C.N. Transelectrica S.A. și aprobată prin Avizul ANRE nr.17/ 2011.**
- 3. Ghid pentru racordarea producătorilor la rețelele electrice de interes public, care este accesibil pe pagina de Internet a ANRE, fiind destinat informării publicului interesat cu privire la etapele procesului de racordare la rețelele electrice, la emiterea avizelor de amplasament de către operatorii de rețea și la procedura de soluționare a neînțelegerilor ce pot apărea în procesul racordării la rețelele electrice sau la emiterea avizelor de amplasament.**
- 4. Avize emise în conformitate cu prevederile art.19 din Procedura privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice în vecinătate de limita zonei de activitate a unor operatori de distribuție (aprobată prin Ordinul nr. 34/2005): Avizul ANRE nr. 33/ 2011 privind racordarea la rețeaua electrică de distribuție deținută de S.C.F.D.E.E. Electrica Distribuție Muntenia Nord S.A., a obiectivului ferma de porci, aparținând S.C. PORCI PLUS S.R.L, amplasat în localitatea Gârbovi, județul Ialomița.**
- 5. Elaborarea Catalogului reglementărilor tehnice și prescripțiilor energetice de interes general valabile în sectorul electroenergetic, ediția 2011.**

6. Raport privind realizarea indicatorilor de performanță pentru serviciul de distribuție a energiei electrice în anul 2010 elaborat pe baza raportărilor primite de la operatorii de distribuție care sunt concesionari ai serviciului public de distribuție a energiei electrice.

7. Lucrări abordate în cursul anului 2011, care se află încă în faza de proiect/document în/de discuție:

- a) **Contractul-cadru de racordare la rețelele electrice** – Revizuirea și completarea Contractelor-cadru de racordare la rețelele electrice, aprobate prin Ordinul ANRE nr.9/ 2006;
- b) **Normă tehnică pentru proiectarea sistemelor de circuite secundare ale stațiilor electrice.**

Licențe și Autorizații de înființare

Pentru desfășurarea de activități comerciale în sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare, în cursul anului 2011, Comitetul de reglementare al ANRE a aprobat acordarea, modificarea, precum și retragerea de licențe, după cum urmează :

Licențe acordate în anul 2011

<i>Nr crt</i>	<i>Activitatea obiect al licenței</i>	<i>Nr. de licențe acordate</i>
1.1	Producerea de energie electrică	28
1.2	Producerea de energie termică (în cogenerare)	5
2	Distribuția energiei electrice	5
3	Furnizarea de energie electrică	35
		Total 73

Licențe modificate în anul 2011

<i>Nr. crt.</i>	<i>Activitatea obiect al licenței</i>	<i>Nr. de licențe modificate</i>
1.1	Producerea de energie electrică	42
1.2	Producerea de energie termică (în cogenerare)	10
2	Distribuție	5
3	Furnizare	58
		Total 115

În cursul anului 2011 au fost retrase **11 licențe**, dintre care:

- 4 licențe pentru producerea de energie electrică;
- 2 licențe pentru producerea de energie termică;
- 5 licențe pentru furnizarea de energie electrică, dintre care 4 au fost retrase ca urmare:

- ✓ a absorbției titularului de licențe de către o altă societate comercială, prin fuziune cu aceasta (care este, de asemenea, titulară a unei licențe pentru furnizarea de energie electrică)
- ✓ a fuziunii societăților care erau titulare de licențe, respectiv S.C. Filiala de Furnizare a Energiei Electrice "Electrica Furnizare Transilvania Nord" - S.A., S.C. Filiala de Furnizare a Energiei Electrice "Electrica Furnizare Transilvania Sud" - S.A., S.C. Filiala de Furnizare a Energiei Electrice "Electrica Furnizare Muntenia Nord" - S.A., societăți care s-au dizolvat fără a intra în lichidare, în conformitate cu dispozițiile din HG nr. 930/2010 privind stabilirea unor măsuri pentru reorganizarea unor furnizori de energie electrică aflați sub autoritatea Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, prin înființarea Societății Comerciale "Electrica Furnizare" - S.A..

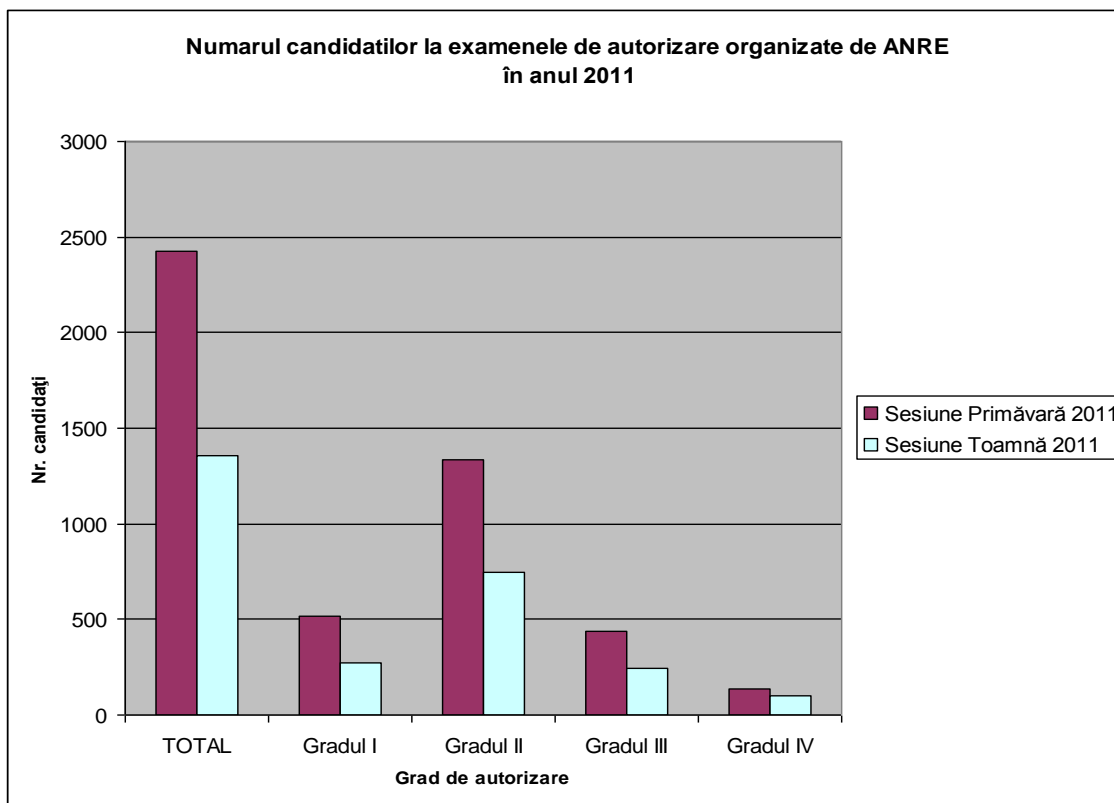
Autorizații de înființare

Pentru desfășurarea lucrărilor aferente realizării de noi capacități energetice sau rețehnologizării unor capacități energetice existente în sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare, în cursul anului 2011, pe baza cererilor adresate ANRE, Comitetul de reglementare al ANRE a aprobat acordarea a **60** de autorizații, precum și modificarea a **3** autorizații.

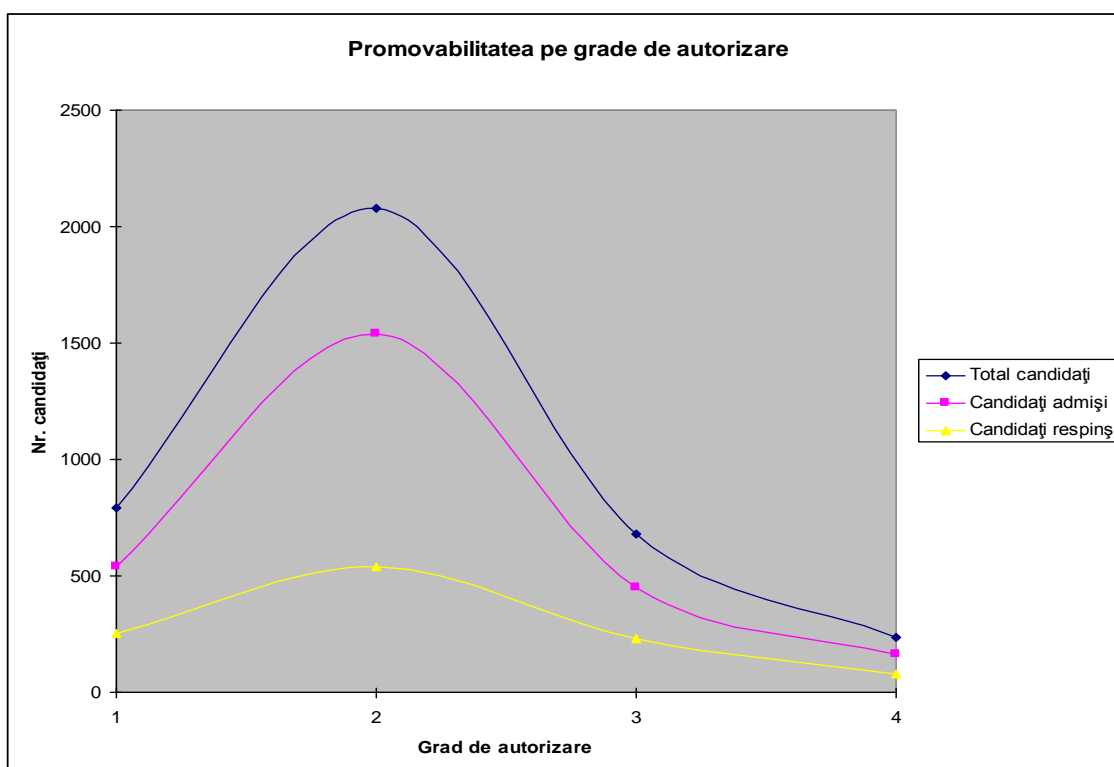
Atestarea operatorilor economici, autorizarea electricienilor

În cursul anului 2011, în baza prevederilor Regulamentului pentru autorizarea electricienilor care proiectează, execută, verifică și exploatează instalații electrice din sistemul electroenergetic, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 90/2009 și a prevederilor Regulamentului pentru atestarea operatorilor economici care proiectează, execută, verifică și exploatează instalații electrice din sistemul electroenergetic, aprobat prin Ordinul ANRE 24/2007, ANRE a continuat activitatea de autorizare a persoanelor fizice și, respectiv, de atestare a operatorilor economici care desfășoară activități de proiectare, execuție, verificare și exploatare în sectorul energiei electrice.

Pentru autorizarea persoanelor fizice, în perioada de referință ANRE a organizat 2 sesiuni de autorizare – primăvară 2011 și respectiv toamnă 2011. În total, pentru cele 2 sesiuni organizate, în cursul anului 2011 au fost analizate, un număr de 3784 de cereri de autorizare, pe grade și tipuri de autorizare. Structura candidaților acceptați la examene, în fiecare dintre cele două sesiuni și pe total, este prezentată în figura alăturată.

Gradul de promovabilitate la examenele de autorizare organizate în perioada 7 februarie – 27 noiembrie 2011 a fost de 71%, fiind autorizați 2686 candidați. Situația rezultatelor candidaților la examenul de autorizare în această perioadă, este prezentată în figura de mai jos:

În anul 2011, la ANRE au fost înregistrate 1171 cereri de atestare din partea operatorilor economici din domeniul energiei electrice și au fost acordate 938 atestate.

B. Acces la rețea și autorizare în domeniul gazelor naturale

Dezvoltarea cadrului de reglementare

ANRE ținând cont de propunerile și observațiile primite din partea instituțiilor publice interesate, a organizațiilor de protecție a consumatorilor, a organizațiilor profesionale din sectorul gazelor naturale precum și din partea operatorilor economici ce își desfășoară activitatea în acest sector, respectiv de Programul de reglementări al ANRE pentru anul 2011, a modificat și completat:

- **Standardul de performanță** pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, anexa nr. 2 la Decizia nr. 1361/2006, prin **Ordinul ANRE nr. 47/2011;**
- **Regulamentul pentru autorizarea și verificarea operatorilor economici care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în domeniul gazelor naturale**, prin **Ordinul ANRE nr. 52/2011.**

Licențe și autorizații gaze naturale

În baza prevederilor legale în vigoare, comparativ cu anul 2010, ANRE a acordat în cursul anului 2011, următoarele autorizații și licențe operatorilor economici care își desfășoară activitatea în sectorul gazelor naturale din România:

Nr.	Licențe și autorizații	2011
Licențe		
1.	Licența de distribuție a gazelor naturale	5
2.	Licența de furnizare a gazelor naturale	45
3.	Licențe provizorii pentru participarea la licitațiile de concesiune a serviciului de distribuție a gazelor naturale	20
Autorizații		
1.	Autorizații de înființare a distribuției de gaze naturale	38
2.	Autorizații de modificare a obiectivelor/sistemelor de distribuție a gazelor naturale	40
3.	Autorizații de funcționare a distribuției de gaze naturale	12
4.	Autorizații de înființare a instalațiilor tehnologice de suprafață	0
5.	Autorizații de funcționare a instalațiilor tehnologice de suprafață aferente activității de producție gaze naturale	2
6.	Autorizație de modificare a instalațiilor tehnologice de suprafață aferente activității de producție gaze naturale	0
Licențe/autorizații modificate		
1.	Modificări de licență de distribuție gaze naturale	67

2.	Modificări de licență de furnizare gaze naturale	42
3.	Modificări de autorizații de funcționare a distribuției de gaze naturale	77
4.	Modificarea autorizației de funcționare a instalațiilor tehnologice de suprafață aferente activității de producție gaze naturale	1
5.	Transfer autorizație de funcționare a distribuției de gaze naturale	3
6.	Transfer autorizație de funcționare a instalațiilor tehnologice de suprafață aferente activității de producție gaze naturale	2
7.	Modificare sediu/denumire firmă	11
Retrageri licențe		
1.	Retragere licențe de distribuție a gazelor naturale	2
2.	Retragere licențe de furnizare a gazelor naturale	3

Autorizarea operatorilor economici și a personalului de specialitate

În cursul anului 2011, în baza prevederilor *Regulamentului pentru autorizarea și verificarea agenților economici care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în sectorul gazelor naturale*, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 89/2009, ANRE a continuat activitatea de autorizare a operatorilor economici care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în sectorul gazelor naturale.

Astfel, un număr de 466 de firme (față de 192 de firme în anul 2010) au fost autorizate pentru a desfășura una sau mai multe din activitățile precizate mai sus, ANRE acordând acestora un număr de 1088 autorizații (369 în 2010).

Ca urmare a aplicării prevederilor *Regulamentului pentru autorizarea și verificarea agenților economici care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în sectorul gazelor naturale*, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 89/2009, precum și în scopul creșterii competenței profesionale în sectorul gazelor naturale, în cursul anului 2011, ANRE a organizat 3 sesiuni de examene pentru autorizare/reautorizarea persoanelor fizice care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în sectorul gazelor naturale. În urma promovării examenelor de autorizare, un număr de aproximativ 4500 de persoane au dobândit calitatea de instalator autorizat.

V. EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

În domeniul eficienței energetice și a promovării utilizării la consumatorii finali a surselor regenerabile de energie, ANRE în 2011 a desfășurat activități specifice privind:

1. Aplicarea prevederilor OG 22/2008

Acțiunile cuprinse la punctele a),b),c) de mai jos sunt realizate în conformitate cu prevederile Planului Național de Acțiune pentru Eficiență Energetică (componenta privind Programul de îmbunătățire a managementului energetic în industrie), cât și a Planului Național de Reformă (componenta de comunicare). Ambele documente sunt monitorizate de Comisia Europeană.

a. Autorizarea de auditori energetici/atestarea de manageri energetici;

În anul 2011 au fost organizate 11 ședințe ale **Secretariatului Tehnic** al Comisiei de Autorizare **auditori energetici** în care au fost analizate: 55 dosare și 15 ședințe ale **Secretariatului Tehnic** al Comisiei de atestare **manageri energetici** în care au fost analizate 95 dosare. Toate cele 150 dosare analizate au primit avizul favorabil al Comisiilor de specialitate.

b. Colaborări pentru desfășurarea activității de control pe eficiență energetică;

În cursul anului 2011 s-a participat la activitatea de control pe eficiența energetică conform cu Planul anual de control aprobat. Sinteza anuală a acțiunilor de control se regăsește la cap. VI.

c. Informarea și comunicarea cu managerii energetici autorizați

Au fost organizate trei seminarii pentru ridicarea gradului de pregătire a managerilor autorizați și îmbunătățirea modului de pregătire a dosarelor de prezentare la examinare și reexaminare astfel:

- la Iași pentru zona de activitate a oficiilor teritoriale din Iași și Galați
- la Sibiu pentru zona de activitate a oficiilor teritoriale din Sibiu, Cluj, Tg.Mureș;
- la București zona de activitate a oficiilor teritoriale din București și Brașov

Seminariile au inclus peste 120 de manageri autorizați, care își desfășoară activitatea în întreprinderi industriale mari consumatoare de energie.

2. Programul național de creștere a eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie în sectorul public

S-au primit un număr de 24 propuneri de proiecte de investiții însumând o valoare totală investițională de peste 10 milioane lei. A continuat monitorizarea investițiilor realizate în anii anteriori și întocmirea studiilor de caz aferente.

3. Realizarea contractelor încheiate în cadrul programului Energy Intelligent Europe (EIE), cofinanțat de Comisia Europeană

Proiect CAESD

- Finalizarea proiectului CAESD (*etapa I*) - *Acțiuni comune pentru directiva de servicii energetice (directiva ESD - 2006/32/CE privind eficiența energetică și serviciile energetice la consumatorii finali)*, derulat în perioada *iunie 2008-iunie 2011*. S-au pregătit documentele privind participarea ANRE la etapa a II-a a proiectului CAESD ce se derulează în perioada *iunie 2011-2014*;

Proiect Odyssee- Mure

- Pentru proiectul ODYSSEE-MURE 2010, s-a actualizat de două ori baza de date cu măsuri în domeniul eficienței energetice MURE pentru perioadele: *septembrie 2010 – martie 2011 și aprilie - septembrie 2011*; scopul acestor actualizări a fost de a completa baza de date existentă cu măsurile din al doilea PNAEE, astfel încât ea să ofere un instrument de sprijin eficient pentru analiza politicilor energetice ale României în cadrul Directivei de Servicii Energetice.
- În luna noiembrie 2011, la cererea coordonatorului francez ADEME al proiectului ODYSSEE-MURE 2010 și a EACI a fost elaborat Raportul Tehnic Intermediar pentru perioada *iunie 2010- octombrie 2011* și s-au întocmit documentele financiar contabile pentru această perioadă.

Proiect EESI

- În februarie a avut loc a II-a ședință a Comitetului Director Național, care a analizat stadiul realizării contractului. În aprilie 2011 a fost organizată la București a treia întâlnire a consorțiului de proiect cu participarea experților din țările participante : Germania, Franța, Suedia, Norvegia, Cehia, Slovenia, Belgia, Austria și România;
- În noiembrie a fost finalizat al II-lea raport de progres, care a fost aprobat fapt care a permis încasarea unei noi tranșe de plată; Au fost realizate 2 proiecte pilot de aplicare a Contractului de Performanță Energetică în sectorul public, având ca obiect reabilitarea instalațiilor de încălzire la un grup școlar și un spital; în vederea identificării de noi proiecte pilot, în decembrie a fost organizată la Iași o întâlnire cu directorii spitalelor și direcțiilor sanitare din zona Moldovei; pentru clarificarea bazei legale de aplicare în sectorul spitalelor au fost făcute demersuri la Ministerul Sănătății; prin intermediul OT ANRE au fost identificate alte proiecte pilot la Brașov, Baia Sprie, Giugiu și Cluj. Conform prevederilor contractuale a fost realizată o intensă diseminare a conceptului de Contract de Performanță Energetică prin colaboararea cu ONG-uri și instituții de specialitate.

4. Cooperarea internațională și reprezentare în grupurile de lucru

- a. Grupuri de lucru ale Comisiei Europene** -Participare la întâlnirile organizate bianual, atât în grupul Energy Labelling Administrative
- b. Cooperation (ADCO)** inițiat de Comisia Europeană pentru implementare a Directivei de Etichetare Energetică 2010/30/UE, cât și în grupul Ecodesign Administrative Cooperation (ADCO) .
- c. Participare ANRE în cadrul EnR** - Regular Meeting and Full Meeting, au fost purtate discuții privind strategia UE asupra eficienței energetice
- d. Participare la activitățile specifice Comitetelor Tehnice ASRO**
Participarea la ședințele comitetelor tehnice: CT 19 - Condiții, clasificare, încercări de mediu și standardizarea privind aspectele de mediu pentru sistemele și produsele electrice și electronice. Managementul energiei CT 238 - Aptitudini de funcționare ale aparatelor de uz casnic.
- e. Participarea la grupul de lucru pentru noua directivă de eficiență energetică și la grupul de lucru pentru realizarea PNAEE 2,**
Grupul de lucru coordonat de MECMA a realizat al doilea Plan Național de Eficiență Energetică în conformitate cu prevederile Directivei nr. 32/2006 cu privire la serviciile energetice.
- f. Grupul de lucru pentru cooperare România – Rusia**
- g. Comitetul de Monitorizare pentru Mecanismul Financiar SEE,**
din martie 2011, care a analizat proiectele propuse pentru finanțare din Fondul Norvegian;
- h. Comitetul de selecție pentru proiectele de eficiență energetică finanțate din fondurile structurale,** organism coordonat de Organismul Intermediar pentru Energie din cadrul MECMA.

VI. CONTROLUL ȘI PROTECȚIA CONSUMATORILOR

O contribuție importantă la asigurarea funcționării sectorului energetic în condiții de eficiență și siguranță o reprezintă activitatea de control și protecție a consumatorilor de energie, desfășurată de autoritatea de reglementare.

Obiectivul principal al acestei activități este urmărirea realizării de către participanții care intervin în activitățile de producție, transport, tranzit, înmagazinare, distribuție, furnizare, utilizare, a energiei electrice și a gazelor naturale, inclusiv proiectarea și realizarea instalațiilor și echipamentelor folosite pentru realizarea acestor activități, a unor lucrări și servicii de calitate corespunzătoare exigențelor de performanță cerute prin lege.

Activitatea de control și protecție a consumatorilor de energie s-a desfășurat pe trei planuri principale: Control, Soluționarea petițiilor și divergențelor, Protecția consumatorilor

A. Control

Activitatea de control are drept scop stabilirea modului în care sunt respectate reglementările emise în domeniul de activitate ANRE fiind realizată conform programului anual de control, aprobat și desfășurată în baza atribuțiilor stabilite de legislația în vigoare.

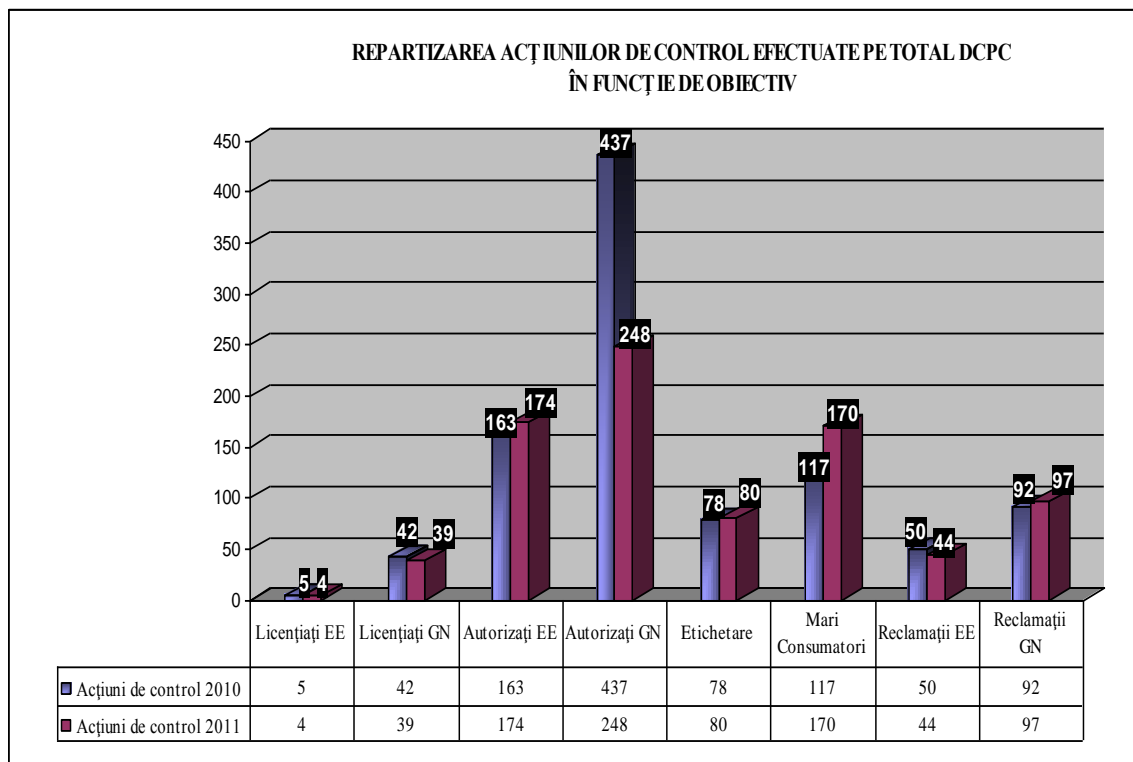
În anul 2011 au fost realizate 856 de controale din care 384 în sectorul gazelor, 222 în sectorul energiei electrice și 250 în domeniul eficienței energetice. Totodată, în perioada menționată au fost instrumentate un număr de **215 note de sesizare, în domeniul energiei electrice, gazelor naturale și eficienței energetice.** În urma acțiunilor de control au fost întocmite **299 procese verbale de constatare și sancționare a contravențiilor, 3** pentru persoane fizice și **296** pentru agenți economici, fiind aplicate amenzi în cuantum total de **3.610.700 lei** (din care **2.017.000** în domeniul gazelor naturale, **1.514.600** lei în domeniul energiei electrice și **79.100** în domeniul eficienței energetice).

Concomitent cu măsurile contravenționale principale mai sus enumerate, s-au făcut propuneri pentru aplicarea de măsuri complementare, în urma cărora ANRE a emis decizii pentru, suspendarea, unor categorii de activități, la 3 agenți economici. Activitatea de control și situația comparativă pentru 2011/2010 sunt prezentate mai jos:

Repartizarea acțiunilor de control efectuate, după tipul acestora, pe
fiecare entitate organizatorică

OFICII TERITORIALE SERVICII	TIPUL ACȚIUNII DE CONTROL								TOTAL
	LICENȚIAȚI		ATEST./ AUTR.		RECLAMAȚII		EFICIENȚĂ ENERGETICĂ		
	EE	GN	EE	GN	EE	GN	ETICHE- TARE	Mari consumatori	
SMC	-1	5	-	21/ 47	5/1	25/11	7/2	8/6	66/73
CCOT	-	-2	3	-4	3/2	1/6	1/5	3/5	11/24
ARAD	-	7/6	17/ 17	21/ 37	2/5	11/6	8/15	19/9	85/95
BRAȘOV	1/1	-	9/8	37/ 45	4/1	3/5	8/8	23/17	85/85
BUCUREȘTI	1/1	1/1	26/ 36	7/ 34	10/9	2/11	-4	-4	47/100
CLUJ	1	5/4	17/ 17	20/ 50	2/2	6/9	5/4	15/5	71/91
CRAIOVA	-1	3/4	22/ 41	21/ 24	1/4	14/11	9/10	16/28	86/123
CONSTANȚA	-	-2	17/4	18/ 35	4/12	4/4	10/8	17/15	70/80
IAȘI	-1	11/10	12	40/ 49	9/10	14/10	20/5	36/10	142/95
SIBIU	-	6/2	11/ 16	28/ 40	3/2	6/14	5/7	13/3	72/84
TG. MUREȘ	-	5/5	18	17/ 37	-	7/-	7/10	20/15	74/67
GALATI	1	1/1	22/ 24	18/ 35	1/2	4/5	-	-	47/67
SUBTOTAL	4/5	39/42	174/ 163	248/ 437	44/50	97/92	80/78	170/117	
TOTAL GENERAL	43/47		422/600		141/142		250/195		856/984

__ 2011/ __ 2010

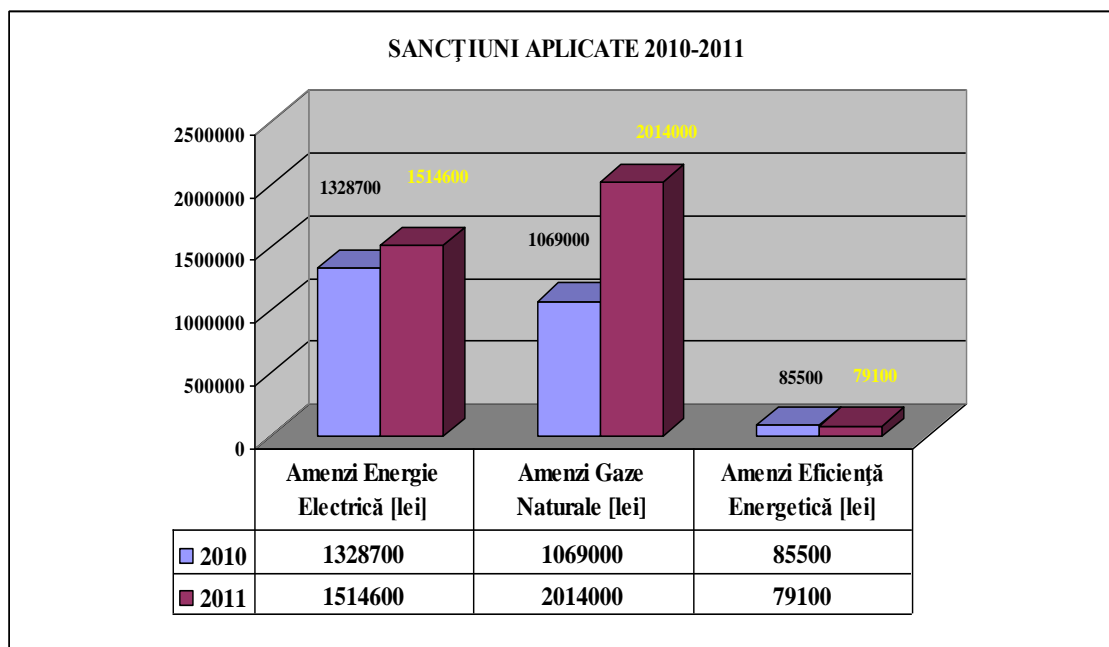
Acțiuni de control raportat la Programul de control 2011/2010

OFICII TERITORIALE SERVICII	Planificate conform programului aprobat	Efectuate conform programului aprobat	Efectuate suplimentar față de programul aprobat	Total efectuate
SMC	68/106	35/61	31/12	66/73
CCOT	25	7/15	4/9	11/24
OT. ARAD	73/90	69/80	18/15	85/85
OT. BRAȘOV	88/95	77/78	8/7	85/85
OT. BUCUREȘTI	44/116	35/80	12/20	47/100
OT. CLUJ	70/162	63/80	8/20	71/100
OT. CRAIOVA	78/141	71/104	15/19	86/123
OT. CONSTANȚA	76/148	59/64	11/16	70/80
OT. IAȘI	124/138	117/75	25/20	142/95
OT. SIBIU	64/115	63/68	9/16	72/84
OT. GALAȚI	45/90	42/60	5/7	47/67
OT. TG. MUREȘ	81/89	67/66	7/1	74/67

Acțiunile de control efectuate pe parcursul anului 2011 pot fi clasificate pe următoarele categorii + (situație comparativă 2011/2010):

Acțiuni	Număr
La operatori economici Licențiați în domeniul energiei electrice, astfel:	
Producători - 1	
Transportatori - 0	
Furnizori - 2	
Distribuitori - 1/5	4/5
La operatori economici Atestați în domeniul energiei electrice	174/163
La operatori economici Licențiați în domeniul gazelor naturale astfel:	
Transportatori - 2/1	
Înmagazinare - 1	
Furnizori - 0/9	
Distribuitori - 25/10	
Distribuitori + Furnizori - 11/22	39/42
La operatori economici Autorizați în domeniul gazelor naturale	248/437
La operatori economici în domeniul eficienței energetice	
Consumatori peste 1000 tep -108/90	
Consumatori între 200-1000 tep -47/29	
Autorități publice -15/4	
Etichetare -80/72	250/195
Acțiuni de control efectuate ca urmare a unor petiții, în vederea soluționării acestora	141/142
TOTAL ACȚIUNI CONTROL	856/984

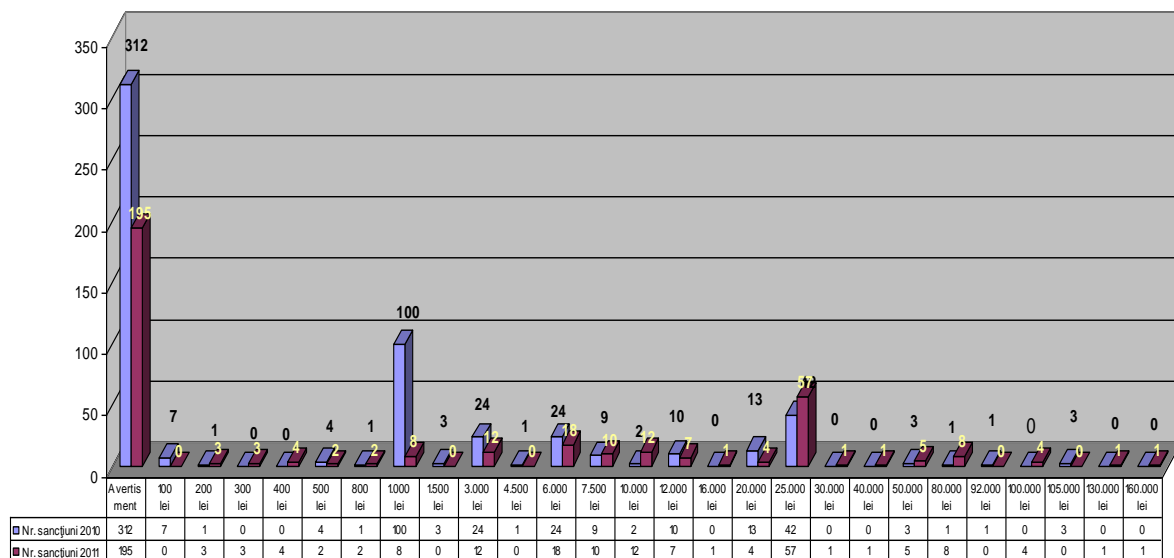
În urma acțiunilor de control au fost întocmite **299/487** procese verbale de constatare și sancționare a contravențiilor, **3/106** pentru persoane fizice și **296/381** pentru agenți economici, fiind aplicate amenzi în cuantum total de **3.610.700 lei /2.483.200**(din care **2.017.000/1.069.000** în domeniul gazelor naturale, **1.514.600 /1.328.700** lei în domeniul energiei electrice și **79.100/85.500** în domeniul eficienței energetice)

Repartizarea sancțiunilor contravenționale pe cele 12 entități organizatorice și pe tipuri de contravenții, este următoarea:

Sanctiune	SMC	COT	AR	BV	B	CJ	CT	CR	IȘ	SB	GL	TG.M	Total
Avertisment	54/113	35/21	13/26	5/13	19/11	6/29	15/14	13/27	22/25	5/14	4/10	4/9	195/312
100 lei		-3	-	-	-	-	-4	-	-	-	-	-	-7
200 lei		-	-	-	-1	-	-	-	3	-	-	-	3/1
300 lei	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	3
400 lei	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
500 lei		-	-1	-	-	-1	-	1	1	-	-	-2	2/4
800 lei		1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	2/1
1.000 lei	2/1	-6	13	1/7	5/9	-8	-8	13	13	-5	-7	-10	8/100
1.500 lei		-2	-	-	-1	-	-	-	-	-	-	-	-3
3.000 lei	5/4	-	2/5	-1	3/3	-2	3/7	-	-	-	-2	-	13/24
4.500 lei	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1
6.000 lei	1	-1	5/4	4/4	-2	1/1	-2	2/2	2	-1	-1	3/6	18/24
7.500 lei	2	-	2/1	-	-1	-	2	1/3	2	-	-	1/4	10/9
10.000 lei	4	-	3/1	-	-1	-	1	1	2	-	-	1	12/2
12.000 lei	1/2	-	3	-	-	-	-1	2/2	1/4	-1	-	-	7/10
16.000 lei	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
20.000 lei	-6	-3	-1	-	2/2	-	2	-	-1	-	-	-	4/13
25.000 lei	15/22	13/6	3/1	1	12/2	1	5/3	3/3	-2	3/2	-	1/1	57/42
30.000 lei	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
40.000 lei	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
50.000 lei	1	-1	2/1	-	-	1	-	1	-1	-	-	-	5/3
80.000 lei	-	3/1	-	-	-	-	-	-	-	3	-	2	8/1
92.000 lei	-	-	-1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1
100.000 lei	-	-	1	-	-	-	-	-	3	-	-	-	4
105.000 lei	-	-1	-1	-	-	-	-	-	-	-	-	-1	-3
130.000 lei	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
160.000 lei	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Total	90/149	55/45	35/56	11/25	40/34	9/41	28/39	25/50	38/46	12/23	4/20	12/33	360/561

Sancțiuni total DCPC 2010-2011

Concomitent cu măsurile contravenționale principale mai sus enumerate, DCPC a făcut propuneri pentru aplicarea de măsuri complementare, în urma cărora ANRE a emis decizii pentru, suspendarea, unor categorii de activități, la 3, respectiv 11 agenți economici.

B. Soluționarea petițiilor și divergențelor,

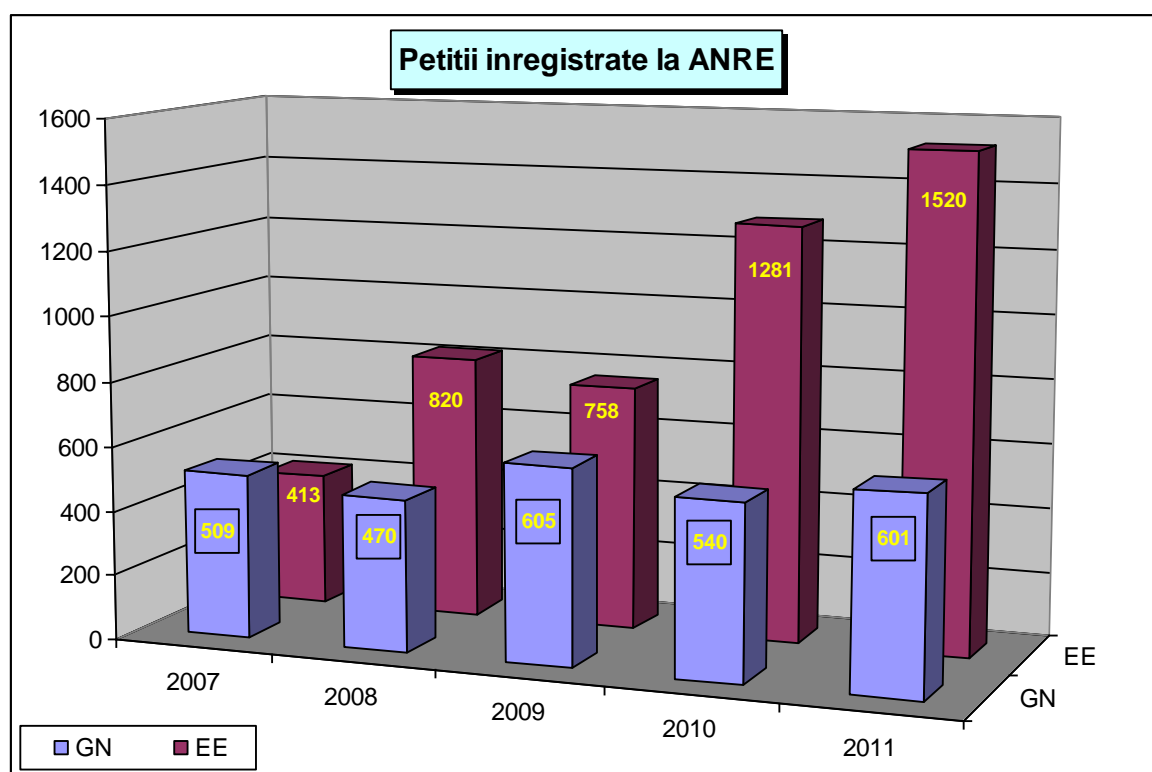
Activitățile de soluționare a petițiilor și neînțelegerilor precontractuale au vizat, soluționarea sesizărilor adresate ANRE de către persoane fizice și juridice, În cursul anului 2011, la Direcția Protecția Consumatorilor și Soluționarea Neînțelegerilor Precontractuale, **au fost înregistrate și soluționate un număr de 2.121 petiții**, formulate de către persoane fizice și juridice beneficiare/solicitante a serviciilor prestate de către operatorii economici din sectoarele energiei electrice și gazelor naturale. Din totalul de 2121 petiții, **1520 au avut ca obiect sectorul energiei electrice și 601 sectorul gazelor naturale**. Petițiile au fost transmise pe adresa ANRE în mod direct (1479) sau redirectionate prin intermediul altor instituții publice, spre competență analiză și soluționare (642).

Activitatea de soluționare a petițiilor și Situația comparativă pentru 2011/2010 sunt prezentate mai jos:

Număr total petiții

Nr. Crt.	Sector	2010	%	2011	%
1	Energie electrică	1281	70	1520	72
2	Gaze naturale	540	30	601	28
	Total	1821	100	2121	100

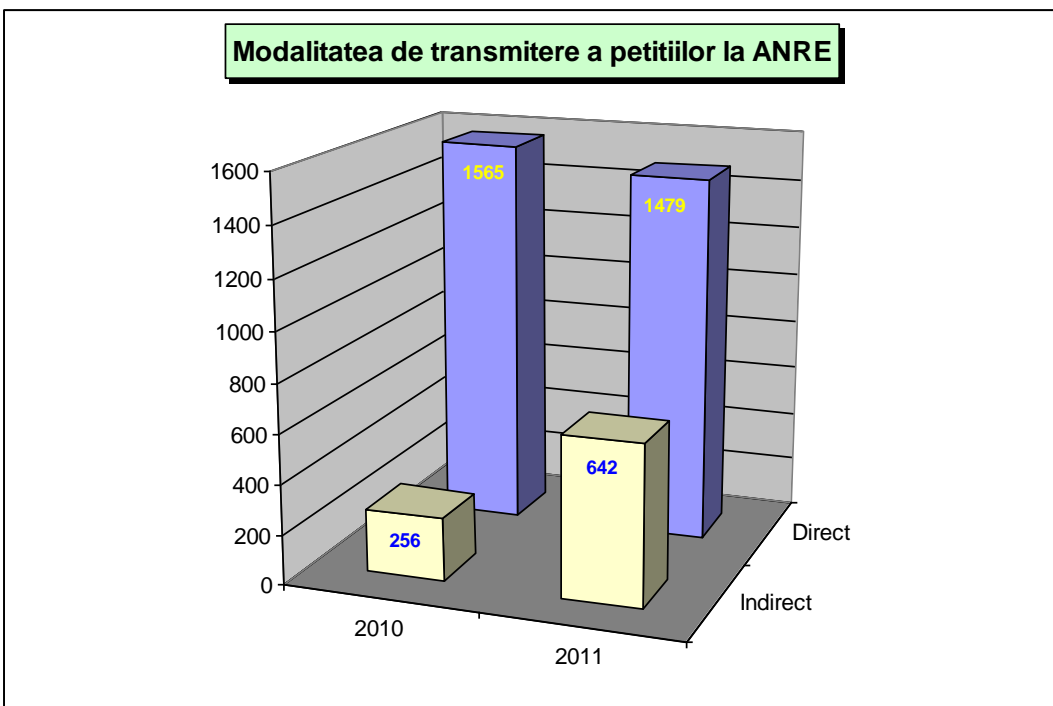
2011: Din totalul de 2121 petiții, 1520 au avut ca obiect sectorul energiei electrice și 601 sectorul gazelor naturale.

Modalitate de transmitere petiții

Nr. Crt.	Mod de transmitere	2010		2011	
			%		%
1	Direct	1565	86	1479	70
2	Indirect	256	14	642	30
	Total	1821	100	2121	2121

2011: Petițiile au fost transmise pe adresa ANRE în mod direct (1479) sau redirecționate prin intermediul altor instituții publice, spre competență analiză și soluționare (642).

Principalele categorii de probleme identificate în petițiile soluționate, în sectorul energiei electrice:

Nr crt	Principalele probleme semnalate	Total 2010		Total 2011	
			[%]		[%]
1	Facturare energie electrică	263	20,53%	345	22,70%
2	Calitatea energiei electrice	306	23,89%	308	20,26%
3	Emitere Aviz Tehnic de Racordare	126	9,84%	115	7,57%
4	Citiri grupuri de măsurare	98	7,65%	81	5,33%

Principalele categorii de probleme identificate în petițiile soluționate, în sectorul gazelor naturale:

Nr crt	Principalele probleme semnalate	Total 2010		Total 2011	
			[%]		[%]
1	Facturare gaze naturale	62	11.48%	105	17.47%
2	Acord de acces / Contractare racordare	49	9.07%	64	10.65%
3	Contractare	63	11.67%	59	9.82%
4	Instalații de utilizare	46	8.52%	59	9.82%

Activitatea de soluționare a neînțelegerilor

Soluționarea neînțelegerilor precontractuale în sectorul energiei electrice

În sectorul energiei electrice, conform prevederilor *Procedurii de soluționare a neînțelegerilor legate de încheierea contractelor dintre operatorii economici din sectorul energiei electrice, a contractelor de furnizare a energiei electrice și a contractelor de racordare la rețea*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 38/2007, ANRE analizează și soluționează:

- neînțelegerile precontractuale apărute la încheierea contractelor între operatorii economici din domeniul energiei electrice și termice în cogenerare;
- neînțelegerile privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public și emiterea avizelor de amplasament.

În anul 2011, au fost înregistrate un număr de 5 solicitări de soluționare a unor neînțelegeri conform prevederilor procedurii mai sus menționate. Au întrunit condițiile de aplicare a procedurii un număr de 2 solicitări, ambele fiind soluționate ca urmare a etapei prealabile.

Soluționarea neînțelegerilor precontractuale în sectorul gazelor naturale

În sectorul gazelor naturale, ANRE:

- soluționează divergențe privind refuzul de acces la SNT al gazelor naturale/sistemele de distribuție a gazelor naturale, conform prevederilor Deciziei președintelui ANRGN nr. 1345/2004;

- mediază neînțelegeri precontractuale în sectorul gazelor naturale - segmentul reglementat (conform prevederilor Deciziei președintelui ANRGN nr. 400/2005) și respectiv, în segmentul concurențial (conform prevederilor Deciziei președintelui ANRGN nr. 461/2006).

În anul 2011, nu au fost înregistrate solicitări de mediere privind sectorul gazelor naturale.

C. Protecția consumatorilor

Pe parcursul anului 2011, direcția principală spre care s-a îndreptat activitatea de protecție a consumatorilor a fost creșterea gradului de informare a acestora. În acest sens, rubrica special destinată consumatorilor creată pe pagina de Internet a instituției a fost actualizată și completată, periodic, cu date și informații utile, referitoare, în principal, la: racordarea/accesul la rețelele/sistemele de energie electrică și gaze naturale; procedura de contractare; facturare eronată; nerespectarea parametrilor de calitate; întreruperi, debranșări, deconectări; contractul-cadru de furnizare a energiei electrice și gazelor naturale la consumatorii casnici; condițiile și modul de acordare a tarifului social consumatorilor casnici de energie electrică; contorul de energie electrică și gaze naturale; asigurarea continuității în furnizarea energiei electrice și a gazelor naturale. Venind în sprijinul consumatorilor, **a fost creată posibilitatea completării unui formular privind depunerea unei petiții pe pagina de Internet a ANRE, garantându-se astfel accesul la un cadru organizat de depunere a petițiilor de către persoane fizice / juridice.**

VII. RESPONSABILITATEA ACTULUI DE REGLEMENTARE

Cadrul de reglementare elaborat de ANRE și implementat prin ordine și decizii are un impact major asupra **realităților economice și sociale, având în vedere că acesta are caracter de obligativitate** pentru persoanele juridice și fizice reglementate.

Posibilitatea de contestare a hotărârilor reglementatorului constituie un factor important în asigurarea responsabilității acestuia față de consumatori. Astfel, ordinele și deciziile emise de ANRE pot fi contestate în justiție de cei care consideră că, prin aplicarea reglementărilor respective, le-au fost încălcate anumite drepturi.

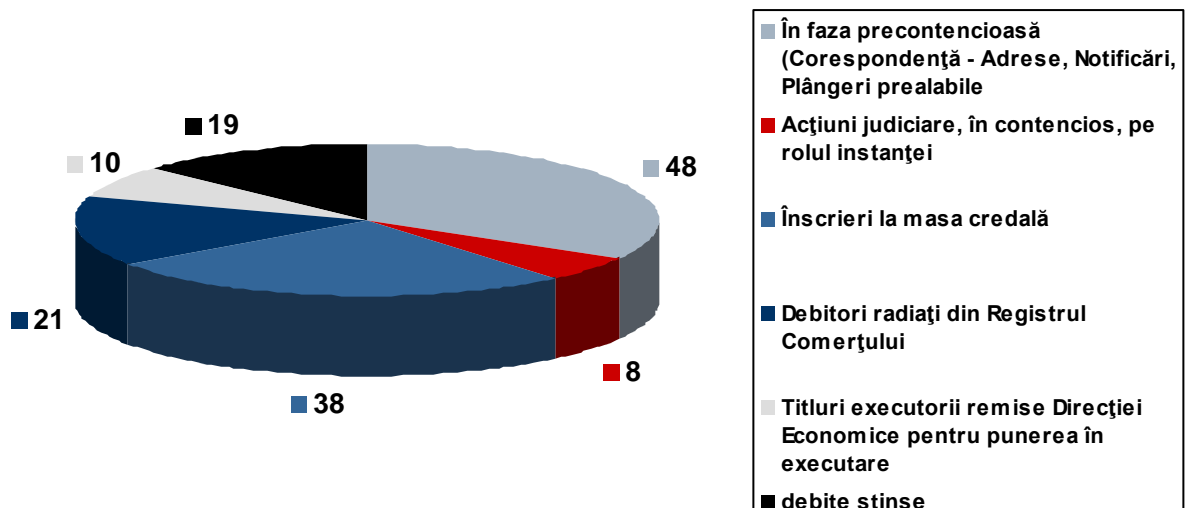
Clasificarea litigiilor gestionate de ANRE în fața instanțelor, în anul 2011, în domeniul energiei electrice și al gazelor naturale este prezentată mai jos:

- Contencios administrativ - 63 de cauze;
- Drept contravențional - 97 de cauze;
- Insolvență - 38 de cauze;

- Dreptul muncii - 63 de cauze;
- Drept civil - 15 cauze;
- Pretenții - 20 cauze
- Obligația de a face - 11 cauze
- Penal - 63 cauze
- Comunicare informații publice - 7 cauze.

Activitățile specifice desfășurate în rezolvarea litigiilor constau în: redactarea actelor procedurale, reprezentarea în instanță a intereselor instituției, monitorizarea circuitului actelor procedurale emise în dosare, menținerea la zi a unei baze de date privind litigiile în curs.

În perioada de raportare Direcția juridică a fost implicată în recuperarea creanțelor ANRE pentru un număr de 145 de debitori. Stadiul de rezolvare a acestor acțiuni este prezentat în graficul de mai jos:

VIII. COOPERARE, PROGRAME ȘI COMUNICARE

Continuarea menținerii unor relații optime și a unei comunicări corespunzătoare cu instituțiile Uniunii Europene și organismele naționale care coordonează transpunerea și implementarea acquis-ului comunitar a constituit un obiectiv important în activitatea de cooperare a instituției. Totodată, s-a urmărit reprezentarea corespunzătoare a instituției în cadrul structurilor naționale, comunitare și a grupurilor/atelierelor de lucru organizate de Comisia Europeană și al celorlalte structuri organizate la nivel european, în domeniul energiei în condițiile restricțiilor financiare impuse de evoluția economică generală.

ANRE a continuat menținerea și dezvoltarea unor legături permanente cu reglementatorii din domeniu în scopul asigurării cooperării bilaterale și a schimbului de informații în domeniul reglementării piețelor de energie electrică și de gaze naturale, de armonizare a legislației naționale în conformitate cu acquis-ul comunitar și de reformare a piețelor de energie.

În acest context, ANRE a continuat să-și exercite mandatul de **membru cu drepturi depline al CEER (Council of European Energy Regulators) și ERGEG (European Regulators Group for Electricity and Gas)**, participând, prin reprezentanții săi, la adunările generale ale CEER și ERGEG și la elaborarea documentelor propuse pentru planul de activități al CEER și ERGEG pentru anul 2011. Activitatea celor două organisme în anul 2011 a urmărit să contribuie la realizarea celor cinci priorități ale Strategiei energetice ale Comisiei Europene 2011-2020 și anume:

1. O utilizare eficientă a energiei, care se traduce în economii de 20% până în 2020;
2. O piață integrată, oferind prețuri competitive și securitatea aprovizionării;
3. Furnizarea de soluții inovatoare tehnologic, caracterizate de costuri scăzute și eficiență;
4. Responsabilizarea și protecția consumatorilor în condițiile unei oferte de energie sigură și în condiții de siguranță; și
5. Puternice parteneriate internaționale, în special cu vecinii UE.

ERGEG, precursor al **Agenției pentru cooperarea autorităților de reglementare din domeniul energiei (ACER)** în calitatea sa de organ consultativ oficial al Comisiei Europene pe probleme de piața internă de energie, a fost dizolvat la 1 iulie 2011. În acest context, ERGEG a încredințat ACER **coordonarea inițiativelor regionale și elaborarea liniilor-direcțoare cadru necesare în elaborarea codurilor de rețea.**

ACER, înființată în baza prevederilor Regulamentului 713/2009/CE, este un organism comunitar european, cu personalitate juridică care are ca prioritate generală realizarea

pieței interne de energie din Europa până în anul 2014, obiectiv stabilit de Consiliul European în februarie 2011. Spre deosebire de ERGEG, ACER are statutul de a fi o agenție a UE și are propriul personal și de resurse. Sediul ACER la Ljubljana a fost deschis oficial la 3 martie 2011, în același timp cu intrarea în vigoare a prevederilor celui de-al treilea pachet legislativ în domeniul energiei. ACER are un rol central în sprijinirea colaborării autorităților de reglementare, în elaborarea codurilor de rețea la nivelul UE pe baza liniilor directoare-cadru - documente critice pentru o piață energetică integrată europeană - și în supravegherea activității operatorilor de transport și sistem din domeniul energiei electrice și al gazelor naturale. **Consiliul autorităților de reglementare (BoR)**- unul dintre organismele de conducere ale agenției - este format din reprezentanți ai autorităților naționale de reglementare ale Uniunii Europene. Tot reprezentanții autorităților de reglementare fac parte din grupurile de lucru ale ACER. ANRE are reprezentanți atât în **BoR**, în **grupurile de lucru ale ACER**, cât și în **Comisia de apel a ACER** – organism cu rol în rezolvarea disputelor la nivel european. Reprezentantul ANRE deține funcția de vicepreședinte în cadrul Comisiei de apel.

Reprezentanți ai ANRE au participat atât la întâlnirile Comitetelor de Tarife/Prețuri, respectiv Licențe/Concurență ale **Asociației regionale a reglementatorilor din domeniul energiei** (Energy Regulators Regional Association – ERRA) cât și la activitățile de instruire organizate de asociație în cursul anului sau la conferința anuală de investiții. Aceste participări au facilitat atât schimbul de informații între autoritățile de reglementare din domeniul energiei din țările membre ERRA cât și elaborarea de documente tehnice utile activității de reglementare.

ANRE a menținut legăturile de colaborare cu **Confederația Internațională de reglementare din domeniul energetic** (ICER), o confederație care oferă contacte structurate și de cooperare între autoritățile de reglementare a energiei din mai mult de 200 țări din întreaga lume cât și cu **Rețeaua Internațională de Reglementare a Energiei (IERN)**, administrată de Școala de Reglementare de la Florența.

Pentru diseminarea celor mai bune practici și a experienței ANRE în domeniul reglementării, în perioada **29-30 noiembrie 2011** a fost organizată la București, la solicitarea acestora, o vizită de lucru a **reprezentanților reglementatorului din China**. Tematica vizitei de lucru a fost centrată pe reforma sectorului energiei electrice la nivel european și național, modalități de reglementare ale pieței de energie și a schimburilor transfrontaliere de energie, rolul operatorului de transport și sistem și al celui de piață în comerțul transfrontalier de energie.

ANRE a continuat cooperarea cu autoritățile naționale de reglementare din țările vecine în scopul aplicării unitare a prevederilor Regulamentelor 1228/2003/CE, 1775/2005/CE

respectiv 714/2009/CE și 715/2009/CE. În acest context o atenție deosebită a fost acordată cooperării cu Ungaria și Bulgaria în scopul promovării alocărilor implicate a capacităților de interconexiune și a aspectelor de cuplare a piețelor de energie, mecanismelor de tip backhaul și/sau de implementare a fluxurilor reversibile. În acest scop au fost organizate întâlniri bilaterale atât cu reglementatorii maghiari cât și cu cei bulgari.

Reprezentanții ANRE au participat alături de reprezentanții MECMA la reuniunile bilaterale la nivel de experți cu Comisia Europeană pe tema renegocierii acordurilor interguvernamentale ale României cu Federația Rusă și Bulgaria care reglementează regimul juridic al celor 3 conducte magistrale de tranzit Isaccea-Negru Vodă și la discuțiile tehnice legate de implementarea schemei de sprijin pentru promovarea energiei electrice produse din surse regenerabile.

În vederea atingerii țintei propuse de către Consiliul European din februarie 2011 și anume realizarea piețelor unice de energie și gaze naturale în anul 2014, ANRE s-a implicat în elaborarea planurilor inter-regionale dezvoltate de ACER prin propunerea unor măsuri concrete privind cuplarea piețelor pentru ziua următoare, alocarea capacităților de interconexiune și dezvoltarea piețelor intra-day între România și Bulgaria. Măsurile au fost discutate cu conducătorul departamentului Energie electrică din cadrul ACER, în cursul vizitei acestuia la sediul ANRE din data de 21 noiembrie 2011.

În data de 17 noiembrie 2010, Comisia Europeană a adoptat comunicarea „**Prioritățile infrastructurii energetice ante și post 2020**”, document care propune viziunea Uniunii Europene asupra dezvoltării infrastructurii energetice europene pentru următoarele două decenii. În documentul „**Priorități de dezvoltare a infrastructurii energetice pentru anul 2020 – foaie de parcurs către crearea unei rețele energetice integrate**” - **com(2010) 677**, Comisia a propune înființarea unor coridoare prioritare pentru transportul energiei electrice, gazului natural și petrolului dintre care unul intitulat „Inițiativa interconectărilor Nord-Sud în domeniul energiei”. **Obiectivul inițiativei constă în consolidarea cooperării regionale în Europa Centrală și de Est în domeniul dezvoltării și integrării rețelelor energetice, diversificarea rutelor și a surselor în vederea consolidării securității aprovizionării și promovării dezvoltării pieței.** Țările participante sunt **Bulgaria, Cehia, Polonia, România, Slovacia și Ungaria.** Inițiativa și-a concentrat eforturile pe “interconectarea” energetică a Mării Baltice cu Marea Adriatică și cu Marea Neagră (în acest context proiectul AGRI capătă o importanță deosebită).

În vederea implementării acestei inițiative a fost înființat un **grup de lucru la nivel înalt** a cărui activitate **s-a concretizat prin propunerea unui plan de acțiuni privind dezvoltarea interconexiunilor rețelelor de gaze naturale, energie electrică și țiței.** Pentru fiecare domeniu vizat de planul de acțiuni – **gaze naturale, energie electrică și țiței** au fost înființate **grupuri de lucru** având drept scop abordarea aspectelor tehnice și de reglementare. Activitatea grupurilor de lucru a fost condusă de către reprezentanții Comisiei Europene, din aceste structuri făcând parte **reprezentanți ai ministerelor de resort, ai operatorilor sistemelor de transport și ai autorităților de reglementare din domeniul energiei.** Reprezentanții ANRE au fost implicați în grupele de lucru gaze naturale și energie electrică contribuind cu informații tehnice și informații privind metodologiile de tarifare aplicate pe plan național.

Au fost derulate de asemenea activități aferente *Proiectul de twinning UA08/PCA/EY/12 – “Întărirea capacității legale și de reglementare în sectorul gazelor naturale a Comisiei Naționale de Reglementare în domeniul Energiei din Ucraina - NERC”*, proiect câștigat de consorțiul AEEG-Italia, ANRE-România, HEO-Ungaria și RAE-Grecia. În cadrul proiectului, reprezentanți ai ANRE au coordonat, până în luna septembrie 2011, derularea componentelor 4 și 6 ale proiectului privind *Reglementarea multi-anuală bazată pe stimulente și compararea companiilor de distribuție a gazelor naturale, respectiv Evaluarea tarifelor și a schemelor de tranziție în vederea asigurării protecției sociale.* Proiectul a fost prelungit timp de încă un an, în perioada septembrie 2011- septembrie 2012, componenta *Criterionii pentru selectarea și desemnarea furnizorilor de ultimă instanță* urmând a fi coordonată de asemenea de reprezentanți ai ANRE.

Pe plan intern, în conformitate cu atribuțiile și responsabilitățile ANRE, stabilite prin prevederile legislației naționale armonizate privind **schimbul de informații** - HG nr. 1016/25.06.2004, a fost realizată comunicarea către Compartimentul pentru schimb de informații pentru reglementări tehnice din cadrul Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri.

De asemenea au fost elaborate și transmise **raportările naționale** cu privire la evoluția pieței naționale de energie electrică și gaze naturale și liberalizarea sectorului în conformitate cu cerințele Directivelor 54/2003/CE și 55/2003/CE, prevederile legislației naționale și recomandărilor CEER & ERGEG.

ANRE a participat la formularea **răspunsului autorităților române la avizele motivate referitoare** la neîndeplinirea de către România a obligațiilor ce îi revin în temeiul art.3 alin. (1) coroborat cu art. 3 alin. (2) din *Directiva 2009/72/CE din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE (Directiva 2009/72/CE)*, respectiv nerespectarea articolului 3 alineatul (1)

coroborat cu articolul 3 alineatul (2) din *Directiva 2009/73/CE privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE (Directiva 2009/73/CE)*. În vederea renunțării la menținerea prețurilor reglementate la consumatorii finali, în cursul anului 2011, ANRE a contractat două studii de evaluare a impactului, studii finalizate de către Tractebel Engineering GDF Suez în luna septembrie pentru energie electrică și de către Roland Berger în luna decembrie pentru gaze naturale. Rezultatele studiilor au stat la baza negocierilor cu FMI, Comisia Europeană și Banca Mondială în legătură cu calendarul de eliminare a prețurilor reglementate la consumatorii finali.

În cursul anului 2011 a continuat monitorizarea îndeplinirii măsurilor asumate prin *Planul de acțiune pentru implementarea Programului Național de Reformă 2011-2013*. În acest context, ANRE a colaborat cu Departamentul pentru Afaceri Europene și Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri în evaluarea indicatorilor de realizare și a rezultatelor măsurilor de acțiune propuse pentru obiectivele *surse regenerabile și eficiență energetică*.

Activitatea de comunicare și informare a avut ca obiectiv principal creșterea gradului de informare a opiniei publice privind rolul ANRE, reglementările emise în anul 2011, realizările și acțiunile întreprinse în vederea asigurării protecției consumatorilor și a responsabilizării operatorilor economici.

Astfel, activitatea de informare prin difuzarea informațiilor de interes public, s-a concentrat, în principal, pe furnizarea de informații solicitate la sediul ANRE, telefonic, în scris, în format electronic și pe suport de hârtie, în aplicarea prevederilor legale privind transparența și accesul la informații. Ca urmare a activității desfășurate în acest sens, în anul 2011 ANRE a răspuns unui număr de **1092** de solicitări de informații, din care **1047** au fost rezolvate favorabil, iar **45** nu s-au încadrat în competențele de reglementare ale ANRE. Dintre solicitările rezolvate în mod favorabil, **130** au reprezentat solicitări adresate de persoane juridice, române și străine și **917** au reprezentat solicitări adresate de persoane fizice.

O modalitate eficientă de diseminare a informațiilor și de implementare a prevederilor privind transparența decizională a reprezentat-o pagina de Internet a instituției, care a fost permanent actualizată cu date și informații utile atât privind reglementările emise, cât și privind proiectele de reglementări supuse discuției în cadrul proceselor de consultare publică lansate de ANRE în anul 2011.

IX. BUGET ȘI SURSE DE FINANȚARE

Potrivit contului de execuție a bugetului ANRE, creditele bugetare aprobate pentru anul 2011 au fost în sumă de 25.999 mii lei, pentru ca în urma rectificării bugetare , acestea să fie diminuate cu suma de 7.714 mii lei, astfel încât creditele bugetare definitive aferente anului 2011 au fost în sumă de 18.285 mii lei. Plățile efectuate la nivelul anului 2011 au însumat 15.590 mii lei, iar cheltuielile efective au fost în sumă de 16.185 mii lei.

Situația comparativă a contului de execuție bugetară aferent anilor 2010 și 2011, este prezentată conform tabelului de mai jos:

-mii lei-

Credite bugetare definitive -2010-	Credite bugetare definitive -2011-	Plăți efectuate -2010-	Plăți efectuate -2011-	Cheltuieli efective -2010-	Cheltuieli efective -2011-
22.730	18.285	20.928	15.590	20.575	16.185

Creanțele ANRE, virate la bugetul de stat, au fost realizate în principal din tarife și contribuții ale agenților economici care activează în domeniile de reglementare ale instituției, respectiv energie electrică, gaze naturale și eficiență energetică.

Creante	Sold la 01.01.2010	Creanțe constatate	Creanțe încasate pentru buget	Sold la 31.12.2010
0	1	2	3	4
Clienți (cont 4111)	9.891.244	55.601.458	56.945.488	8.547.214
Clienți incerți (cont 4118)	114.143	6.696.373	6.709.568	100.948
Total creante	10.005.387	62.297.831	63.655.056	8.648.162

Creante	Sold la 01.01.2011	Creanțe constatate	Creanțe încasate pentru buget	Sold la 31.12.2011
0	1	2	3	4
Clienți (cont 4111)	8.547.214	72.943.372	68.802.944	12.687.842
Clienți incerți (cont 4118)	100.948		50.160	50.788
Total creante	8.648.162	72.943.372	68.853.104	12.738.630

*

*

*

ANRE are în vedere continuarea procesului de armonizare și implementare a legislației secundare adecvate dezvoltării unei piețe interne de energie. În acest sens, autoritatea va urmări aplicarea celor mai bune practici europene în domeniu, adaptate la specificul național, în cadrul unui proces consultativ obligatoriu la nivelul transparenței decizionale.

ANRE va acționa în direcția promovării eficienței, concurenței și protecției consumatorilor din sectorul energetic din România, în context regional și european.

ANRE va dezvolta și adapta sistemul de reglementări existent pentru a răspunde atât exigențelor impuse de liberalizarea piețelor de energie, cât și cerințelor privind asigurarea unui cadru de reglementare predictibil și a unui climat investițional stabil, fără a neglija aspectele privind securitatea energetică și de dezvoltare durabilă.

ANRE va menține și întări raporturile de colaborare și implicare atât cu autoritățile naționale, cât și cu structurile și organismele europene în spiritul dezvoltării și bunei funcționări a pieței interne.

ANRE detine experiență profesională pe specificul activității, fond important de date, personal calificat și responsabil, continuitate în principii și abordare, comunicare eficientă cu producătorii reglementați. Pentru realizarea atribuțiilor și noilor competențe ce revin ANRE este necesară asigurarea unui statut clar de independență și autonomie pentru autoritatea de reglementare, în acord cu prevederile Directivelor europene, pentru a putea decide în mod independent cu privire la măsurile care să garanteze o concurență efectivă, necesară unei funcționări corespunzătoare a piețelor de energie electrică și gaze naturale și de a impune sancțiuni efective, proporționale și cu efect de descurajare împotriva operatorilor economici din domeniu care nu respectă obligațiile legale ce le revin.

ANEXE

ANEXA nr.1

**ORDINE ȘI DECIZII EMISE DE ANRE ÎN DOMENIUL ENERGIEI ELECTRICE ȘI
GAZELOR NATURALE ȘI PUBLICATE ÎN MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI,
PARTEA I, ÎN PERIOADA 01.01.2011 – 31.12.2011**

Nr. crt.	Act normativ	Publicat
1.	Decizia președintelui ANRE nr. 122 din 20.01.2011 privind aprobarea machetelor pentru declarația de consum total anual de energie și pentru chestionarul de analiză energetică a consumatorului de energie	M.O. nr. 66/26.01.2011
2.	Ordinul ANRE nr. 1/2011 privind abrogarea Ordinului președintelui ANRE nr. 33/2004 pentru aprobarea Regulamentului de calificare a producției prioritare de energie electrică, cu modificările și completările ulterioare	M. O. nr. 68/26.01.2011
3.	Ordinul ANRE nr. 2/2011 privind aprobarea nivelului stocului minim de gaze naturale aferent titularilor licențelor de furnizare și nivelului stocului de gaze naturale aferent SNTGN Transgaz SA, pentru ciclul de înmagazinare 2011-2012	M. O. nr. 68/26.01.2011
4.	Ordinul ANRE nr. 3/2011 privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție și aprobarea preturilor pentru furnizarea reglementată a gazelor naturale realizate de S.C. AMARAD DISTRIBUTIE S.R.L.	MO nr. 90/03.02.2011
5.	Ordinul ANRE nr. 4/2011 pentru aprobarea Procedurii privind desemnarea unui titular de licență pentru preluarea desfășurării serviciului de distribuție a energiei electrice	M.O nr. 129/21.02.2011
6.	Ordinul ANRE nr. 6/2011 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare a contractelor bilaterale de energie electrică	MO nr. 170/10.03.2011
7.	Ordinul ANRE nr. 7/2011 privind aprobarea regulilor pentru decontarea preliminară în piața de echilibrare și a dezechilibrelor partilor responsabile cu echilibrarea	MO nr. 201/23.03.2011
8.	Ordinul ANRE nr. 8/2011 privind actualizarea valorilor-limită de tranzacționare a certificatelor verzi, aplicabile pentru anul 2011	MO nr. 156/3.03.2011

9.	Ordinul ANRE nr. 9/2011 pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea modului de colectare a contributiei pentru cogenerarea de inalta eficienta si de plata a bonusului pentru energia electrica produsa in cogenerare de inalta eficienta	MO nr. 172/10.03.2011
10.	Ordinul ANRE nr. 10/2011 privind aprobarea Metodologiei de determinare si monitorizare a contributiei pentru cogenerarea de inalta eficienta	MO nr. 176/14.03.2011
11.	Ordinul ANRE nr. 11/2011 privind modificarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de sistem, aprobata prin Ordinul presedintelui ANRE nr. 20/2007	MO nr. 171/10.03.2011
12.	Ordinul ANRE nr. 12/2011 pentru aprobarea contributiei pentru cogenerarea de inalta eficienta si a unor prevederi privind modul de facturare al acesteia	MO nr. 176/14.03.2011
13.	Ordinul ANRE nr. 13/2011 privind ajustarea cotei obligatorii de achizitie de certificate verzi de catre furnizorii de energie electrica, pentru anul 2010	MO nr. 165 /8.03.2011
14.	Ordinul ANRE nr. 14/ 2011 pentru modificarea si completarea Procedurii privind schimbarea furnizorului de energie electrica, aprobata prin Ordinul presedintelui Autoritatii Nationale de Reglementare in Domeniul Energiei nr. 88/2009	MO nr. 202/23.03.2011
15.	Ordinul ANRE nr. 15/2011 privind aprobarea tarifelor si contributiilor banesti percepute de Autoritatea Nationala de Reglementare in Domeniul Energiei	MO nr. 159/4.03.2011
16.	Ordinul ANRE nr. 16/2011 privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distributie si aprobarea preturilor pentru furnizarea reglementata a gazelor naturale realizate de Societatea Comerciala MACIN GAZ - S.R.L.	MO nr. 199/22.03.2011
17.	Ordinul ANRE nr. 17/2011 pentru modificarea Metodologiei de stabilire si ajustare a preturilor pentru energia electrica si termica produsa si livrata din centrale de cogenerare ce beneficiaza de schema de sprijin, respectiv a bonusului pentru cogenerarea de inalta eficienta, aprobata prin Ordinul presedintelui Autoritatii Nationale de Reglementare in Domeniul Energiei nr. 3/2010	MO nr. 215/29.03.2011
18.	Ordinul ANRE nr. 18/2011 privind aprobarea valorilor bonusurilor de referinta pentru energia electrica si a preturilor de referinta pentru energia termica produsa si livrata din centrale de cogenerare de inalta eficienta	MO nr. 215/29.03.2011
19.	Ordinul ANRE nr. 19/ 2011 privind modificarea tabelului 1 din anexa la Ordinul presedintelui Autoritatii Nationale de Reglementare in Domeniul Energiei nr. 45/2010 pentru aprobarea	M.O. nr. 219/30.03.2011

	tarifului mediu pentru serviciul de transport , a tarifului pentru serviciul de sistem, a tarifului pentru serviciile prestate de operatorul pietei centralizate participantilor la pietele administrate de acesta soi a tarifelor zonale aferente serviciului de transport , practicate de operatorii economici din cadrul sectorului energiei electrice.	
20.	Ordinul ANRE nr. 20/2011 privind aprobarea Contractului -cadru dintre administratorul schemei de sprijin si platitorul de contributie pentru colectarea contributiei pentru cogenerare de inalta eficienta si a Contractului cadru dintre producatorul de energie electrica in cogenerare de inalta eficienta si administratorul schemei de sprijin pentru plata bonusului si restituirea supracompensarii/bonusului necuvenit.	M.O. nr. 222 din 31.03.2011
21.	Ordinul ANRE nr.21/2011 pentru prelungirea duratei de valabilitate a Ordinului presedintelui ANRE nr.81/2009 privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de inmagazinare subterana a gazelor naturale realizat de SC " Depomures"-S.A.Targu Mures	M.O. nr. 289 din 26.04.2011
22.	Ordinul ANRE nr.22/2011 pentru prelungirea duratei de valabilitate a Ordinului presedintelui ANRE nr.63/2009 privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de inmagazinare subterana a gazelor naturale realizat de Societatea Nationala de Gaze Naturale " Romgaz" - S.A. Medias.	M.O. nr. 289 din 26.04.2011
23.	Ordinul ANRE nr. 23/2011 pentru aprobarea Normei tehnice privind stabilirea cerințelor pentru executarea lucrărilor sub tensiune în instalații electrice	M.O. nr. 472 din 05.07.2011
24.	Ordinul ANRE nr.24/2011 pentru prorogarea termenului de intrare în vigoare a Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 31/2010 privind aprobarea tarifelor prevăzute în anexa nr. 10 la Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 54/2007, și a prețului de achiziție a gazelor naturale livrate în excedent în Sistemul național de transport	M.O. nr. 440 din 23.06.2011
25.	Ordinul ANRE nr. 25/2011 pentru prorogarea termenului de intrare în vigoare a prevederilor art. 22 ¹ , a art. 25 punctul A "cerințe financiare" punctul (v), a art. 26 alin. (2), a art. 36, a art.38 alin. (1 ¹), a art. 39, a art. 41, a art. 42, și a art. 44 din Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 54/2007 privind aprobarea Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale	M.O. nr. 440 din 23.06.2011
26.	Ordinul ANRE nr. 26/2011 pentru completarea anexei la Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale nr. 1078/2003 privind aprobarea Criteriilor și metodelor pentru aprobarea prețurilor și stabilirea tarifelor	M.O. nr. 440 din 23.06.2011

	reglementate în sectorul gazelor naturale	
27.	Ordinul comun al ministrului economiei, comerțului și mediului de afaceri, al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei și al președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale nr.1248/27/160 privind valorificarea cantităților de gaze naturale pe piața internă și măsuri pentru întărirea disciplinei în sectorul gazelor naturale	M.O. nr. 441 din 23.06.2011
28.	Ordinul ANRE nr. 28/2011 privind desemnarea furnizorilor de ultima opțiune de energie electrică pentru perioada 1 iulie 2011-30 iunie 2012.	M.O. nr. 450 din 28.06.2011
29.	Ordinul ANRE nr. 29/2011 pentru modificarea ordinelor președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție și aprobarea prețurilor pentru furnizarea reglementată a gazelor naturale	M.O. nr. 463 din 01.07.2011
30.	Ordinul ANRE nr. 30/2011 privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție și aprobarea prețurilor pentru furnizarea reglementată a gazelor naturale realizate de S.C. TEHNOLOGICA RADION S.R.L.	M.O. nr. 525 din 26.07.2011
31.	Ordinul nr. 31 din 30 iunie 2011 pentru modificarea Anexei la Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare a contractelor bilaterale de energie electrică, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 6/2011	M.O. nr. 498 din 13.07.2011
32.	Ordinul ANRE nr. 32/2011 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Pieței intra-zilnice de energie electrică	M.O. nr. 495 din 12.07.2011
33.	Ordinul ANRE nr. 33/2011 privind aprobarea Metodologiei de monitorizare și raportare privind schema de sprijin pentru promovarea cogenerării bazate pe cererea de energie termică utilă	M.O. nr. 545 din 02.08.2011
34.	Ordinul ANRE nr. 34/2011 privind modificarea și completarea Regulamentului pentru atestarea managerilor energetici, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 42/2010	M.O. nr. 602 din 25.08.2011
35.	Ordinul ANRE nr. 35/2011 privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție și aprobarea prețurilor pentru furnizarea reglementată a gazelor naturale realizate de Societatea Comercială TEN GAZ - SRL.	M.O. nr. 602 din 25.08.2011
36.	Ordinul nr. 36/2011 pentru aprobarea Metodologiei de monitorizare a pieței gazelor naturale	M.O. nr. 645 din 09.09.2011
37.	Ordinul ANRE nr. 37/2011 pentru modificarea ordinelor președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție și aprobarea prețurilor pentru furnizarea reglementată a gazelor naturale.	M.O. nr. 676 din 22.09.2011
38.	Ordinul ANRE nr. 38/2011 pentru prorogarea termenului de intrare în vigoare a Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 31/2010 privind aprobarea	M.O. nr. 691 din 29.09.2011

	tarifelor prevăzute în anexa nr. 10 la Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 54/2007, și a prețului de achiziție a gazelor naturale livrate în excedent în Sistemul național de transport	
39.	Ordinul ANRE nr. 39/2011 pentru prorogarea termenului de intrare în vigoare a prevederilor art. 22 ¹ , a art. 25 punctul A “cerințe financiare” punctul (v), a art. 26 alin. (2), a art. 36, a art. 38 alin. (1 ¹), a art. 39, a art. 41, a art. 42, și a art. 44 din Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 54/2007 privind aprobarea Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale	M.O. nr. 691 din 29.09.2011
40.	Ordinul ANRE nr. 40/2011 pentru modificarea și completarea Contractului-cadru de vânzare-cumpărare a serviciilor tehnologice de sistem între [Furnizorul de servicii tehnologice de sistem] și Operatorul de transport și de sistem” aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 21/2007	M.O. nr. 740 din 21.10.2011
41.	Ordinul ANRE nr. 41/2011 pentru stabilirea prețurilor pentru furnizarea de ultimă instanță în satul Crizbav, aparținător comunei Crizbav, județul Brașov, realizată de furnizorul de ultimă instanță S.C. GDF SUEZ ENERGY ROMÂNIA S.A.	M.O. nr. 731 din 18.10.2011
42.	Decizia ANRE nr. 2531/2011 privind desemnarea titularului de licență de distribuție S.C. DISTRIGAZ SUD REȚELE S.R.L. pentru operarea sistemului de distribuție în satul Crizbav, aparținător comunei Crizbav, județul Brașov	M.O. nr.742 din 21.10.2011
43.	Decizia ANRE nr. 2532/2011 privind desemnarea furnizorului de ultimă instanță, S.C. GDF SUEZ ENERGY ROMANIA S.A. în satul Crizbav, aparținător comunei Crizbav, județul Brașov	M.O. nr.742 din 21.10.2011
44.	Ordinul ANRE nr. 42/2011 pentru aprobarea Regulamentului de acreditare a producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie pentru aplicarea sistemului de promovare prin certificate verzi.	M.O. nr.770 din 01.11.2011
45.	Ordinul ANRE nr. 43/2011 pentru aprobarea Regulamentului de emitere a certificatelor verzi	M.O. nr.768 din 01.11.2011
46.	Ordinul ANRE nr. 44/2011 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a pieței de certificate verzi.	M.O. nr. 784 din 04.11.2011
47.	Ordinul ANRE nr. 45/2011 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a cotelor anuale de achiziție de certificate verzi	M.O. nr.769 din 01.11.2011
48.	Ordinul ANRE nr. 46/2011 pentru modificarea și completarea Procedurii de avizare a proiectelor noi sau de re tehnologizare ale centralelor de cogenerare, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 26/2010	M.O. nr. 790 din 08.11.2011
49.	Ordinul ANRE nr. 47/2011 pentru modificarea și completarea anexei nr. 2 la Decizia președintelui ANRGN nr. 1361/2006 privind aprobarea Standardului de performanță pentru serviciul de transport	M.O. nr. 829 din 23.11.2011

	al gazelor naturale și a Standardului de performanță pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale	
50.	Ordinul ANRE nr. 48/2011 pentru modificarea ordinelor președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție și aprobarea prețurilor pentru furnizarea reglementată a gazelor naturale	M.O. nr. 863 din 07.12.2011
51.	Ordinul ANRE nr. 49/2011 privind aprobarea prețului de referință al energiei electrice și a prețurilor reglementate pentru energia electrică, practicate în anul 2012, de producătorii de energie electrică și termică în cogenerare, care beneficiază de schema de sprijin	M.O. nr. 890 din 15.12.2011
52.	Ordinul ANRE nr. 50/2011 privind modificarea ordinului președintelui ANRE nr. 41/2011 privind stabilirea prețurilor pentru furnizarea de ultimă instanță a gazelor naturale în satul Crizbav, aparținător comunei Crizbav, jud. Barșov, realizată de furnizorul de ultimă instanță SC GDF SUEZ ENERGY ROMANIA SA.	M.O. nr. 890 din 15.12.2011
53.	Ordinul ANRE nr. 53/2011 privind stabilirea termenului-limită de transmitere a ofertelor în ziua de tranzacționare anterioară zilei de livrare, pe Piața pentru ziua următoare de energie electrică	MO nr. 922 din 27.12.2011
54.	Ordinul ANRE nr. 54/2011 pentru prorogarea termenului de intrare în vigoare a prevederilor art. 22 ¹ , art. 25 pct. A “cerințe financiare” pct. (v), art. 26 alin. (2), art. 36, art. 38 alin. (1 ¹), art. 39, 41, 42 și 44 din Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 54/2007	MO nr. 927 din 28.12.2011
55.	Ordinul ANRE nr. 55/2011 pentru prorogarea termenului de intrare în vigoare a Ordinului președintelui ANRE nr. 31/2010 privind aprobarea tarifelor prevăzute în anexa nr. 10 la Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 54/2007, și a prețului de achiziție a gazelor naturale livrate în excedent în Sistemul național de transport.	MO nr. 927 din 28.12.2011
56.	Ordinul ANRE nr. 51/2011 privind modificarea și completarea Regulamentului pentru atestarea operatorilor economici care proiectează, execută, verifică și exploatează instalații electrice din sistemul electroenergetic, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 24/2007	MO nr. 932 din 29.12.2011
56.	Ordinul ANRE nr. 52/2011 privind modificarea și completarea Regulamentului pentru autorizarea și verificarea operatorilor economici care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în domeniul gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 89/2009 privind aprobarea regulamentelor pentru autorizarea și verificarea persoanelor fizice și a operatorilor economici care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în domeniul gazelor naturale	MO nr. 932 din 29.12.2011

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ
analizați în conformitate cu propunerile CEER referitoare la raportarea indicatorilor de performanță

A. INDEPENDENȚĂ

1. Independență legală și funcțională		Observații
1. Este autoritatea o entitate juridică distinctă de ministerul de resort sau de alte organisme guvernamentale?	Da	
2. Este ROF-ul în responsabilitatea exclusivă a autorității de reglementare?	Nu	Aprobarea ROF se face prin hotărâre de Guvern
3. Este RIOF-ul în responsabilitatea exclusivă a autorității de reglementare?	Da	
4. Este politica de personal (angajări, salarii, etc) în responsabilitatea exclusivă a autorității de reglementare?	Nu	Salarizarea personalului se face conform legislației unice aplicabile la nivel național pentru personalul bugetar
5. Cine numește membrii Comitetului de reglementare?	a. Executivul (Primul ministru) b. Legislativul (Parlamentul) c. Executivul + legislativul	
6. Care sunt prevederile cu privire la revocarea membrilor Comitetului de reglementare?	a. Nu există prevederi specifice b. Nu pot fi revocați c. Pot fi revocați de cel care i-a numit d. Pot fi revocați din motive care nu țin de strategie e. Pot fi revocați indiferent din ce motiv	
Este independența o condiție necesară pentru numire? Sau este o condiție stabilită în mod oficial în legislație sau în statut?	a. Da b. Nu	
2. Independența personalului și a managementului în raport cu interesele de piață și indicațiile		

guvernului/mediul de afaceri		
2.1 Pot membrii Comitetului de reglementare să dețină funcții în guvern sau în alte instituții din administrația publică?	a. Nu b. Doar cu acordul executivului c. Nu există prevederi speciale d. Da	
2.2. Există prevederi în legislație/statut pentru evitarea conflictelor de interese în timpul executării mandatului de membru al Comitetului de reglementare? 2.3 Dacă da, se aplică aceste reguli și după expirarea mandatului?	a. Da, după expirarea mandatului aceste reguli nu se aplică b. Nu	
2.4 Poate Guvernul să dea directive autorității de reglementare cu privire la politica generală? 2.5 Poate Guvernul să demareze acțiuni de investigare a activității ANRE?	a. Da b. Nu Da	
2.6 Are ANRE un Cod de conduită pentru personalul propriu și pentru management?	Da	
2.7 Există prevederi specifice pentru garantarea independenței personalului ANRE care desfășoară activități didactice în învățământul superior și de consultanță?	Nu	
3. Autonomia procesului decizional		
3.1 Este programul de reglementări al ANRE aprobat de un organism extern?	a. Nu b. Doar cu acordul executivului c. Nu există prevederi speciale d. Da	
3.2 Deciziile ANRE necesită aprobarea/ratificarea oficială a unui organism extern?	a. Nu b. Da, Guvernul c. Da, Parlamentul d. Da, alte instituții	
3.3 Există un alt organism în afară de Tribunal care să poată revoca deciziile emise de ANRE?	a. Nu b. Da, Guvernul c. Da, un organism independent	
4. Separare bugetară și autonomie financiară		
4.1 Care este sursa de finanțare a bugetului ANRE?	a. Tarifele și contribuțiile agenților economici din sector b. Bugetul de stat începând cu anul 2010 c. Combinat	

4.2 Este ANRE deplin responsabilă de implementarea bugetului, distinct față de legislația națională privind bugetul de stat?	a. Da, pe deplin b. Da, parțial, în cadrul instrucțiunilor stabilite de alte organisme c. Nu, necesită aprobarea unui alt organism	
4.3. Cum este controlat bugetul ANRE ?	a. De ANRE b. De un Birou de contabilitate sau de Tribunal c. De Guvern d. De Parlament	
5. Dimensionarea schemei de personal și salarizarea		
5.1 Cine face propunerea de buget?	a. ANRE b. Guvernul c. Alt organism	
5.2 Care este organismul care propune dimensionarea schemei de personal (număr total și structura)?	a. ANRE, în mod independent, potrivit regulilor sale administrative interne Prin lege sau statut b. Guvernul c. Parlamentul	
5.3 este ANRE capabilă să atragă un număr suficient de mare de personal calificat?	a. Da b. Parțial, până la nivel de experți cu vechime c. Parțial, până la nivel de experți cu mai puțină vechime d. Nu	

B. ATRIBUȚII PRINCIPALE

1. Stabilirea tarifelor		Observații
1.1 Sunt tarifele pentru rețeaua de transport și pentru cea de distribuție stabilite/aprobate de ANRE ?	Da	
2. Asigurarea conformității		
2.1 Care este organismul competent pentru asigurarea conformității în domeniul separării legale în sectorul gazelor naturale și al energiei electrice ?	a. ANRE b. altă autoritate c. responsabilitate împărțită	
2.2 Care este organismul competent în vederea asigurării conformității în	a. ANRE b. altă autoritate	

domeniul evidenței contabile ?	c.responsabilitate împărțită	
2.3 Care este organismul competent în vederea asigurării conformității cu prevederile Regulamentelor 714/2009 and 715/2009?	a.ANRE b.altă autoritate c.responsabilitate împărțită	
3. Cooperarea transfrontalieră		
3.1 Este ANRE singurul organism de reglementare care asigură cooperarea privind schimburile transfrontaliere ?	a.Da b. Nu, MECMA este de asemenea implicat	
4. Protecția consumatorului		
4.1 Este ANRE singurul punct de contact?	a.Da b.Nu, în probleme de protecția consumatorului intervine și ANPC	

C. PUTERE DECIZIONALĂ

1. Decizii cu caracter obligatoriu		Observații
Este ANRE abilitată să emită decizii cu caracter obligatoriu pentru operatorii economici?	a.Da b.Nu	
Există o instituție/altă autoritate care poate revoca deciziile ANRE? Dacă da, care este aceasta?	a.Da b. Nu a. Tribunalul b.Guvernul c.Altă/alte instituție(ii)	
Există sancțiuni în caz de nerespectare a deciziilor emise de ANRE? Dacă da, care sunt acestea?	a. Da b. Nu a. Scrisoare publică adresată managementului prin care este dezaprobată încălcarea deciziei b. Publicarea unor rapoarte comparative prin care se demonstrează slaba performanță a respectivului operatorului de rețea c. În cazul contravențiilor se aplică amenzi, iar infracțiunile se pedepsesc conform	

	prevederilor Codului penal.	
Ce tip de măsuri poate lua ANRE?	a. Să oblige OTS să facă anumite investiții b. Retragera licenței c. Revizuirea tarifelor sau diminuarea ratei profitului în caz de nerespectare a deciziilor	
2. Competențe de investigare		
2.1 Are ANRE competențe de investigare?	a. Da b. Nu c. Doar cu acordul executivului	
2.2 Poate ANRE să efectueze inspecții?	a. Da b. Nu	
2.3 Dacă da, există reguli specifice privind efectuarea inspecțiilor?	a. Da b. Nu	
2.4 Sunt investigațiile limitate la anumite părți interesate (stakeholders)?	a. Da b. Nu c. Doar OTS	
2.5 Este ANRE abilitată să efectueze inspecții la fața locului la sediul operatorilor economici?	a. Da b. Nu	
2.6 Este necesară notificarea prealabilă din partea ANRE prin care să anunțe efectuarea unei inspecții la fața locului?	a. Da b. Nu, sunt posibile inspecții neanunțate	
2.7 Are ANRE competența să verifice documentele operatorului inspectat ?	a. Da, toate documentele b. Nu c. Da, dar numai cele specifice	

<p>3. Cooperarea cu organismele financiare și de concurență sau cu Comisia</p>		
<p>3.1 Cooperează ANRE cu organismele financiare și de concurență sau la efectuarea investigațiilor referitoare respectarea legiilor privind concurența ? 3.2 Dacă da, cum este aplicată această cooperare?</p>	<p>a. Da b. Nu</p> <p>a. Sunt stipulate în regulile obișnuite b. printr-un Memorandum de Înțelegere între instituțiile implicate c. Altele</p>	
<p>3.3 Are ANRE nevoie de o aprobare oficială din partea unei alte instituții pentru stabilirea acestei cooperări?</p>	<p>a. Da b. Nu c. Da, de la Guvern și/sau Parlament d. Da, de la altă instituție</p>	
<p>3.4 Există sancțiuni dacă autoritățile nu cooperează cu ANRE?</p>	<p>a. Da b. Nu</p>	
<p>4. Colectarea informațiilor de la operatori</p>		
<p>4.1 Există limite privind accesul la informațiile solicitate de ANRE?</p>	<p>a. Da b. Nu c. Da, din partea Guvernului d. Da, din partea altor instituții e. Acces deplin f. Informații financiare g. Informații tehnice</p>	
<p>4.2 Ce timp de sancțiuni poate aplica ANRE în cazul nerespectării sau refuzului de a transmite informațiile solicitate?</p>	<p>a. Retragera licenței b. Sancțiuni financiare c. Altele d. Sancțiunile nu sunt posibile</p>	
<p>5. Sancțiuni</p>		
<p>5.1 Are ANRE competența să penalizeze operatorii?</p>	<p>a. Da b. Nu</p>	
<p>5.2 Există o valoare limită a penalităților sau un procentaj limită din cifra de afaceri a operatorului</p>	<p>a. Da b. Nu</p>	
<p>5.3 Există prevăzute penalități pentru ANRE în caz de nerespectare a deciziilor ACER?</p>	<p>a. Da b. Nu</p>	

